

รายงานผลการติดตามการขับเคลื่อน

โรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ 2565

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 349 โรงเรียน

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

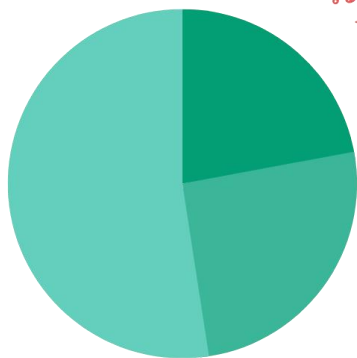

การติดตามการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

วิธีดำเนินการ

ระดับประถมศึกษา
183 โรงเรียน

ระดับมัธยมศึกษา
77 โรงเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

349

โรงเรียน

ที่มา
ตามประกาศ สพฐ.
เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพ
ประกาศ ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2565

การติดตาม 3 ระดับ

ระดับ สพฐ.

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการติดตามการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย จุดเน้น สพฐ.
และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
จุดเน้นที่ 9 ผ่านระบบ e-MES

ระดับโรงเรียน

ผลการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ 8 จุดเน้น

ความปลอดภัย	การเรียนการสอน
ระบบประกันคุณภาพ	การวัดและประเมินผล
หลักสูตรสถานศึกษา	การนิเทศ กำกับ และติดตาม
การพัฒนาครู	ข้อมูลสารสนเทศ

ผลการดำเนินงาน ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ 5 ด้าน

ด้านผู้เรียน
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ
- ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

รายงานผลการติดตามการขับเคลื่อน
การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รายละเอียดเพิ่มเติม >

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณภาพ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

ระดับ สพฐ.

การดำเนินงานขับเคลื่อน โครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาและสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

1. การบริหารจัดการการเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพ และโรงเรียนเครือข่าย
2. การสนับสนุนด้านบุคลากรให้โรงเรียนคุณภาพ
3. การสนับสนุนด้านวิชาการ
4. การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สพท.
245 เขต

การดำเนินงาน

- การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนคุณภาพ
  1. การรับนโยบายและวางแผนการขับเคลื่อนโครงการ
  2. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ
  3. การนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานผล
- การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ 8 จุดเน้น

ผลการดำเนินงาน

- โรงเรียนคุณภาพ
- ผู้บริหารและครูผู้สอน
- นักเรียน
- ชุมชน ผู้ปกครอง

ระดับโรงเรียน

ข้อมูลจากรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 349 โรงเรียน ณ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ.2565

● การเตรียมความพร้อม การบริหารและการจัดการศึกษา

97.27% มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

77.60% มีแผนเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพ

86.34% มีข้อมูลอัตรากำลังโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย

91.80% สื่อสารสร้างความเข้าใจให้แก่ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

97.40% มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

83.12% มีแผนรองรับนักเรียนของโรงเรียนคุณภาพ

66.23% มีข้อมูลอัตรากำลังโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย

96.10% สื่อสารสร้างความเข้าใจให้แก่ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

Stand Alone

91.01%

มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

26.97%

มีข้อมูลอัตรากำลังโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย

91.01%

สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู ผู้ปกครอง ชุมชน

349 โรงเรียนคุณภาพ
กลุ่มเป้าหมาย
ได้รับการติดตาม
100%

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ 8 จุดเน้น

1 ความปลอดภัย

- 1) มีมาตรการ/ข้อสั่งการ/ประกาศ เรื่องความปลอดภัย 199 โรงเรียน 57.02%
- 2) มีคู่มือความปลอดภัย 193 โรงเรียน 55.30%
- 3) มีแผนเผชิญเหตุและมาตรฐานด้านความปลอดภัยสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติ 187 โรงเรียน 53.58%
- 4) มีฐานข้อมูลความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักเรียน 126 โรงเรียน 36.10%
- 5) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียนในการรับมือกับภัยคุกคามสถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ 120 โรงเรียน 34.38%
- 6) มีคู่มือการใช้แบบประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย 116 โรงเรียน 33.24%

2 ระบบประกันคุณภาพ

วงจร PDCA โดย

- 1) วางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จัดทำแผนการดำเนินงาน
- 2) ดำเนินการตามแผน
- 3) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน
- 4) นำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

และดำเนินการตามแนวทางของระบบประกันคุณภาพการศึกษา 7 ขั้นตอน ตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (ปี 2561) ของ สพท. สพฐ.

3 หลักสูตรสถานศึกษา

- 1) Өื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 274 โรงเรียน 78.51%
- 2) เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน , 257 โรงเรียน 73.64%
- 3) สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น 210 โรงเรียน 60.17%
- 4) เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสู่การมีอาชีพและการมีงานทำ 202โรงเรียน 57.88%

4 การพัฒนาครู

การจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติ หรือครูผู้สอนชาวไทย

- 1) สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 395 คน จาก 213 โรงเรียน
- 2) สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 148 คน จาก 109 โรงเรียน

5 การเรียนการสอน

- 1) รูปแบบเดิม 211 โรงเรียน
- 2) รูปแบบบูรณาการ 138 โรงเรียน จำแนกเป็น
  - 2.1) เรียนรวมทุกชั้น 26 โรงเรียน
  - 2.2) เรียนรวมบางชั้น 68 โรงเรียน
  - 2.3) เรียนรวมทุกชั้นและบางชั้น 24 โรงเรียน
  - 2.4) ไม่ระบุการเรียนรวม 20 โรงเรียน

6 การวัดและประเมินผล

- 1) กำหนดรูปแบบและแนวทางในการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน 221 โรงเรียน 63.32%
- 2) จัดทำคู่มือ รูปแบบ แนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) 172 โรงเรียน 49.28%
- 3) กำหนดหลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน/ภาระงาน) บูรณาการหลายรายวิชาร่วมกันมากกว่าการสอบ 170 โรงเรียน 48.71%
- 4) มีการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน/ระหว่างปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย 163 โรงเรียน 46.70%
- 5) มีการวัดและประเมินผลปลายภาค/ปลายปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย 133 โรงเรียน 38.11%
- 6) วัดและประเมินผลนักเรียนในรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาและให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน 131 โรงเรียน 37.54%

7 การนิเทศ กำกับ ติดตาม

- 1) กำหนดผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน 338 โรงเรียน 96.85%
- 2) ดำเนินการตามแผนนิเทศภายในโรงเรียนท่วงไว้ 324 โรงเรียน 92.84%
- 3) วางแผนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ 318 โรงเรียน 91.12%
- 4) ประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบและนำผลประเมินมาปรับปรุงการนิเทศภายใน 314 โรงเรียน 89.97%
- 5) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 293 โรงเรียน 83.95%

8 ข้อมูลสารสนเทศ

โรงเรียนมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศ 336 โรงเรียน 96.28%

- 1) ด้านบริหารวิชาการ 340 โรงเรียน 97.42%
- 2) ด้านบริหารงบประมาณ 332 โรงเรียน 95.13%
- 3) ด้านบริหารบุคคล 333 โรงเรียน 95.42%
- 4) ด้านบริหารทั่วไป 336 โรงเรียน 96.28%

ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

ระดับโรงเรียน

ภาพรวม

- 1) โรงเรียนคุณภาพได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 225 โรงเรียน 64.47%
- 2) โรงเรียนคุณภาพมีห้องเรียนคุณภาพที่มีสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัย 172 โรงเรียน 49.28%
- 3) โรงเรียนคุณภาพมีครูครบชั้น ครบวิชาเอก 151 โรงเรียน 43.27%
- 4) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่รับรู้เข้าใจและให้การสนับสนุน 139 โรงเรียน 39.83%
- 5) โรงเรียนเครือข่ายใช้ทรัพยากรร่วมกัน 129 โรงเรียน 37.18%
- 6) โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนมาเรียนเพิ่มขึ้น 126 โรงเรียน 36.10%
- 7) โรงเรียนเครือข่ายมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา 122 โรงเรียน 34.96%

ผู้เรียน

- 1) มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 221 โรงเรียน 63.32%
- 2) มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ 208 โรงเรียน 59.60%
- 3) มีพัฒนาการเป็นไปตามวัย 185 โรงเรียน 53.01%
- 4) มีความรับผิดชอบ 116 โรงเรียน 33.24%
- 5) มีความเชี่ยวชาญตามความถนัด 114 โรงเรียน 32.66%
- 6) มีทักษะอาชีพ 110 โรงเรียน 31.52%
- 7) มีทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ 78 โรงเรียน 22.35%

ครู

- 1) ออกแบบ/จัดการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning สู่สมรรถนะผู้เรียน 251 โรงเรียน 71.92%
- 2) บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 205 โรงเรียน 58.74%
- 3) มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน มีจิตวิญญาณแห่งวิชาชีพ 203 โรงเรียน 58.17%
- 4) พัฒนาตนเองต่อเนื่องแบบชุมชนการเรียนรู้ 117 โรงเรียน 33.52%
- 5) มีทักษะทางด้าน ICT 114 โรงเรียน 32.66%
- 6) สร้างนวัตกรรมและวิจัยในชั้นเรียน 90 โรงเรียน 25.79%
- 7) มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ 68 โรงเรียน 19.48%

ผู้บริหาร

- 1) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ/การเปลี่ยนแปลง/ดิจิทัล/นวัตกรรม 287 โรงเรียน 82.23%
- 2) บริหารจัดการงาน 4 ด้านสู่ความเป็นเลิศ 272 โรงเรียน 77.94%
- 3) บริหารตามแนวทางธรรมาภิบาล/ควบคุมภายใน (ความเสี่ยง) 233 โรงเรียน 66.76 %
- 4) มีทักษะสื่อสารเชิงบวก ภาษาสากล และรู้เท่าทันสื่อ 191 โรงเรียน 54.73 %

เครือข่ายและการมีส่วนร่วม

มีเครือข่ายและการมีส่วนร่วม 329 โรงเรียน 94.27%

- 1) หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน มูลนิธิในพื้นที่
- 2) ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โครงสร้างพื้นฐาน

- 1) สภาพแวดล้อม สะอาด ปลอดภัย 223 โรงเรียน 63.90%
- 2) อาคารเรียน/อาคารประกอบเพียงพอ 187 โรงเรียน 53.58%
- 3) ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เพียงพอ พร้อมใช้ 178 โรงเรียน 51.00%
- 4) แหล่งเรียนรู้ภายใน/ภายนอกเอื้อต่อการเรียนรู้ 153 โรงเรียน 43.84%
- 5) มีห้องเรียนปฏิบัติการต่างๆ ที่มีคุณภาพ 126 โรงเรียน 36.10%
- 6) มีรถรับส่งนักเรียน/ค่าพาหนะเพียงพอต่อเนื่อง 97 โรงเรียน 27.79%
- 7) มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กด้อยโอกาส/เด็กต้องการพิเศษ 78 โรงเรียน 22.35%

โรงเรียนคุณภาพเสนอวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียน

จำนวน (โรงเรียน)

194

55.90%

126

64.95%

ด้านการบริหารงาน

68

35.05%

ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายละเอียดเพิ่มเติม

สรุปผลการขับเคลื่อนการดำเนินงาน โรงเรียนคุณภาพ

1

โรงเรียนคุณภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center)

2

โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่มีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับดีเลิศ โดยดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

3

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพเน้นการพัฒนาสมรรถนะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล มุ่งสู่การมีอาชีพ การมีงานทำ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น

4

โรงเรียนคุณภาพส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนการพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan) และจัดจ้างครู

- สอนวิชาภาษาอังกฤษ 395 คน
- สอนวิชาภาษาจีน 148 คน

5

โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ (211 โรงเรียน) จัดการเรียนการสอนรูปแบบเต็ม และมีโรงเรียนบางส่วน (138 โรงเรียน) จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เรียนรวมทุกชั้น และเรียนรวมบางชั้น

6

โรงเรียนคุณภาพดำเนินงานด้านกรวัดและประเมินผลตามสภาพและบริบทของโรงเรียน โดยมีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

7

โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่มีกระบวนการนี้เทศ กำกับ และติดตามภายในโรงเรียน โดยผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานนี้เทศภายใน และได้รับการนี้เทศ กำกับ และติดตามจาก สพท. อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

8

โรงเรียนคุณภาพสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4 กลุ่มงานลดภาระงานที่ไม่จำเป็นแก่ครู ลดความซ้ำซ้อน สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

- 1 การสร้างความตระหนัก การรับรู้ ความเข้าใจ**

ตั้งแต่ระดับ สพท. และ ผอ. โรงเรียน ครู นักเรียนของโรงเรียนคุณภาพ (หลัก-เครือข่าย) ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เห็นประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการดำเนินการโครงการโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- 2 แนวทางการดำเนินการ กิจกรรม และธีมไลน์ของโครงการโรงเรียนคุณภาพที่ชัดเจน**

ควรสร้างการรับรู้ให้ สพท. และโรงเรียนทราบถึงแนวทางการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพให้มีความชัดเจน ทั้งในส่วนของกิจกรรม ทิวางแผนดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณ ธีม ไลน์ของการดำเนินกิจกรรมตามแผน รวมทั้งแนวทางปฏิบัติภายใต้กิจกรรมต่างๆ โดยแบ่งเป็นของโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และ Stand Alone
- 3 การมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ**

ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนคุณภาพร่วมคิด ร่วมวางแผน โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ภายใต้บริบทของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย
- 4 การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร**

ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมตามความต้องการของโรงเรียน หรือส่งเสริมให้หน่วยงานอื่น/ภาคเอกชนให้การสนับสนุนโรงเรียน

  - การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มโรงเรียน Stand Alone เพื่อให้มีทรัพยากรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
  - การสนับสนุนด้านบุคลากร โดยจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติหรือครูผู้สอนชาวไทยเพื่อจัดการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งควรปรับระเบียบการจ้าง เพื่อเอื้อต่อการบริหารจัดการของโรงเรียน รวมทั้งควรมีแผนจัดจ้างครูที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เพียงพอในการสอนภาษาต่างประเทศ และควรให้ สพท. ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนรับรู้และเข้าใจแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ รวมทั้งนี้เทศ ติดตามการจัดการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศให้เกิดผลลัพธ์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน
- 5 การใช้ทรัพยากรคร่วมกัน**

ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนแนวทางการรวมครูของโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย หรือการใช้ทรัพยากรครูของโรงเรียนหลัก และโรงเรียนเครือข่ายร่วมกัน เพื่อลดปัญหาครูไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
- 6 การบูรณาการการทำงาน**

ควรมีการบูรณาการการทำงานของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลาง เพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกประเด็น
- 7 ความสำคัญของการรายงานผลการดำเนินงาน**

สร้างความตระหนักให้กับโรงเรียนคุณภาพให้เห็นถึงความสำคัญของการรายงานผลการดำเนินงาน เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือการปรับปรุง พัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ และเกิดคุณภาพต่อไป

คำนำ

รายงานผลการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นเพื่อติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ในภาพรวม เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพ ซึ่งมีกรอบการติดตามเป็นไปตามโครงการโรงเรียนคุณภาพ ที่ดำเนินการโดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) เป็นหน่วยงานหลัก และสำนัก หน่วยงาน ศูนย์ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน สำหรับรายงานฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัดและประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ซึ่งผลการดำเนินงานที่ได้จากการขับเคลื่อนดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจน วิถีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างความเชื่อมั่นต่อชุมชน

ขอขอบคุณสำนักที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนคุณภาพ ทั้ง ๓๔๙ โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยผลการติดตามโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งนี้ จะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนคุณภาพ ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตุลาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
คำนำ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมา.....	๑
วัตถุประสงค์.....	๒
เป้าหมายการติดตาม.....	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๓
ส่วนที่ ๒ วิธีดำเนินการ.....	๕
กลุ่มเป้าหมายในการติดตาม.....	๕
เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม.....	๕
ระยะเวลาการติดตาม.....	๖
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๖
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๖
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ.....	๘
๑. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	๘
๑.๑ ผลการดำเนินงาน.....	๘
๑.๒ ปัญหา อุปสรรค.....	๑๐
๑.๓ ข้อเสนอแนะ.....	๑๐
๒. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....	๑๑
๒.๑ การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย	๑๑
๒.๒ ทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น.....	๑๓
๒.๓ ผลการดำเนินงาน.....	๑๙
๒.๔ ปัญหา อุปสรรค.....	๒๐
๒.๕ ข้อเสนอแนะ.....	๒๑
๓. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับโรงเรียน.....	๒๒
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป.....	๒๒
ตอนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา	
การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ และการดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณ	
ที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ.....	๒๓
๒.๑ การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ	๒๓
๒.๒ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ.....	๒๔
๒.๒.๑ ความปลอดภัยของผู้เรียน.....	๒๔

สารบัญ

	หน้า
๒.๒.๒ ระบบประกันคุณภาพ.....	๒๙
๒.๒.๓ หลักสูตรสถานศึกษา.....	๓๑
๒.๒.๔ การพัฒนาครู.....	๓๒
๒.๒.๕ การเรียนการสอน.....	๓๕
๒.๒.๖ การวัดและประเมินผล.....	๔๐
๒.๒.๗ การนิเทศ กำกับ และติดตาม.....	๔๑
๒.๒.๘ ข้อมูลสารสนเทศ.....	๔๒
๒.๓ การดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ	๔๓
๒.๔ ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ.....	๔๖
๒.๔.๑ ภาพรวม.....	๔๖
๒.๔.๒ ด้านผู้เรียน.....	๔๗
๒.๔.๓ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	๔๙
๒.๔.๔ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา.....	๕๐
๒.๔.๕ ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม.....	๕๑
๒.๔.๖ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน.....	๕๒
ตอนที่ ๓ วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมในการขับเคลื่อนโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพ	๕๓
ตอนที่ ๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา.....	๖๐
๔.๑ ปัญหา อุปสรรค.....	๖๐
๔.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา.....	๖๕
ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	๖๗
ภาคผนวก.....	๗๐
ภาคผนวก ก แบบการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕.....	๗๑
ภาคผนวก ข นวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ.....	๗๒
ภาคผนวก ค คณะทำงาน.....	๘๔

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า	
๑	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่เตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ.....	๒๓
๒	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกรายประเด็น.....	๒๖
๓	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีขั้นตอนการดำเนินงานหลังจากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center จำแนกรายประเด็น.....	๒๘
๔	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา...	๓๒
๕	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอน จำแนกรายประเด็น.....	๓๕
๖	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล จำแนกรายประเด็น.....	๔๐
๗	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่ใช้งบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาตามนโยบาย จำแนกรายจุดเน้น.....	๔๓
๘	แสดงจำนวนและร้อยละของโครงการพัฒนาตามนโยบายของโรงเรียนคุณภาพ จำแนกรายประเภท.....	๔๔
๙	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวม จำแนกรายประเด็น.....	๔๖
๑๐	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้เรียน จำแนกรายประเด็น.....	๔๘
๑๑	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกรายประเด็น.....	๔๙
๑๒	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกรายประเด็น.....	๕๐
๑๓	แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกรายประเด็น.....	๕๒
๑๔	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหา อุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ จำแนกรายด้าน.....	๖๐
๑๕	แสดงปัญหา อุปสรรคและวิธีการแก้ปัญหาในเบื้องต้นของโรงเรียน.....	๖๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมา

โรงเรียนคุณภาพ เป็นโครงการที่เกิดขึ้นตามนโยบาย “๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ” ของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี โดยมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ “๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ” และตามนโยบาย ของอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ที่ต้องการยกระดับรายได้ของทุก จังหวัดทั่วประเทศด้วยการยกระดับการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียน ๓ รูปแบบ คือ โรงเรียนคุณภาพ ของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง และโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) สำหรับความจำเป็นในการสร้างโรงเรียนคุณภาพของชุมชน เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียน ลดลง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น เกิดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และนักเรียนขาดโอกาส ทางการศึกษา ส่วนโรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง เนื่องจากโรงเรียนในเมืองที่มีอัตราการแข่งขันสูงเพิ่มมากขึ้น มีนักเรียนเกินอัตราต่อห้องเรียน ทำให้มีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ และเกิดความเหลื่อมล้ำ ทางสังคมชนบท ขณะเดียวกันโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ซึ่งเป็น โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารหรือโรงเรียนพื้นที่เกาะ ก็ยังต้องคงให้มีไว้ ในปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวตรีสุข เทียนทอง) ได้สานต่อนโยบายเดิมของนายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยการผลักดันโรงเรียนคุณภาพของชุมชน เพื่อขับเคลื่อน ให้แต่ละชุมชนได้มีโรงเรียนที่มีคุณภาพอย่างน้อย ๑ โรงเรียนขึ้นไป ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำของโอกาส ในการศึกษา และมุ่งหวังให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งถือเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) ได้ดำเนินการ “โครงการโรงเรียนคุณภาพ” โดยพัฒนาต่อยอดจากโครงการโรงเรียนคุณภาพเดิม ซึ่งมีการ ดำเนินการภายใต้ชื่อ และรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป แต่ความมุ่งหมายสำคัญของการดำเนินการในครั้งนี้ คือ การวางทิศทางการพัฒนาในระยะยาวถึง ๔ ระยะ ใช้เวลาต่อเนื่องเกือบ ๒๐ ปี ซึ่งเชื่อมั่นว่าทิศทาง ดังกล่าวสามารถดำเนินโครงการต้นแบบในระยะที่ ๑ เป็นตัวอย่างให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์ ด้วยหวังว่ารัฐบาล และผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการในวาระถัดไปจะขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อโรงเรียนทุกโรงเรียน ของประเทศไทยจะพลิกโฉมจากเดิม ไปเป็นโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่มีความสมบูรณ์แบบ พร้อมให้การศึกษามี คุณภาพแก่เด็กและเยาวชน โดยจุดเน้นของโครงการโรงเรียนคุณภาพ คือพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบล ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพิ่มโอกาสการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ โรงเรียนสามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียน และชุมชนให้เกิดความเท่าเทียม และ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โรงเรียนมีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจอารมณ์สังคม และสติปัญญา เน้นทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิตผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เชื่อมโยงสู่อาชีพ และการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการวางแผนชีวิต พัฒนาระบบการเรียนรู้ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัย มีความรักในสุขภาพ มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ผู้บริหารมีความพร้อมในการบริหาร จัดการ และครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ

การเรียนรู้ และต้องเป็น “โรงเรียนของชุมชน” ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการพัฒนาการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดความปรองดองและสมานฉันท์ให้มีสุขภาพที่ดีทั้งด้านกายจิตสังคมและปัญญา มีศักยภาพและขีดความสามารถที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล และรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติและปกติสุขในโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่หลักในการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการด้านการติดตามการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงจัดทำโครงการติดตามการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อติดตามผลการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ โดยรายงานฉบับนี้ได้รวบรวมข้อมูลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัดและประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ซึ่งผลการดำเนินงานที่ได้จากการขับเคลื่อนดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างความเชื่อมั่นต่อชุมชน เพื่อให้สามารถแก้ปัญหา ด้านการศึกษา ความปลอดภัยของสถานศึกษา รวมถึงลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสการเข้าถึงการศึกษา ในสังคมเมืองและชนบทให้กับนักเรียน สร้างความพร้อมให้กับครู ผู้บริหาร และโรงเรียนในการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยตามบริบทของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นต่อไป โดยกลุ่มเป้าหมายของการติดตามในครั้งนี้ คือ โรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ โรงเรียน โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๗๗ โรงเรียน และโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) จำนวน ๘๙ โรงเรียน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน

๒.๒ เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในภาพรวม ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานเกี่ยวข้อง

๒.๓ เพื่อนำผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพต่อไป

๓. เป้าหมายการติดตาม

๓.๑ เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output) : โรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ได้รับการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวทางของโครงการโรงเรียนคุณภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๓.๒ เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อมูลสารสนเทศผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพต่อไป

๓.๓ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการติดตาม (Impact)

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนคุณภาพ เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

๒) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนคุณภาพ นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

๓) เกิดการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย

๓.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ : ร้อยละ ๑๐๐ ของโรงเรียนคุณภาพได้รับการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสารสนเทศที่นำไปใช้ในการวางแผนเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

๔.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีสารสนเทศที่นำไปใช้ส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

๔.๓ โรงเรียนคุณภาพมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

๕. นิยามศัพท์เฉพาะ

๕.๑ โรงเรียนคุณภาพ หมายถึง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา โรงเรียนคุณภาพ ระดับมัธยมศึกษา และโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) รวมทั้งหมด ๓๔๙ โรงเรียน (ตามประกาศ สพฐ. เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๕.๑.๑ โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีโรงเรียนเครือข่ายโดยรอบสามารถนำนักเรียนมารวม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความเชื่อมั่นต่อชุมชนและผู้ปกครอง รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่ายในจำนวนที่มากที่สุดตามความพร้อม

๕.๑.๒ โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีศักยภาพ มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี และมีความพร้อมเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน หรือมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เป็นเครือข่ายโดยรอบนำนักเรียนมารวม กระจายนักเรียนจากโรงเรียนแข่งขันสูง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ กระจายความเสมอภาค ความเท่าเทียม และรองรับการลดค่าใช้จ่าย เป็นทางเลือกให้ผู้ปกครองและชุมชน

๕.๑.๓ โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร พื้นที่สูง บนเกาะ หรือการคมนาคมไม่สะดวก ทำให้นักเรียนไม่สามารถมาเรียนในโรงเรียนอื่นได้

๕.๒ โรงเรียนหลัก หมายถึง โรงเรียนคุณภาพที่เป็นที่ตั้งหลักในการมาเรียนรวมของโรงเรียนเครือข่าย

๕.๓ โรงเรียนเครือข่าย หมายถึง โรงเรียนที่มาเรียนรวมหรือใช้ทรัพยากรร่วมกับโรงเรียนหลัก

๕.๔ มาตรฐานของโรงเรียนคุณภาพ หมายถึง ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ส่วนที่ ๒

วิธีดำเนินการ

การติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งนี้เป็นการติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพในภาพรวมต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานเกี่ยวข้อง สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน นำผลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพ โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สศท.) ได้แบ่งการติดตามออกเป็น ๓ ระดับ คือ

๑. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ผลการติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องจากการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายงานผลนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเก็บรวบรวมผ่านหนังสือราชการและไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๕

๒. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใช้ผลการติดตามการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย จุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จุดเน้นที่ ๙ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยการจัดสรรกรอบวงเงินงบประมาณ (Block Grant) ตามหลักธรรมาภิบาล ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จากระบบติดตามอิเล็กทรอนิกส์ e-MES (evaluation Monitoring Electronic system) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕

๓. ระดับโรงเรียน เป็นการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน รายละเอียด ดังนี้

๓.๑ กลุ่มเป้าหมายในการติดตาม

กลุ่มเป้าหมายของการติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในรายงานฉบับนี้ คือ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ประกอบด้วย

๓.๑.๑ โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ โรงเรียน

๓.๑.๒ โรงเรียนคุณภาพ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๗๗ โรงเรียน

๓.๑.๓ โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) จำนวน ๘๙ โรงเรียน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม

๓.๒.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม ได้แก่ แบบติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีขอบเขตเนื้อหา จำนวน ๔ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ และการดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ

ตอนที่ ๓ วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ

ตอนที่ ๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

๓.๒.๒ ขั้นตอนการพัฒนาแบบติดตาม

๑) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) การกำหนดกรอบการติดตามโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัดและประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๓) การประชุมยกร่างเครื่องมือติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยคณะทำงานของสำนักติดตามและประเมินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณภาพของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือให้มีความถูกต้อง เหมาะสม

๔) การปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ Google Forms

๓.๓ ระยะเวลาการติดตาม

การติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม – ๒๓ กันยายน ๒๕๖๕

๓.๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน โดยส่งแบบสอบถามออนไลน์ Google Forms

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับแบบติดตามทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางและบรรยายสรุป ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ และการบริหารงบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรรจากโครงการโรงเรียนคุณภาพ ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

๓.๕.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

๓.๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ส่วนที่ ๓

ผลการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัดและประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) เพื่อให้ผลการดำเนินงานสอดคล้องตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา ความปลอดภัยของสถานศึกษา รวมถึงลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสการเข้าถึงการศึกษาในสังคมเมืองและชนบทให้กับนักเรียน สร้างความร่วมมือให้กับครู ผู้บริหาร และโรงเรียนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยตามบริบทของโรงเรียน และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ โดยสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมเป็นคณะกรรมการด้านการติดตามการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงได้ดำเนินการติดตาม รวบรวม สรุป และนำเสนอผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๑. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับโรงเรียน

รายละเอียด ดังนี้

๑. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ ผลการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนมัธยมดีสี่มุมเมือง โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) และโรงเรียนขนาดกลาง ให้เป็นโรงเรียนศูนย์รวมการศึกษาที่มีคุณภาพทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ ครู และบุคลากรทางการศึกษามีครบชั้น ครบวิชาเอก ครูมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอน นำการวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษา โดยเน้นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจถึงความจำเป็นในการพัฒนาทางการศึกษาที่มีผู้เรียนเป็นเป้าหมายให้เกิดความเท่าเทียมและได้รับสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างเครือข่ายของโรงเรียนเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ขณะเดียวกันก็มีการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ สามารถต่อยอดองค์ความรู้ให้กลายเป็นทักษะเพื่อสร้างผลงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนาให้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างอาชีพอย่างแท้จริง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เน้นให้ความสำคัญการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัด

และประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) เพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน ภายใต้ความหลากหลาย และรองรับศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน โดยการส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนคุณภาพ ๓๔๙ โรงเรียน ดังนี้

๑.๑.๑ การบริหารจัดการการเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพ และโรงเรียนเครือข่าย โดย

๑) จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ และสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนคุณภาพ

๒) จัดทำคู่มือขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ สำหรับเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนคุณภาพ

๓) ประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพให้กับผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนคุณภาพ คณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบาย ๘ จุดเน้น เพื่อชี้แจงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง และสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

๔) สสำรวจค่าพาหนะโรงเรียนเครือข่ายที่มาเรียนรวมกับโรงเรียนคุณภาพ และสนับสนุนงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนรวมของนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่ายไปเรียนรวมที่โรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) จำนวน ๑๗๒ เขต นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาชายโอกาสทางการศึกษา (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) มาเรียนรวมกับโรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา โดยสนับสนุนค่าพาหนะการมาเรียนรวมให้กับนักเรียนโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน จำนวน ๑,๘๔๐ โรงเรียน เป็นเงิน ๒๒๐,๒๗๙,๖๘๔ บาท

๕) ประชุมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสระแก้วโมเดล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้โรงเรียนคุณภาพ รวมทั้งจัดนิทรรศการผลงานโรงเรียนคุณภาพ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๖) สนับสนุนงบประมาณให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับการกำกับ นิเทศติดตาม

๗) ลงพื้นที่เชิงรุกโดยที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ สพฐ. โดยใช้กระบวนการ PLC และติดตามเชิงลึกการเบิกจ่ายงบประมาณ รวมทั้งตรวจเยี่ยมและติดตาม (Site Visit) การจัดทำแผนโรงเรียนคุณภาพในจังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดลพบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดสกลนคร และจังหวัดสระแก้ว เพื่อถอดบทเรียนสระแก้วโมเดล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวม ๓,๐๙๖,๙๘๐ บาท

๘) โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาเป็นโรงเรียนหลัก และมีโรงเรียนเครือข่ายมาใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีการเรียนรวม จำนวน ๖๖๑ โรงเรียน จากเป้าหมายจำนวน ๑,๑๙๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๖ โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) แบ่งเป็น กลุ่มที่ ๑ มีความพร้อมดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ จำนวน ๑๒ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๘ กลุ่มที่ ๒ ไม่มีความพร้อม แต่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จำนวน ๒๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๓๑ และกลุ่มที่ ๓ ไม่มีความพร้อม ต้องการความช่วยเหลือ จำนวน ๔๙ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๐๖

๑.๑.๒ การสนับสนุนด้านบุคลากรให้โรงเรียนคุณภาพ โดย

๑) สนับสนุนให้โรงเรียนคุณภาพนำครูโรงเรียนเครือข่ายมารวมกับโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) เพื่อให้ครูครบชั้น ครบวิชาเอก ลดงบประมาณในการจ้างครู

๒) สสำรวจโรงเรียนที่มีความต้องการครูสอนภาษาต่างชาติ และจัดสรรอัตราจ้างครูชาวต่างชาติ รวมทั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าจ้างครูผู้สอนภาษาจีนและภาษาอังกฤษในโรงเรียนคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างทักษะความสามารถด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีนของผู้เรียน โดยมีการจัดสรรครูสอนภาษา

ต่างประเทศให้โรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๙๑ อัตรา แต่โรงเรียนสามารถจัดจ้างได้เพียง ๒๓๑ อัตรา วงเงินงบประมาณ ๙๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) การนำครูโรงเรียนเครือข่ายมารวมกับโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) เพื่อให้ครูครบชั้น ครบวิชาเอก ลดงบประมาณในการจ้างครู

๑.๑.๓ การสนับสนุนด้านวิชาการ ด้วยการจัดสรรสื่อ สนับสนุนงบประมาณเพื่อบริหารจัดการด้านวิชาการ จัดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานด้านวิชา และมีช่องทางที่หลากหลายในการเผยแพร่นวัตกรรมการดำเนินการของโรงเรียนคุณภาพ

๑.๑.๔ การสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนงบประมาณสำหรับเป็นค่าก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ปรับสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียนคุณภาพ ปรับปรุงห้องเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครุภัณฑ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา โดยดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยจัดสรรให้กับโรงเรียน จำนวน ๒๑๓ โรงเรียน ทั้งหมด ๖๖๒ รายการ เป็นเงินงบประมาณ ๒,๐๗๒,๘๒๑,๐๐๐ บาท งบดำเนินงาน จำนวน ๑๐๓,๓๘๕,๒๐๐ บาท และสนับสนุนให้โรงเรียนต้นแบบนำร่องในจังหวัดสระแก้ว “สระแก้วโมเดล” งบลงทุน จำนวน ๑๓๕,๒๘๙,๐๐๐ บาท งบดำเนินงาน จำนวน ๑๒,๒๔๑,๑๘๐ บาท

๑.๒ ปัญหา อุปสรรค

๑.๒.๑ การจัดการเรียนรวม พบว่า โรงเรียนหลักยังไม่สามารถทำให้โรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวมได้ตามแผนที่กำหนด เนื่องจากขาดแคลนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ค่าพาหนะนักเรียน และผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียนหลักบางแห่ง

๑.๒.๒ งบประมาณในการจัดจ้างครูสอนภาษาต่างประเทศมีจำกัด ระยะเวลาในการจัดจ้างเป็นสัญญาระยะสั้น ทำให้ครูชาวต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงของการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งกระบวนการจัดจ้างครูชาวต่างชาติมีความซับซ้อน ยุ่งยาก และใช้เวลานาน

๑.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนโยบายของส่วนกลาง ส่งผลให้โรงเรียนยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติ

๑.๒.๔ การบูรณาการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย ยังไม่ครอบคลุม และเป็นไปตามเป้าหมายของโครงการโรงเรียนคุณภาพ

๑.๓ ข้อเสนอแนะ

๑.๓.๑ ควรชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน ในการเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนเครือข่าย ผู้ปกครอง และชุมชน ทราบถึงความก้าวหน้าของรายละเอียดการปฏิบัติตามจุดเน้นของโครงการ และประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินการโครงการโรงเรียนคุณภาพ รวมทั้งสร้างความมั่นใจให้โรงเรียนในสังกัด เกิดความต้องการเข้าร่วมโครงการในระยะต่อไป

๑.๓.๒ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนรวมของนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่ายไปเรียนรวมที่โรงเรียนคุณภาพ ให้เพียงพอ รวดเร็ว และทันเปิดภาคเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง

๑.๓.๓ จัดทำแพลตฟอร์มสำหรับให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานข้อมูลต่างๆ ที่ศูนย์ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลต้องนำมาวิเคราะห์ โดยจัดทำคู่มือการเข้าใช้งานแพลตฟอร์ม และสรุปข้อคำถามให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบรายละเอียดก่อน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการได้รวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น

๑.๓.๔ ควรจัดสรรหรือจัดจ้างครูชาวต่างชาติ (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง

๑.๓.๕ ควรมีการอภิปรายทาง ปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดรูปแบบการรายงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน โดยเฉพาะข้อมูลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก เพื่อลดภาระครูและผู้เกี่ยวข้อง

๑.๓.๖ ควรปรับปรุงเกณฑ์อัตราค่าพาหนะรับ – ส่งนักเรียน กรณีที่ไปเรียนรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ และค่าครองชีพในปัจจุบันเพื่อเป็นการช่วยเหลือ จูงใจ และไม่ให้เกิดผลกระทบต่อภาระของผู้ปกครองนักเรียนที่จะน่านักเรียนไปเรียนรวมหรือเลิกสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายที่จะมาเรียนรวมและมาใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๑.๓.๗ ควรสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อาคารเรียน และจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนคุณภาพ ให้เหมาะสมและเพียงพอ

๒. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๔๕ เขต จากรายงานผลการขับเคลื่อนนโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จุดเน้นที่ ๙ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดยการจัดสรรงบประมาณ (Block Grant) ตามหลักธรรมาภิบาล ผ่านระบบติดตามของสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน e-MES (Electronic Monitoring and Evaluation System) มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีกระบวนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ โดยดำเนินการ ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย และ ๒) ทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการใน ๓ ขั้นตอนหลัก คือ การรับนโยบายและวางแผนการขับเคลื่อนโครงการ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และการนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานผล ดังนี้

๒.๑.๑ การรับนโยบายและวางแผนการขับเคลื่อนโครงการ

๒.๑.๑.๑ รับทราบและศึกษานโยบายการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพและดำเนินการตามแผน เช่น การคัดเลือกโรงเรียนคุณภาพ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย การกำหนดจุดโรงเรียนคุณภาพ การจัดทำแผนที่โรงเรียนคุณภาพในภาพรวม เป็นต้น

๒.๑.๒ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

๒.๑.๒.๑ ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ ร่วมกับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่ายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการตามนโยบายการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ

๒.๑.๒.๒ สร้างความเข้าใจให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักและรับรู้ถึงเหตุผลและความจำเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของภารกิจ ๔ ด้านของโรงเรียน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

๒.๑.๒.๓ ร่วมจัดทำหนังสือบันทึกข้อตกลง (Memorandum Of Understanding : MOU) ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากับโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) กับโรงเรียนเครือข่าย ในการลงนามข้อตกลงการดำเนินงานภายใต้โครงการโรงเรียนคุณภาพในลักษณะของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๒.๑.๒.๔ ร่วมกำหนดกรอบแนวทางและจัดทำแผน โครงการการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย ตามบริบทและความต้องการของพื้นที่ โดยมีคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องจากโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมฯ

ตัวอย่างแผน โครงการการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ เช่น

- แผนการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพและลำดับเวลา (Timeline) การขับเคลื่อนกิจกรรมดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ
- แผนการบริหารอัตรากำลังของโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย
- แผนการเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย (อาทิ การเรียนรวมทุกชั้น การเรียนรวมบางชั้น การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ฯลฯ)
- แผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย (อาทิ สถานที่ บุคลากร งบประมาณ สื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์ ฯลฯ)
- แผนการสร้างชุมชนบ้านพักครู
- แผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- โครงการจัดจ้างครูชาวต่างประเทศ
- โครงการสนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะในการเดินทางไปเรียนรวม
- โครงการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพให้กับผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย

- โครงการพัฒนาการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น

๒.๑.๒.๕ ให้คำปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุนในการดำเนินงานตามแผน โครงการของโรงเรียน การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณตามแผน โครงการที่กำหนดไว้ เพื่อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน และแจ้งจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนคุณภาพ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำกับ ติดตาม เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมายและระยะเวลาตามแผนที่กำหนด

๒.๑.๒.๖ ส่งเสริมให้โรงเรียนนำแนวทางการบริหาร วิธีการจัดการเรียนการสอน นวัตกรรม มาใช้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ มีอยู่แล้ว หรือเป็นสิ่งที่สร้างขึ้น โดยมุ่งเน้นให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการ และจัดการเรียนการสอนให้ เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียนคุณภาพและตามบริบทความต้องการจำเป็นของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้ให้คำแนะนำใน การดำเนินการ และสะท้อนผลเพื่อการพัฒนา

๒.๑.๓ การนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานผล

๒.๑.๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานผลการดำเนินการและ ความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพ

๒.๑.๓.๒ นิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการและความก้าวหน้าของการขับเคลื่อน โครงการโรงเรียนคุณภาพ ทั้งในรูปแบบของการลงพื้นที่เชิงประจักษ์ และทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก) และโรงเรียนเครือข่าย โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๒.๑.๓.๓ จัดทำสรุปรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

๒.๒ ทิศทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่มีแนวทาง ทิศทางขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพหลักตามจุดเน้น ๘ ด้าน โดยกำหนดให้โรงเรียนคุณภาพในสังกัดดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ ด้านความปลอดภัย

๒.๒.๑.๑ ดำเนินการขับเคลื่อนตามแนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center) โดยประกาศจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center) แต่งตั้งคณะกรรมการ ศูนย์ความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๑.๒ กำกับให้โรงเรียนในสังกัดจัดตั้งศูนย์ความปลอดภัย (MOE Safety Center) แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center ระดับโรงเรียน

๒.๒.๑.๓ สร้างการรับรู้ การเข้าถึงระบบมาตรฐานความปลอดภัยสถานศึกษา การลงทะเบียนเข้าใช้ระบบ MOE Safety Platform โดยจัดทำคู่มือการใช้งานระบบมาตรฐานความปลอดภัย เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดทุกแห่งใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

๒.๒.๑.๔ การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่โรงเรียนในสังกัด โดยจัดอบรมการใช้งาน ระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform)

๒.๒.๑.๕ ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเหตุ ระบบ MOE Safety Platform ให้ โรงเรียนในสังกัด ครู นักเรียนผู้ปกครองและบุคคลภายนอกได้รับทราบ และส่งเสริมการใช้งาน Application MOE Safety Center

๒.๒.๑.๖ สนับสนุนโรงเรียนในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน โดยเชิญหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้และแนวปฏิบัติในการป้องกันอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ ภัยคุกคาม สถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อบายมุข ปัญหาทางสังคม สุขภาพจิต และด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน เป็นต้น

๒.๒.๑.๗ ส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนคุณภาพ ด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ โดยจัดทำมาตรการ แผนเผชิญเหตุ สำรวจจุดเสี่ยงต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น โครงสร้างอาคาร อุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องเล่นสนาม ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้มีความปลอดภัย แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน การป้องกันอุบัติเหตุจากการเดินทางมาโรงเรียนโดยยานพาหนะ และการนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมทัศนศึกษาภายนอกโรงเรียน

๒.๒.๑.๘ สนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการตามแนวทางระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการเยี่ยมบ้านนักเรียนครบร้อยละ ๑๐๐ คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการช่วยเหลือรวมทั้งประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ

๒.๒.๑.๙ สนับสนุนสื่อความรู้ในด้านการดูแลความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดอย่างรอบด้าน เช่น ภัยอุบัติเหตุ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น ภัยความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน การติดเกมส์ ค้ามนุษย์ ภัยยาเสพติด ภัยไซเบอร์ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ เป็นต้น ผ่านระบบ My office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๒ ด้านระบบประกันคุณภาพ

๒.๒.๒.๑ ศึกษาหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการปฏิบัติ รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

๒.๒.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการประกันคุณภาพการศึกษามาให้ความรู้ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความช่วยเหลือโรงเรียนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

๒.๒.๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนดำเนินการตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบท และความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

๒.๒.๒.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนประเมินตนเอง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รายงานประจำปีการประเมินตนเองของสถานศึกษา

๒.๒.๒.๕ จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (Self - Assessment Report : SAR) พร้อมกับประเด็นที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบ ซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

๒.๒.๒.๖ ให้ข้อเสนอแนะโรงเรียนในการขอรับการประเมินภายนอก จัดทำข้อมูลโรงเรียนที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ประสานงานกับโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

๒.๒.๒.๗ ติดตามผลการดำเนินงาน ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

๒.๒.๒.๘ นิเทศ ติดตาม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อาจมอบหมายบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินเข้าร่วมสังเกตรับฟังหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อร่วมสะท้อนปัญหาและให้ข้อเสนอแนะ

๒.๒.๒.๑๐ สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก สรุปรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติที่ดี เพื่อให้โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒.๒.๓ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒.๓.๑ ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้ง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

๒.๒.๓.๒ ศึกษาสภาพ บริบททางสังคม ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้โรงเรียนในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒.๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เช่น จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการอบรมพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

๒.๒.๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของโรงเรียนด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม

๒.๒.๓.๕ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒.๓.๖ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๒.๒.๓.๗ ประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปและรายงานผลการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒.๔ ด้านการพัฒนาครู

๒.๒.๔.๑ วางแผนการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด แต่งตั้ง คณะกรรมการ ประชุมคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อมอบหมายหน้าที่

๒.๒.๔.๒ สืบหาข้อมูลของผู้ต้องการเข้ารับการพัฒนาในสังกัด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ แจ้งปฏิทินการดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้อง โรงเรียนในสังกัดได้รับทราบ และแจ้งความประสงค์ในการเข้ารับพัฒนาสำหรับก่อนการแต่งตั้งครูบรรจุใหม่ และตามความต้องการจำเป็น

๒.๒.๔.๓ จัดทำข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนา จัดเตรียมสถานที่ในการจัดอบรม พัฒนา หน่วยงานที่เป็นเครือข่ายในการพัฒนา ข้อมูลบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ วิทยากรในสาขาต่าง ๆ

๒.๒.๔.๔ จัดทำแผนการพัฒนา เตรียมการดำเนินกิจกรรมการพัฒนา งบประมาณและ ทรัพยากร จัดหาวิทยากร รวมทั้งจัดทำคู่มือ เอกสารประกอบการพัฒนา

๒.๒.๔.๕ ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการเข้ารับการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพ

๒.๒.๔.๖ ดำเนินการพัฒนาโดยการประชุม อบรม สัมมนา พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ เช่น Active Learning การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิชาใหม่ วิชาอนาคต ความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนได้ เป็นต้น

๒.๒.๔.๗ ส่งเสริม และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษตามแนวทาง CEFR ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาตนเองผ่านระบบออนไลน์ และอบรมผ่านหลักสูตรที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น

๒.๒.๔.๘ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา หลังจากการดำเนินการพัฒนาในแต่ละโครงการ กิจกรรมเสร็จสิ้น มีการจัดทำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

๒.๒.๔.๙ สรุปรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

๒.๒.๔.๑๐ นำผลการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาในปีงบประมาณถัดไป

๒.๒.๕ ด้านการเรียนการสอน

๒.๒.๕.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็น และปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ วิจัย แนวคิด ทฤษฎี และองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒.๒.๕.๒ วางแผนการดำเนินงาน จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการพัฒนา ทั้งด้านวิชาการ ด้านอาชีพ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๒.๒.๕.๓ จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน

๒.๒.๕.๔ จัดทำแนวทางการสร้างสื่อ นวัตกรรม รูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยส่งเสริมให้โรงเรียนมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาและประยุกต์ใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้

๒.๒.๕.๕ ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง Active Learning จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล (Digital) และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓

๒.๒.๕.๖ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๒.๒.๕.๗ ส่งเสริมให้โรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ของครู และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน

๒.๒.๕.๘ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะ ถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Learning Loss) โดยประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทาง การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนของโรงเรียนคุณภาพในสังกัด

๒.๒.๕.๙ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา รวมทั้งสรุปรายงานการดำเนินการ จัดการเรียนรู้ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๖ ด้านการวัดและประเมินผล

๒.๒.๖.๑ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน รวมทั้ง แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒.๒.๖.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร การวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการวัดและประเมินผลในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือการดำเนินการด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียน ดำเนินโครงการอบรมพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษาด้านการวัดประเมินผล รวมทั้งเทคนิค วิธีการวัดและประเมินรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมิน ตามสภาพจริง

๒.๒.๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน บริหารจัดการ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจัดเก็บเอกสาร หลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ

๒.๒.๖.๔ กำหนดวิธีการและพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประเมินคุณภาพ ผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๖.๕ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตาม หลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๒.๖.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) สำนักทดสอบทางการศึกษา

๒.๒.๖.๗ ส่งเสริมให้โรงเรียนนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่าน ของผู้เรียน (RT) มาพิจารณา เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อปรับปรุง พัฒน ยกระดับผลสัมฤทธิ์ และวางแผนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

๒.๒.๖.๘ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและ บุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

๒.๒.๖.๙ วิจัย พัฒนา และประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับชั้นเรียนสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพ การศึกษา

๒.๒.๖.๑๐ รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดและเผยแพร่เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒.๒.๗ ด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม

๒.๒.๗.๑ วางแผนการนิเทศ กำกับ และติดตามโรงเรียนคุณภาพ ศักยภาพความต้องการของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒.๒.๗.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ และติดตามโรงเรียนคุณภาพ ดำเนินการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการของโรงเรียน

๒.๒.๗.๓ กำหนดปฏิทินการนิเทศ จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ กำกับ และติดตามโรงเรียนคุณภาพ

๒.๒.๗.๔ ดำเนินการนิเทศด้วยรูปแบบวิธีการนิเทศที่หลากหลาย โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมการนิเทศภายในและภายนอก และเครือข่าย ก.ต.ป.น. เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล โดยดำเนินการนิเทศในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ 8 จุดเน้น ได้แก่ ความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอน หลักสูตร การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษา การกำกับติดตามและประเมินผล ข้อมูลสารสนเทศ และการพัฒนาครู รวมทั้งองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพ

๒.๒.๗.๕ สรุปผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานต่อไป

๒.๒.๗.๖ จัดทำสรุปรายงานผลและเผยแพร่เทคนิคการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๗.๗ เผยแพร่รายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

๒.๒.๘ ด้านข้อมูลสารสนเทศ

๒.๒.๘.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา โดยสำรวจความต้องการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา กำหนดขอบข่ายของข้อมูลด้านวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณ และบริหารทั่วไป

๒.๒.๘.๒ จัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

๒.๒.๘.๓ รวบรวมและจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อการบริหารให้ครอบคลุมภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและสนองต่อความต้องการผู้รับบริการ

๒.๒.๘.๔ นำ Big Data มาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลของนักเรียนในฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหาร เชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครู ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น มาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ และความถนัด

๒.๒.๘.๕ จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อให้บริการแก่บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ๑) ข้อมูลสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ ห้องสมุด รวมถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ๒) ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (NT/O-NET) ๓) ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับครู เช่น

จำนวนครู คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ รายวิชาที่สอน ผลงานทางวิชาการ การจัดการเรียน สื่อ อุปกรณ์ การสอน แหล่งข้อมูลเรียนรู้

๒.๒.๘.๖ จัดทำคู่มือการใช้งาน และอบรมการใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา Area Management Support System : AMSS ระบบสนับสนุนการบริหารจัดการของสถานศึกษา School Management Support System : SMSS เป็นต้น

๒.๒.๘.๗ ตรวจสอบข้อมูล และปรับปรุงสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบเอกสารและทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

๒.๒.๘.๘ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา และรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ผลการดำเนินงาน

จากการส่งเสริม สนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่โรงเรียนคุณภาพส่งผลให้โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น คุณภาพเกิดขึ้นในด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหารและครูผู้สอน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชุมชน ผู้ปกครอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๓.๑ ด้านโรงเรียน

๒.๓.๑.๑ มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการ และสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ น่าเรียน เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน อีกทั้ง มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับห้องเรียน พิเศษที่มีความทันสมัยและเพียงพอ มีสื่อเทคโนโลยีที่พร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ

๒.๓.๑.๒ มีความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการศึกษา ให้กับนักเรียนในสังคมเมืองและสังคมชนบท มีความพร้อมในการรองรับนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่าย และโรงเรียนใกล้เคียง มีการบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในการบริหารงานของโรงเรียน โดยส่งบุตรหลานให้มาเข้าเรียนที่โรงเรียน

๒.๓.๑.๓ เกิดความร่วมมือการพัฒนาทางวิชาการภายในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่มีดำเนินการร่วมกันอย่างชัดเจน มีนวัตกรรมด้านการบริหาร การศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ทำให้เกิดการพัฒนารจัดการศึกษาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น

๒.๓.๑.๔ โรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่ายสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มจำนวนครูให้ครบชั้น ครบวิชาเอก

๒.๓.๑.๕ ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและชุมชนในด้านต่างๆ

๒.๓.๒ ด้านผู้บริหารและครูผู้สอน

๒.๓.๒.๑ เกิดความตระหนัก ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมมือในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในทุกมิติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายโรงเรียนคุณภาพ

๒.๓.๒.๒ มีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพตามจุดเน้นของโครงการโรงเรียนคุณภาพ และได้รับการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓.๒.๓ มีข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID Plan) มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

๒.๓.๒.๔ ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพและความพร้อมในทุกด้าน ทั้งทางด้านสมรรถนะ ทักษะ และความสามารถในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรฐานสมรรถนะ) มีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ การวัดและประเมินผล การออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง Active Learning ให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของชุมชน

๒.๓.๓ ด้านนักเรียน

๒.๓.๓.๑ ได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นธรรม สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นชนบทได้

๒.๓.๓.๒ รับรู้ ตื่นตัวในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พัฒนาทักษะและคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาจีน) มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๒.๓.๔ ด้านชุมชน ผู้ปกครอง

ชุมชน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อโครงการโรงเรียนคุณภาพ มีความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากขึ้น และการนำนักเรียนไปเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพ (โรงเรียนหลัก)

๒.๔ ปัญหา อุปสรรค

๒.๔.๑ ความเชื่อมั่นต่อโครงการโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ชุมชน ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในโครงการโรงเรียนคุณภาพ ไม่พร้อมให้บุตรหลานมาเรียนในโรงเรียนหลัก เนื่องจากขาดความเชื่อมั่นในศักยภาพของโรงเรียนหลัก มีความกังวลเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางมาโรงเรียนหลัก ภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และกลัวการยุบเลิกของโรงเรียนเดิม หากมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับโรงเรียนหลัก รวมถึงยังมีความยึดติดบว (บ้าน วัด โรงเรียน) (๘๔ โรงเรียน)

๒.๔.๒ งบประมาณ พบว่า การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพล่าช้า ไม่ต่อเนื่อง งบประมาณที่จัดสรรเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนจากหน่วยงานต้นสังกัดขาดความชัดเจนเรื่องระยะเวลา ทำให้ไม่สัมพันธ์กับปฏิทินการดำเนินงานที่วางแผนไว้ รวมถึงบางโรงเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานส่วนกลางหรืองบประมาณในส่วนที่เสนอขอ หรืองบประมาณที่ได้รับในการบริหารจัดการจำกัดส่งผลกระทบต่อการทำงาน (๔๔ โรงเรียน)

๒.๔.๓ ค่าพาหนะในการรับส่งนักเรียน พบว่า ขาดแคลนงบประมาณด้านพาหนะในการรับส่งนักเรียนเพื่อรับเด็กนักเรียนจากโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนยังโรงเรียนหลัก การจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า รวมถึง ค่าพาหนะตามเกณฑ์การจัดสรรไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน (๔๒ โรงเรียน)

๒.๔.๔ ความไม่ชัดเจน ต่อเนื่องของนโยบายโครงการโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ขาดความชัดเจนความต่อเนื่องของนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน รวมทั้งระยะเวลาของ

การดำเนินงาน การสั่งการในแต่ละเรื่องกระชั้นชิด ขาดการสร้างความเข้าใจและเจตคติในการดำเนินงานร่วมกัน ความชัดเจนในเรื่องของการบริหารจัดการ การสร้างความเข้าใจกับโรงเรียนเครือข่ายในระดับประถมศึกษาเป็นไปด้วยความยากลำบาก โรงเรียนเครือข่ายไม่ส่งนักเรียนมาเรียนรวม (๑๖ โรงเรียน)

๒.๔.๕ โครงสร้างพื้นฐาน พบว่า อยู่ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอาคารสถานที่ จึงยังไม่สามารถรองรับการมาเรียนรวมของนักเรียนเครือข่ายเต็มรูปแบบได้ ขาดความพร้อมด้านอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ โต๊ะเก้าอี้ สื่อ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของจำนวนนักเรียน (๑๘ โรงเรียน)

๒.๔.๖ การจัดจ้างครูชาวต่างชาติ พบว่า ขาดความมั่นใจในการต่อสัญญาจ้างของครูชาวต่างชาติ ไม่ได้รับงบประมาณในการจัดจ้างต่อ การจัดจ้างครูชาวต่างชาติยังไม่มีอย่างต่อเนื่อง (๑๔ โรงเรียน)

๒.๔.๗ ผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดความมั่นใจในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ไม่มีความชัดเจนในทิศทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายไม่เข้าใจนโยบาย การเรียนรวม เกรงจะจะมีการยุบและต้องย้ายโรงเรียน ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการเดินทางไปปฏิบัติงาน รวมถึงครูอัตราจ้างที่จ้างโดยงบประมาณของโรงเรียน มีความกังวลต่อการถูกเลิกจ้างและตักงาน (๑๐ โรงเรียน)

๒.๔.๘ ภาระงานของครู พบว่า อัตรากำลังครูมีไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน ครูมีภาระการสอนมาก ไม่มีเวลาเตรียมการสอน มีภาระการสอนมากกว่า ๒๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (๔ โรงเรียน)

๒.๕ ข้อเสนอแนะ

๒.๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดเป้าหมาย แผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ และดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ กำหนดแนวทาง คู่มือการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ เพื่อความชัดเจนของผู้ปฏิบัติงาน มีการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ประชุมเปิดรับฟังข้อคิดเห็นของภาคีเครือข่ายโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่ายเชิงพื้นที่ เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ เมื่อเกิดปัญหาในการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ ควรมีช่องทางการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็วสำหรับกรช่วยเหลือเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือการสนับสนุนในด้านต่างๆ รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับโรงเรียน (๔๓ โรงเรียน)

๒.๕.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรวางแผนบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับแผน โครงการ กิจกรรมที่จะต้องดำเนินการ จัดสรรงบประมาณการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพให้เพียงพอ ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา หรือภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ไม่ล่าช้า เพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (๓๖ โรงเรียน)

๒.๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญและทิศทางการดำเนินงาน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพที่ชัดเจน ให้แก่ผู้บริหาร ครูของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน (๓๓ โรงเรียน)

๒.๕.๔ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรงบประมาณค่าพาหนะรับส่งนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้ทันเปิดภาคเรียน รวดเร็ว เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง (๒๔ โรงเรียน)

๒.๕.๕ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์ สร้างความเชื่อมั่น สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ การใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนใน

บางรายวิชาหรือบางชั้นเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานเชิงพื้นที่เกิดการมีส่วนร่วม ช่วยลดผลกระทบในด้านต่างๆ ให้น้อยลง (๒๓ โรงเรียน)

๒.๕.๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรหรือจัดจ้างครูชาวต่างชาติ (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ธรรมชาติการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และให้บูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศกับครูชาวต่างชาติของโรงเรียนเครือข่ายในพื้นที่ได้ (๑๒ โรงเรียน)

๒.๕.๗ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีกรอบทิศทาง ปฏิทินการดำเนินงาน ที่ชัดเจน กำหนดรูปแบบการรายงานที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนโดยเฉพาะข้อมูลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก ควรกำหนดรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อลดภาระครูและผู้เกี่ยวข้อง (๑๒ โรงเรียน)

๒.๕.๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรสร้างแรงจูงใจในการดิงนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสเข้ามาเรียนรวม เช่น การจัดสรรค่าพาหนะรับส่งสำหรับนักเรียน มีแนวทางกิจกรรม ส่งเสริมการปรับพื้นฐานนักเรียนขยายโอกาส สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่พัฒนาได้ตามเกณฑ์ ที่กำหนด ทุนให้แก่แก่นักเรียนยากจนที่ไปเรียนรวม เป็นต้น (๕ โรงเรียน)

๒.๕.๙ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรปรับปรุงเกณฑ์อัตราค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียน กรณีที่ไปเรียนรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจและค่าครองชีพ ในปัจจุบันเพื่อเป็นการช่วยเหลือ จูงใจ และไม่ให้เกิดกระทบกับภาระของผู้ปกครองนักเรียนที่จะนำนักเรียนโรงเรียน เครือข่ายมาเรียนรวมและมาใช้ทรัพยากรร่วมกัน (๕ โรงเรียน)

๒.๕.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อาคารเรียน และจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน คุณภาพ (๔ โรงเรียน)

๒.๕.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัฒนาครู และบุคลากรให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนทั้งในรูปแบบ On Site และ Online (๓ โรงเรียน)

๓. ผลการติดตามการดำเนินงานระดับโรงเรียน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน รายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ Google Forms ผ่านทางลิงค์ <https://bit.ly/3Bk72Jq> ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๒๓ กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยแบ่งประเภทโรงเรียน คุณภาพ ดังนี้

๑. โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔๔ แบ่งเป็น

๑.๑ โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่มีโรงเรียนในเครือข่าย จำนวน ๑๗๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๖๓ โดยมีโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งสิ้น ๙๖๑ โรงเรียน

๑.๒ โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่ไม่มีโรงเรียนในเครือข่าย จำนวน ๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๗ เหตุผลส่วนใหญ่ ดังนี้

๑.๒.๑) ไม่มีโรงเรียนเข้ามาร่วมเป็นโรงเรียนเครือข่าย จำนวน ๕ โรงเรียน เนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น โรงเรียนใกล้เคียงสามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ไม่สะดวกในการเคลื่อนย้ายนักเรียน ปัญหาความไม่เข้าใจของผู้ปกครองและชุมชนที่ยังคงต้องการให้คงโรงเรียนไว้ในชุมชน เกิดความกังวลว่าโรงเรียนจะถูกยุบหากมีการไปรวมกับโรงเรียนหลัก รวมถึงโรงเรียนบางโรงเรียนจัดอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางที่มีจำนวนนักเรียนมากพอสมควร

๑.๒.๒) เป็นโรงเรียนสาขา จำนวน ๑ โรงเรียน

๑.๒.๓) โรงเรียนหลักยังไม่มีความพร้อมในด้านอาคารที่จะรองรับนักเรียน สื่อ อุปกรณ์ ยังไม่เพียงพอต่อนักเรียนที่จะมาเรียนรวม จำนวน ๑ โรงเรียน

๑.๒.๔) ไม่ระบุเหตุผล จำนวน ๑ โรงเรียน

๒. โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๗๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๖

๓. โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) จำนวน ๘๙ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๐

ตอนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ และการดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ

๒.๑ การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังตาราง ๑

ตาราง ๑ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่เตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ

ประเภทโรงเรียน	ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
โรงเรียนคุณภาพ ระดับประถมศึกษา (๑๘๓ โรงเรียน)	๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	๑๗๘	๙๗.๒๗
	๒) มีแผนเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพ	๑๔๒	๗๗.๖๐
	๓) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย	๑๕๘	๘๖.๓๔
	๔) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๖๘	๙๑.๘๐
โรงเรียนคุณภาพ ระดับมัธยมศึกษา (๗๗ โรงเรียน)	๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	๗๕	๙๗.๔๐
	๒) มีแผนการรองรับนักเรียนของโรงเรียนคุณภาพ	๖๔	๘๓.๑๒
	๓) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย	๕๑	๖๖.๒๓
	๔) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๗๔	๙๖.๑๐

ประเภทโรงเรียน	ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) (๘๙ โรงเรียน)	๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	๘๑	๙๑.๐๑
	๒) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย	๒๔	๒๖.๙๗
	๓) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๘๑	๙๑.๐๑

จากตาราง ๑ พบว่า การเตรียมความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ โดยโรงเรียนแต่ละประเภทดำเนินการ ดังนี้

โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา พบว่า ประเด็นที่โรงเรียนดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จำนวน ๑๗๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๗.๒๗) ประเด็นที่ ๔) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๖๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๑.๘๐) ประเด็นที่ ๓) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย จำนวน ๑๕๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๖.๓๔) และประเด็นที่ ๒) มีแผนเรียนรวมของโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๔๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๗.๖๐) ตามลำดับ

โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา พบว่า ประเด็นที่โรงเรียนดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จำนวน ๗๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๗.๔๐) ประเด็นที่ ๔) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจ และให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๗๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๖.๑๐) ประเด็นที่ ๒) มีแผนการรองรับนักเรียนของโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๖๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๓.๑๒) และ ประเด็นที่ ๓) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย จำนวน ๕๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๖.๒๓) ตามลำดับ

โรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) พบว่า ประเด็นที่โรงเรียนดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน และประเด็นที่ ๓) สื่อสาร สร้างความเข้าใจให้แก่ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ จำนวน ๘๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๑.๐๑) รองลงมาคือ ประเด็นที่ ๒) มีข้อมูลอัตรากำลังในโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย จำนวน ๒๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๖.๙๗) ตามลำดับ

๒.๒ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพภายใต้ ๘ จุดเน้น ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน ๒) ระบบประกันคุณภาพ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา ๔) การพัฒนาครู ๕) การเรียนการสอน ๖) การวัดและประเมินผล ๗) การนิเทศ กำกับและติดตาม และ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ซึ่งผลการดำเนินงานที่ได้จากการขับเคลื่อนดังกล่าวสอดคล้องกับมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ

๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจน วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและสร้างความเชื่อมั่นต่อชุมชน โดยโรงเรียนคุณภาพทั้ง ๓๔๙ โรงเรียน ส่วนใหญ่ดำเนินการในภาพรวม ดังนี้

๒.๒.๑ ความปลอดภัยของผู้เรียน

๒.๒.๑.๑ โรงเรียนคุณภาพมีระบบเสริมสร้างด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๑) มีแผนเผชิญเหตุ แผนปฏิบัติการ คู่มือ แนวทาง นโยบาย มาตรการ ประกาศ คำสั่ง คำสั่งแต่งตั้ง เกี่ยวกับการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

๒) กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนความปลอดภัยในสถานศึกษา สร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย กำหนดขั้นตอน แนวทางการปฏิบัติงานและ กำหนดผู้ปฏิบัติงานในแต่ละงานอย่างชัดเจนโดยปฏิบัติตามระเบียบความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) จัดทำฐานข้อมูลความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักเรียน

๔) มีระบบและผู้ดูแลระบบ MOE Safety Center และจัดระบบความปลอดภัยตามระบบ MOE Safety Center

๕) ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ และจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียนในการรับมือกับภัยคุกคาม สถานการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ภัยทางอุบัติเหตุ ภัยทางโลกไซเบอร์ ภัยทางสังคม และวิธีการแจ้งเหตุ รวมถึงให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา ความไม่ปลอดภัย

๖) สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านความปลอดภัย ประสานความร่วมมือผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ในการสอดส่องดูแลนักเรียนนอกเหนือจากเวลาเรียน

๗) นิเทศ ประชาสัมพันธ์ด้านความปลอดภัยในเรื่องต่าง ๆ โดยจัดทำป้ายและผ่านช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์โรงเรียนให้กับเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานอื่น

๘) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู บุคลากรในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ

๙) ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาคารสถานที่ตามบริบทให้มีความสะอาด ปลอดภัยแก่นักเรียนและครู มีกล้องวงจรปิด ตรวจสอบเช็ค ซ่อมแซมรถรับ - ส่ง นักเรียน และจุดเสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

๑๐) จัดระบบความปลอดภัยในการใช้รถจักรยานและถนนให้นักเรียน โดยดำเนินการสร้างทางม้าลายและกำหนดทางเข้า - ออกสถานศึกษาชัดเจน ให้นักเรียนปฏิบัติ ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยบนท้องถนน และมีการติดตั้งถังดับเพลิงและมีระบบไฟฉุกเฉินทั่วอาคารเรียนและบริเวณสถานศึกษา

๑๑) แต่งตั้งครูเวรประจำวันเพื่อควบคุมดูแล อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ภายในโรงเรียน

๑๒) มีศูนย์ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต

๒.๒.๑.๒ โรงเรียนคุณภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินการได้ครอบคลุมทั้ง ๖ ประเด็นตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๒

ตาราง ๒ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) มีฐานข้อมูลความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักเรียน	๑๒๖	๓๖.๑๐
๒) มีคู่มือการใช้แบบประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน	๑๑๖	๓๓.๒๔
๓) มีคู่มือความปลอดภัยในโรงเรียน	๑๙๓	๕๕.๓๐
๔) มีมาตรการ/ข้อสั่งการ/ประกาศ เรื่องความปลอดภัยของโรงเรียน	๑๙๙	๕๗.๐๒
๕) มีแผนเผชิญเหตุและมาตรฐานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับความปลอดภัย	๑๘๗	๕๓.๕๘
๖) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียนในการรับมือกับภัยคุกคาม สถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และนักเรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาความไม่ปลอดภัย	๑๒๐	๓๔.๓๘

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากโรงเรียนที่เลือกให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๒ พบว่า การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๔) มีมาตรการ/ข้อสั่งการ/ประกาศ เรื่องความปลอดภัยของโรงเรียน จำนวน ๑๙๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๗.๐๒) ประเด็นที่ ๓) มีคู่มือความปลอดภัยในโรงเรียน จำนวน ๑๙๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๕.๓๐) ประเด็นที่ ๕) มีแผนเผชิญเหตุและมาตรฐานด้านความปลอดภัยของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับความปลอดภัย จำนวน ๑๘๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๓.๕๘) ประเด็นที่ ๑) มีฐานข้อมูลความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของนักเรียน จำนวน ๑๒๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๖.๑๐) ประเด็นที่ ๖) โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียนในการรับมือกับภัยคุกคาม สถานการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และนักเรียนมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาความไม่ปลอดภัย จำนวน ๑๒๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๔.๓๘) และประเด็นที่ ๒) มีคู่มือการใช้แบบประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสำหรับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน ๑๑๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๓.๒๔) ตามลำดับ

๒.๒.๑.๓ ระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center)

๑) ศูนย์ความปลอดภัยในโรงเรียน โดยโรงเรียนคุณภาพ พบว่า มีการดำเนินงาน จำนวน ๓๒๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๙๘ และไม่มีการดำเนินงาน จำนวน ๒๑ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๒

๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยของโรงเรียนคุณภาพ พบว่า มีการดำเนินงาน จำนวน ๓๔๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๓ และไม่มีการดำเนินงาน จำนวน ๒ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๗

๓) การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบ MOE Safety Center ของโรงเรียนคุณภาพ พบว่า มีการดำเนินงาน จำนวน ๓๔๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๕๗ และไม่มีการดำเนินงาน จำนวน ๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๓

๔) โรงเรียนคุณภาพสร้างการรับรู้และชี้แจงนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้งานระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center) โดยส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑) ประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้และความเข้าใจ โดยมีประกาศ ด้านความปลอดภัย และมาตรการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีป้ายประกาศ และมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจทุกครั้งเมื่อมีการจัดประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจด้านความปลอดภัย การแจ้งช่องทางการรับเรื่องแจ้งเหตุ ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา และการเข้าใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center)

๔.๒) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึง จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และเสริมสร้าง ความปลอดภัยในสถานศึกษา

๔.๓) ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การใช้งานระบบความปลอดภัย กับเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่างๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ โรงเรียน และการประชุมผู้ปกครอง

๔.๔) เปิดช่องทางให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เสนอแนวทาง ความต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยผ่านกลไกของสภานักเรียนหรือกล่องรับฟังความคิดเห็น ของสถานศึกษา

๔.๕) ประสานเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานภายนอก

๕) โรงเรียนคุณภาพดำเนินการตามมาตรการ “ป้องกัน ปลูกฝัง ปรอบปราม” โดยส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑) ด้านป้องกัน : (๑) กำหนดพื้นที่การควบคุมความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล (๒) มีแผนความปลอดภัยสถานศึกษาที่ครอบคลุม ทุกมิติ เช่น แผนเผชิญเหตุ แผนป้องกันอุบัติเหตุ แผนความปลอดภัยในสถานศึกษา (๓) มีมาตรการป้องกัน คู่มือความปลอดภัยในสถานศึกษา (๔) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา (๕) ประชุมชี้แจงครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนสร้างความตระหนักเรื่องความปลอดภัย และนโยบาย เรื่องความปลอดภัยลงสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (๖) จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่มีความปลอดภัยต่อ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา (๗) จัดระบบโครงสร้างในการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา (๘) มีระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา (๙) มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา (๑๐) มีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ สื่อสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ และการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสาย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน และ (๑๑) มีระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน (๑๒) มีการประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญาและความต้องการช่วยเหลือ

๕.๒) ด้านปลูกฝัง : (๑) มีหลักสูตรความปลอดภัยสถานศึกษา เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก เจตคติที่ดี และการสร้างเสริมประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะ ในการป้องกันภัยให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา (๒) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครอง และ (๓) จัดกิจกรรม เสริมทักษะ ประสบการณ์ และสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน

๕.๓) ด้านปรอบปราม : (๑) มีระบบการแก้ปัญหาด้านความปลอดภัย สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การจัดการและแก้ไขให้ความช่วยเหลือหากเกิดเหตุการณ์ (๓) การคัด กรองและช่วยเหลือเบื้องต้นในสถานศึกษา (๔) การจัดการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๕) การส่งต่อผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่ชัดเจน (๖) การติดตามและประสานงานในการประเมินสภาพจิตใจ

ของนักเรียน (๗) มีระบบการช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟูจิตใจผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย และ (๘) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านกฎหมาย เพื่อให้ผู้ประสบเหตุได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

๖) โรงเรียนคุณภาพเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ไม่มีเหตุความไม่ปลอดภัยหรือไม่ได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center จำนวน ๓๒๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๔.๒๗) รองลงมา คือ โรงเรียนคุณภาพเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center จำนวน ๑ ครั้ง จำนวน ๑๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๓.๔๔) จำนวน ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ๕ ครั้ง มีจำนวนเท่ากัน คือ ๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๐.๕๗) และจำนวน ๔ ครั้ง ๗ ครั้ง มีจำนวนเท่ากัน คือ ๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๐.๒๙) ตามลำดับ

ทั้งนี้ โรงเรียนคุณภาพมีขั้นตอนการดำเนินงานหลังจากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินการได้ครอบคลุม ทั้ง ๖ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๓

ตาราง ๓ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีขั้นตอนการดำเนินงานหลังจากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อระงับเหตุความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหา	๑๔๙	๔๒.๖๙
๒) รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และรายงานในระบบ MOE Safety Center	๑๓๘	๓๙.๕๔
๓) ระงับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา	๑๓๔	๓๘.๔๐
๔) คุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือแก้ไข และเยียวยา	๑๒๒	๓๔.๙๖
๕) ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษา	๑๑๗	๓๓.๕๒
๖) สรุปและรายงานผล	๑๑๐	๓๑.๕๒

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากโรงเรียนที่เลือกให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๓ พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพหลังจากเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยหรือได้รับแจ้งเหตุจาก MOE Safety Center ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อระงับเหตุความไม่ปลอดภัยหรือแก้ไขปัญหา จำนวน ๑๔๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๒.๖๙) ประเด็นที่ ๒) รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และรายงานในระบบ MOE Safety Center จำนวน ๑๓๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๙.๕๔) ประเด็นที่ ๓) ระงับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา จำนวน ๑๓๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๘.๔๐) ประเด็นที่ ๔) คุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือแก้ไข และเยียวยา จำนวน ๑๒๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๔.๙๖) ประเด็นที่ ๕) ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษา จำนวน ๑๑๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๓.๕๒) และประเด็นที่ ๖) สรุปและรายงานผล จำนวน ๑๑๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๑.๕๒) ตามลำดับ

๒.๒.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑) การเข้าใช้งานระบบ MOE Safety Center ยุ่งยาก มีหลายขั้นตอน หรือไม่สามารถระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ตำแหน่งที่เกิดเหตุได้อย่างแม่นยำ ซึ่งผู้เข้าแจ้งเหตุควรแจ้งผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้ทันทีโดยไม่ต้องทำการเข้าใช้งานระบบ เนื่องจากผู้พบเหตุการณ์อาจเป็นประชาชนทั่วไป ควรอบรมให้ความรู้ด้านการใช้งานระบบ และปรับปรุงระบบให้มีการใช้งานที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระบบ MOE Safety Center

๓) ผู้ปกครองบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงระบบ MOE Safety Center เนื่องจากขาดความรู้เรื่องเทคโนโลยี และไม่เข้าใจการใช้งานในระบบ MOE Safety Center การประชาสัมพันธ์ระบบ MOE Safety Center ไม่ทั่วถึงและเข้าไม่ถึงกลุ่มคนส่วนใหญ่ ควรชี้แจงให้กับผู้ปกครอง บุคคลทั่วไปให้เข้าใจและสามารถใช้งานได้

๒.๒.๒ ระบบประกันคุณภาพ

๒.๒.๒.๑ โรงเรียนคุณภาพดำเนินการในเรื่องการประกันคุณภาพ ส่วนใหญ่จะมีขั้นตอนการดำเนินงานลักษณะใกล้เคียงกัน ตามลักษณะวงจร PDCA โดย (๑) วางแผน กำหนดเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จัดทำแผนการดำเนินงาน (๒) ดำเนินการตามแผน (๓) นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ตลอดจน (๔) นำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา ทั้งนี้ การประกันคุณภาพของสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (ปี พ.ศ. ๒๕๖๑) ของ สทศ.สพฐ. แบ่งเป็น ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๓) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา และกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

๕) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

๖) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

๗) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self - Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒.๒ โรงเรียนคุณภาพมีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการประกันคุณภาพภายใน โดยส่วนใหญ่มีผลดำเนินการในแต่ละมาตรฐาน ดังนี้

๑) มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีคุณภาพและทั่วถึง มีความสามารถในการอ่านเขียนตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด สามารถสื่อสาร รู้จักการวางแผนการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดีตามหลักประชาธิปไตย กล้าแสดงออกและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ สืบค้นข้อมูลหรือแสวงหาความรู้จากสื่อ เทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง

๑.๒) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ตระหนักถึงโทษ และพิษภัยของสิ่งเสพติดต่างๆ รักการออกกำลังกาย สามารถเล่นกีฬาได้อย่างน้อยคนละประเภท ยอมรับ ในกฎกติกาของกลุ่ม ของสถานศึกษา ของสังคม มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และมีความเข้าใจในเรื่อง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและระหว่างวัย

๒) มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑) สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาและบริบทของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวการปฏิรูปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

๒.๒) สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับการพัฒนา ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญตามมาตรฐาน ตำแหน่ง ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้อง ครบถ้วนและมีกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

๒.๓) สถานศึกษามีระบบการจัดการเรียนรู้ พัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดคู่มือและระเบียบอย่างเป็นระบบ รวมถึงมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๒.๔) สถานศึกษามีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้

๒.๕) สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาจากเครือข่ายต่างๆ ส่งผลให้โรงเรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

๓) มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑) จัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ รวมถึง จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ จัดบรรยากาศให้ เหมาะสมต่อการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง โดยใช้ Active learning และประเมิน พัฒนาการตามสภาพจริง และให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและ ท้องถิ่น

๓.๒) มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะการคิดการทำงาน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล นักเรียนมีความรู้ทักษะ การทำงานต่าง ๆ ตามวิทยากรภายนอกที่นำมาให้ความรู้สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือพัฒนาต่อในอนาคต และ นักเรียนยังได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก สามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการ เรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ

๓.๓) ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกและมีการวิจัยในชั้นเรียน โดยนำผลการวิจัยไปใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

๓.๔) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เป็นระบบและต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาให้ยิ่งขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๓.๕) ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ เช่น การจัดกิจกรรม Open house ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน

๒.๒.๒.๓ โรงเรียนคุณภาพมีระดับการประเมินคุณภาพภายใน พบว่า อยู่ในระดับระดับยอดเยี่ยม จำนวน ๖๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๑๘.๙๑) ระดับดีเลิศ จำนวน ๑๓๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๙.๒๖) ระดับดี จำนวน ๙๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๖.๙๓) ระดับปานกลาง จำนวน ๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๐.๕๗) และไม่สามารถระบุได้ จำนวน ๕๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๑๔.๓๓) เนื่องจากความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการกรอกข้อมูลของโรงเรียน

๒.๒.๒.๔ แนวทางการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนคุณภาพในปีการศึกษาต่อไป พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่มีการนำผลการสังเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ภายใต้บริบทของโรงเรียนคุณภาพ โดยพัฒนาทั้งในด้านผู้เรียน ด้านการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๒.๒.๕ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑) บุคลากรบางส่วนขาดความตระหนัก หรือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา สพฐ. ควรรอบรมผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพแก่โรงเรียนคุณภาพทั้ง ๓๔๙ โรงเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน

๒) โรงเรียนไม่เข้าใจการประเมินอย่างแท้จริง ใช้เวลาในการจัดทำรายงานประกันคุณภาพการศึกษาค่อนข้างมาก เกณฑ์ในการประเมินเปลี่ยนแปลงบ่อย คำอธิบายบางอย่างในคู่มือยังไม่ชัดเจน และมีภาระงานที่เกี่ยวข้องมากมาย

๓) การปรับเปลี่ยนนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดแต่ละระดับในระหว่างปีงบประมาณและปีการศึกษา อาจส่งผลต่อการวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน หรือการกำหนดนโยบายที่หลากหลายทำให้แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน

๒.๒.๓ หลักสูตรสถานศึกษา

๒.๒.๓.๑ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ พบว่า

๑) ใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่เดิม จำนวน ๒๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๖.๘๘
๒) มีการทบทวน/ตรวจสอบ/ปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา จำนวน ๒๙๒ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๑๒

๓) พัฒนาหลักสูตรใหม่ จำนวน ๓๓ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๖ เช่น หลักสูตรห้องเรียนพิเศษ Great Program หลักสูตรฐานสมรรถนะ หลักสูตรโครงงานอาชีพ หลักสูตรบูรณาการเชิงพื้นที่ หลักสูตรอาชีพระยะสั้น หลักสูตรห้องเรียนทวิศึกษา หลักสูตรห้องเรียนกีฬา หลักสูตรห้องเรียนดนตรี - นาฏศิลป์ เป็นต้น

ทั้งนี้ โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินการด้านหลักสูตรสถานศึกษาได้ครอบคลุมทั้ง ๔ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๔

ตาราง ๔ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น	๒๑๐	๖๐.๑๗
๒) เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน	๒๗๔	๗๘.๕๑
๓) เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และมีแนวทางในการซ่อมเสริมเพิ่มเติม ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างเหมาะสม	๒๕๗	๗๓.๖๔
๔) เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสู่การมีอาชีพและการมีงานทำ	๒๐๒	๕๗.๘๘

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากโรงเรียนที่เลือกให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๔ พบว่า การขับเคลื่อนสาระสำคัญหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๒) เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน จำนวน ๒๗๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๘.๕๑) ประเด็นที่ ๓) เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และมีแนวทางในการซ่อมเสริมเพิ่มเติม ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างเหมาะสม จำนวน ๒๕๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๓.๖๔) ประเด็นที่ ๑) สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น จำนวน ๒๑๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๐.๑๗) และประเด็นที่ ๔) เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสู่การมีอาชีพและการมีงานทำ จำนวน ๒๐๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๗.๘๘) ตามลำดับ

๒.๒.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

๑) ด้านหลักสูตร พบว่า

๑.๑) องค์ประกอบของหลักสูตรมีไม่ครบถ้วน การจัดทำหลักสูตร ขาดการวิเคราะห์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

๑.๒) เนื้อหาและสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรระดับประถมศึกษา ตอนต้น มากเกินไป ควรเน้นพื้นฐานการอ่าน การเขียนและคิดวิเคราะห์

๑.๓) มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในส่วนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ทำให้โรงเรียนเกิดการสับสนในการปฏิบัติงาน

๑.๔) เวลาเรียนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร

๒) ด้านครูผู้สอน พบว่า ครูบางส่วนยังขาดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ พัฒนาหลักสูตร รวมถึง ขาดแคลนครูผู้สอน (บางวิชาเอก/บางกลุ่มสาระวิชา/สาขาเฉพาะทาง)

๓) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงขาดงบประมาณสำหรับจัดจ้างวิทยากรภายนอก

๔) ด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนบางส่วนไม่มีความพร้อม เนื่องจากผู้ปกครอง บางส่วนไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษา มีค่านิยมไม่ส่งบุตรหลานเรียนต่อระดับที่สูงขึ้น เพราะมีฐานะยากจน โดยให้บุตรหลานช่วยงานที่บ้าน ทำให้การพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรเป็นไปได้ยาก

๒.๒.๔ การพัฒนาครู

๒.๒.๔.๑ โรงเรียนคุณภาพมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามความต้องการจำเป็น โดยส่วนใหญ่มีขั้นตอน วิธีการดำเนินงาน รูปแบบ กิจกรรม ดังนี้

๑) วางแผนเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญโดยสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูและ

บุคลากรทางการศึกษาในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการทำงาน และจัดทำข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนการพัฒนาตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan : ID Plan) เพื่อกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาตนเองในด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน และให้มีการพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามแผนฯ

๒) จัดโครงการอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความจำเป็นและความสนใจ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมโดยหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานภายนอกซึ่งครอบคลุมทั้งในส่วนของการอบรม On site และ Online ซึ่งโรงเรียนได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรมพัฒนา เพื่อพัฒนาสมรรถนะการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน การอบรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การสร้างสื่อการเรียนการสอน การอบรม ๑๒ เดือน Webinar การเรียนรู้ประวัติศาสตร์วิถีใหม่ วิถีอนาคต การอบรมแนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย (MOE Safety Center) การอบรมหลักสูตรการเงินการออมสำหรับเด็กประถมศึกษา (Cha - Ching) การอบรมการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้ประชาสัมพันธ์ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับการจัดอบรมต่างๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

๓) จัดกิจกรรมการถอดประสบการณ์ผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อส่งเสริมการพัฒนางาน เช่น การบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เป็นต้น โดยดำเนินการในรูปแบบกลุ่มสาระการเรียนรู้และกลุ่มงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันเสนอปัญหาหรือความต้องการ ร่วมกันออกแบบแนวทางการแก้ไขปัญหา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอแนะการปฏิบัติงานและสะท้อนผลการดำเนินงาน

๔) จัดกิจกรรมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อสร้างโอกาสในการเสริมประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕) ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำรายงานผลการอบรมพัฒนาของตนเองเสนอต่อผู้บริหาร และมีการนิเทศ กำกับ และติดตามผลที่ได้จากการเข้ารับการอบรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยผู้บริหารและครูในโรงเรียน

๒.๒.๔.๒ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพที่ได้รับการพัฒนา
(ข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๕) พบว่า

๑) ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด จำนวน ๑๑,๐๘๗ คน

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนา จำนวน ๑๐,๗๕๕ คน

คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๗

๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ได้รับการพัฒนา จำนวน ๒๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๓ เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนอยู่ในช่วงรอเข้าร่วมการจัดอบรม บางส่วนได้รับการจัดจ้างด้วยงบบุคลากรรายหัวจึงไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการอบรม และบางส่วนปฏิบัติงานในสายสนับสนุน เนื้อหาที่อบรมที่จัดขึ้นในงานต่างๆ ยังไม่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ

๒.๒.๔.๓ โรงเรียนคุณภาพมีแผนด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า

๑) มีข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมให้จัดทำแผนพัฒนาตนเอง (Individual Development Plan : ID Plan) จำนวน ๓๑๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๒๖

๒) มีแผนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน จำนวน ๓๐๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๙

๒.๒.๔.๔ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับการพัฒนา มีการนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การขยายผล หรือต่อยอดความรู้ที่ได้รับ โดยส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๑) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนานำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น อีกทั้งยังมีการนำไปบูรณาการผ่านกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียน

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนามีความสามารถต่อยอดความรู้ที่ได้รับเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สร้างสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ทำให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งนี้ โรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุนให้ส่งสื่อการเรียนรู้และนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนเข้าประกวดแข่งขันในระดับต่างๆ

๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนานำได้ขยายผลจากการอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาคนอื่นๆ ในโรงเรียนผ่านการจัดกิจกรรมอบรมขยายผล ประชุม สัมมนา ในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และยังมีการสร้างคลังข้อมูลที่ได้จากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากตัวบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อจัดเก็บข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายทุกที่ทุกเวลา

๔) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการพัฒนาหรือได้รับการขยายผลได้รับการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหารและครูในโรงเรียน เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนซึ่งนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาวิธีการและแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

๒.๒.๔.๕ โรงเรียนคุณภาพมีการจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติหรือครูผู้สอนชาวไทย

๑) สอนวิชาภาษาอังกฤษ

๑.๑) จำนวน ๓๙๕ คน จาก ๒๑๓ โรงเรียน

๑.๒) งบประมาณในการจัดจ้าง

๑.๒.๑) งบประมาณที่ได้รับจาก สพฐ. จำนวน ๑๕๕ โรงเรียน

๑.๒.๒) งบประมาณโรงเรียนจัดหาเอง จำนวน ๕๘ โรงเรียน

๑.๒.๓) งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

จำนวน ๑๑ โรงเรียน โดยได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สมาคมผู้ปกครองนักเรียน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย มูลนิธิ เป็นต้น

๒) สอนวิชาภาษาจีน

๑.๑) จำนวน ๑๔๘ คน จาก ๑๐๙ โรงเรียน

๑.๒) งบประมาณในการจัดจ้าง

๑.๒.๑) งบประมาณที่ได้รับจาก สพฐ. จำนวน ๘๕ โรงเรียน

๑.๒.๒) งบประมาณโรงเรียนจัดหาเอง จำนวน ๓๑ โรงเรียน

๑.๒.๓) งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ

จำนวน ๒ โรงเรียน โดยได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สมาคมผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น

๒.๒.๔.๖ ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ พบว่า

๑) การจัดหาครูต่างชาติที่มีคุณสมบัติตามที่ สพฐ. กำหนดนั้นดำเนินการได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากกระบวนการจัดจ้างครูต่างชาติมีความซับซ้อน ยุ่งยากและใช้เวลานาน

๒) ระยะเวลาในการจัดจ้างครูต่างชาติเป็นสัญญาระยะสั้น ทำให้ครูต่างชาติขาดความมั่นใจในความมั่นคงของการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้ง สพฐ. ยังไม่มีความชัดเจนในการต่อสัญญาจ้าง ดังนั้น ควรจัดจ้างครูต่างชาติอย่างต่อเนื่องเพื่อผลประโยชน์ของนักเรียนในการพัฒนาทักษะด้านภาษา

๓) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้การจัดโครงการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา หรือการสัมมนาบางโครงการถูกยกเลิก ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางคนไม่ได้รับการพัฒนาตนเอง หรือได้รับการพัฒนาตนเองไม่ตรงตามแผนการพัฒนาด้านที่กำหนดไว้

๒.๒.๕ การเรียนการสอน

๒.๒.๕.๑ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนในเครือข่าย พบว่า

- ๑) รูปแบบเดิม จำนวน ๒๑๑ โรงเรียน
- ๒) รูปแบบบูรณาการ จำนวน ๑๓๘ โรงเรียน จำแนกเป็น
  - ๒.๑) เรียนรวมทุกชั้น จำนวน ๒๖ โรงเรียน
  - ๒.๒) เรียนรวมบางชั้น จำนวน ๖๘ โรงเรียน
  - ๒.๓) เรียนรวมทุกชั้นและบางชั้น จำนวน ๒๔ โรงเรียน
  - ๒.๔) ไม่ระบุการเรียนรวม จำนวน ๒๐ โรงเรียน

ทั้งนี้ โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนได้ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนครบทั้ง ๕ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๕

ตาราง ๕ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนจำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	๑๕๐	๔๓.๑๐
๒) ส่งเสริมการเสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น	๑๔๕	๔๓.๐๓
๓) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning เพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ	๒๕๐	๗๑.๘๔
๔) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Learning Loss)	๑๗๓	๕๑.๔๙
๕) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)	๑๙๘	๕๗.๗๓

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากโรงเรียนที่เลือกให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๕ พบว่า การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอน ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๓) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ จำนวน ๒๕๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๑.๘๔) ประเด็นที่ ๕) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) จำนวน ๑๙๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๗.๗๓) ประเด็นที่ ๔) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Learning Loss) จำนวน ๑๗๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๑.๔๙) ประเด็นที่ ๑) ส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

และหน้าที่พลเมือง จำนวน ๑๕๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๓.๑๐) และประเด็นที่ ๒) ส่งเสริมการเสริมทักษะอาชีพ หรือการจัดหลักสูตรอาชีพพระยะสั้น จำนวน ๑๔๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๓.๐๓) ตามลำดับ

ทั้งนี้ โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑. การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้การรู้ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมืองที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ดีต่อบ้านเมือง ปลุกฝังให้นักเรียนเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นและความเป็นไทย ดังนี้

๑.๑ การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ได้ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากการลงมือปฏิบัติจริง โดยเน้นให้นักเรียนได้นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา การรวบรวมหลักฐาน การประเมินคุณค่าของหลักฐาน การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลการเรียบเรียงข้อมูล) ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนการใช้และจัดทำสื่อประวัติศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์ด้วยตนเอง เริ่มจากประวัติครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศและโลก

๑.๒ การจัดการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ได้ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข โดยบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหลัก และบูรณาการผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมเคารพธงชาติหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญ เป็นต้น

๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง เข้ารับการพัฒนาตนเองผ่านวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาความรู้ในการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง ทำให้ครูได้สร้างแนวคิด ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน หรือประยุกต์ใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน เช่น การอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง การอบรมการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การศึกษาดูงานแหล่งการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เป็นต้น และให้ครูที่เข้ารับการอบรมมาขยายผลให้กับครูในโรงเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ ได้มีการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องโดยผู้บริหารและครูในโรงเรียน

๑.๔ สนับสนุนงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำราทางวิชาการในการจัดการเรียนรู้อประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง

๒. การเสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพพระยะสั้น พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ วางแผนการเสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพพระยะสั้น โดยสำรวจกิจกรรมการเสริมทักษะอาชีพที่นักเรียนถนัดและสนใจ และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน และจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้นักเรียนรู้จักและเห็นความสำคัญของอาชีพ

๒.๒ จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ และหรือหลักสูตรอาชีพพระยะสั้นผ่านรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถต่อยอดในการประกอบอาชีพ นำผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ หรือเข้าร่วมการแข่งขันทักษะอาชีพในระดับต่างๆ ดังนี้

๑) การจัดทำหลักสูตรอาชีพพระยศสั้นโดยทำ MOU ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีววะ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา เทศบาล ศูนย์ส่งเสริมศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ หน่วยงานรัฐหรือเอกชนอื่นๆ เป็นต้น และเชิญวิทยากรภายนอกเข้ามาให้ความรู้แก่นักเรียน เพื่อร่วมจัดการเรียนการสอนตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

๒) การจัดทำกิจกรรมเสริมทักษะอาชีพโดยบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เช่น โครงการอาชีพสำหรับนักเรียน การสอนทักษะอาชีพในกิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน การศึกษาดูงานนอกสถานที่ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ๑ ห้องเรียน ๑ อาชีพ การจัดค่ายส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น

๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแกนนำการเสริมทักษะอาชีพหรือการจัดหลักสูตรอาชีพพระยศสั้นของโรงเรียนเข้ารับการอบรมตามโครงการต่างๆ แล้วนำมาขยายผลให้ครูในโรงเรียน เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรม การขยายผลมาจัดกิจกรรมการเสริมทักษะอาชีพให้นักเรียนในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และบูรณาการในกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมชุมนุม เป็นต้น

๒.๔ สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เป็นต้น

๒.๕ สร้างแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน จัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะอาชีพ

๒.๖ ตัวอย่างกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ และ/หรือหลักสูตรอาชีพพระยศสั้น ดังนี้

๑) อาชีพการผลิต (Manufacturing) หมายถึง การประกอบอาชีพในการทำสินค้าขึ้นมา เช่น การทำไม้กวาด การจักสาน การทำผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างจานแชมพูการแปรรูปสมุนไพรเพื่อการค้า งานอิเล็กทรอนิกส์ การเชื่อมโลหะ การประดิษฐ์ดอกไม้แจกัน การทำงานศิลปะประดิษฐ์ การปั้นเซรามิค การทำศิลปะบนผืนผ้า การจัดดอกไม้ การทำคหกรรม (อาหาร ขนม และเครื่องดื่ม) การทำประมง การเกษตร การช่าง การก่อสร้าง การพับธนบัตร เป็นต้น

๒) อาชีพการบริการ (Service) หมายถึง การประกอบอาชีพที่ให้บริการลูกค้า เช่น การโรงแรม การบัญชี การเสริมสวย การตัดผม การทอผ้า การย้อมผ้า การตัดเย็บเสื้อผ้า การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องยนต์การซ่อมรถจักรยานยนต์ การติดตั้งไฟฟ้าภายในอาคาร การซ่อมสีเฟอร์นิเจอร์ การนวดแผนไทย การควบคุมอากาศยานไร้คนขับ การจัดนิทรรศการ (จับจีบผ้า) การใช้งานคอมพิวเตอร์ระดับสูง การพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น

๓) อาชีพการค้า (Trading) หมายถึง การประกอบอาชีพซื้อขายสินค้า หรือเป็นคนกลางในการซื้อขายสินค้า เช่น การทำธุรกิจ การขายสินค้าออนไลน์ เป็นต้น

๓. การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ทั้งที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดอบรมเอง หรือที่หน่วยงานภายนอกจัดอบรม ทั้งในรูปแบบ On site และ Online เพื่อทำให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๓.๒ ประชุมเพื่อวางแผนการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning ของโรงเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning เริ่มตั้งแต่ครูได้ออกแบบแผนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning ภายใต้การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น และจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของนักเรียนและเป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตร

๓.๔ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning ผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๓.๕ นิเทศ ติดตามพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning โดยผู้บริหารและครูในโรงเรียน เพื่อสะท้อนผล ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๓.๖ ส่งเสริม สนับสนุนการผลิต จัดทำ พัฒนาสื่อ ตำราวิชาการที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning

๔. การแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน (Learning Loss) พบว่า โรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน

๔.๒ ประชุมจัดทำแผนฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้มีแนวทางในการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน

๔.๓ สสำรวจข้อมูลภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน และคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน โดยสำรวจ วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปโดยรวมของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ทั้งจากการสังเกต สัมภาษณ์และเยี่ยมบ้านนักเรียน เช่น สภาพครอบครัว การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ เป็นต้น เพื่อนำไปจัดทำแผนแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล

๔.๔ ออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้สื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์การเรียนและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการผ่านการจัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมการอ่านออกเขียนได้ กิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน กิจกรรมปรับพื้นฐาน กิจกรรมจัดกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมภาษาไทย กิจกรรมเขียนตามคำบอก การเขียนบรรยายเล่าเรื่องจากภาพ กิจกรรมหนังสือเล่มเล็ก/แผ่นพับ กิจกรรมคำคม กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจจากวิทยากรภายนอก เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเอื้อให้ครูและนักเรียนสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของกิจกรรม นำไปสู่การกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนและเสริมสร้างสมรรถนะของนักเรียนตามศักยภาพ

๔.๕ ปรับรูปแบบ วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องให้มีความยืดหยุ่น ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายในสภาพจริงตามความถนัดและศักยภาพของนักเรียน

๔.๖ ติดตาม ประเมินผลการจัดการสอนเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการนิเทศจากผู้บริหารและครูในโรงเรียน อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional

Learning Community : PLC) เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ และสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน

๔.๗ ประสานผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน และร่วมมือกันแก้ปัญหา

๔.๘ สนับสนุนงบประมาณในการสร้างสื่อ นวัตกรรมและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน

๕. การแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) พบว่าโรงเรียนคุณภาพส่วนใหญ่ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านไม่ออกและการเขียนไม่ได้ของนักเรียน และจัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย จัดทำแผนแก้ปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียน

๕.๒ สืบหาข้อมูลการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน และคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบการอ่านและการเขียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับต่างๆ และจัดทำเป็นฐานข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

๕.๓ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเขียนตามระดับของนักเรียนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เช่น กิจกรรมคลินิกแก้ปัญหานักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ กิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียน กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมสอนซ่อมเสริม กิจกรรมการเล่นิทาน เป็นต้น โดยบูรณาการการจัดกิจกรรมทั้งในคาบวิชาหลัก และบูรณาการในกิจกรรมต่างๆ

๕.๔ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำใบงาน แบบฝึกเพื่อเสริมทักษะ และนำสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียน นวัตกรรมทั้งที่มีอยู่แล้วทั้งจากที่ครูสร้างขึ้นหรือจากหน่วยงานภายนอก มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการแก้ปัญหาคراءةไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน โดยโรงเรียนได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำใบงาน แบบฝึกเสริมทักษะ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนและนวัตกรรม

๕.๕ ปรับวิธีการวัด ประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริงของนักเรียน โดยหลังจากดำเนินกิจกรรม ครูได้ทำการประเมินพัฒนาการการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน

๕.๖ ประสานไปยังผู้ปกครองเพื่อรับทราบปัญหาและร่วมกันแก้ไขการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียน

๕.๗ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาคراءةไม่ออกเขียนไม่ได้ของนักเรียนผ่านการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาคراءةไม่ออกเขียนไม่ได้จากภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนโดยผู้บริหารและครูในโรงเรียน เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาคراءةไม่ออกเขียนได้ของนักเรียน

๒.๒.๕.๒ ลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ พบว่า

๑) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้เน้นบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน ๑๖๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๙

๒) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้เน้นบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเชื่อมโยงองค์ความรู้ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตจริง จำนวน ๑๗๕ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๔

๓) ไม่ระบุลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๑๐ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๗

๒.๒.๖ การวัดและประเมินผล

โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุม ทั้ง ๗ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๖

ตาราง ๖ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล จำแนก รายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) วัดและประเมินผลนักเรียนในรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาและให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน	๑๓๑	๓๗.๕๔
๒) ให้ครูกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน/ภาระงาน) บูรณาการหลายรายวิชาร่วมกัน โดยเน้นหลักฐานการเรียนรู้ที่แสดงสมรรถนะของนักเรียนมากกว่าการสอบ	๑๗๐	๔๘.๗๑
๓) จัดทำคู่มือ รูปแบบ แนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) อย่างหลากหลายในสถานการณ์ปัจจุบัน	๑๗๒	๔๙.๒๘
๔) กำหนดรูปแบบและแนวทางในการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	๒๒๑	๖๓.๓๒
๕) มีการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน/ระหว่างปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย	๑๖๓	๔๖.๗๐
๖) มีการวัดและประเมินผลปลายภาค/ปลายปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย	๑๓๓	๓๘.๑๑

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากโรงเรียนที่เลือกให้ความสำคัญดำเนินการเป็นลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๖ พบว่า การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผล ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๔) กำหนดรูปแบบและแนวทางในการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จำนวน ๒๒๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๓.๓๒) ประเด็นที่ ๓) จัดทำคู่มือ รูปแบบ แนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) อย่างหลากหลายในสถานการณ์ปัจจุบัน จำนวน ๑๗๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๙.๒๘) ประเด็นที่ ๒) ให้ครูกำหนดหลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน/ภาระงาน) บูรณาการหลายรายวิชาร่วมกัน โดยเน้นหลักฐานการเรียนรู้ที่แสดงสมรรถนะของนักเรียนมากกว่าการสอบ จำนวน ๑๗๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๘.๗๑) ประเด็นที่ ๕) มีการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน/ระหว่างปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย จำนวน ๑๖๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๖.๗๐) ประเด็นที่ ๖) มีการวัดและประเมินผลปลายภาค/ปลายปี โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย จำนวน ๑๓๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๘.๑๑) และประเด็นที่ ๑) วัดและประเมินผลนักเรียนในรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาและให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน จำนวน ๑๓๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๗.๕๔)

ทั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล พบว่า การวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน/ระหว่างปี และการวัดและประเมินผลปลายภาค/ปลายปี ใช้เครื่องมือ ดังนี้

- ๑) แบบทดสอบ จำนวน ๓๔๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๔
- ๒) แบบประเมินชิ้นงาน จำนวน ๓๔๒ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๙
- ๓) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ จำนวน ๓๒๑ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๘
- ๔) แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน จำนวน ๒๕๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๘

๒.๒.๗ การนิเทศ กำกับ และติดตาม

๒.๒.๗.๑ การนิเทศ กำกับ และติดตามภายในโรงเรียนคุณภาพ พบว่า

- ๑) กำหนดผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน ผู้รับผิดชอบมีความเข้าใจ ขอบข่ายของงานและความรับผิดชอบของตนเอง จำนวน ๓๓๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๕
- ๒) ดำเนินการตามแผนนิเทศภายในโรงเรียนที่วางไว้ จำนวน ๓๒๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘๔
- ๓) วางแผนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน จำนวน ๓๑๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๑๒
- ๔) ประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน ๓๑๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๗
- ๕) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน ๒๙๓ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๙๕

๒.๒.๗.๒ โรงเรียนคุณภาพได้รับการนิเทศ กำกับ และติดตามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๓๔๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑๔ โดยเฉลี่ยประมาณ ๓ - ๔ ครั้ง ต่อปีงบประมาณ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการนิเทศ กำกับ และติดตามโรงเรียนคุณภาพ ดังนี้

- ๑) มีการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ และติดตามโรงเรียนคุณภาพ โดยได้ดำเนินการนิเทศภายใน มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศ เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน ปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน และได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดเรียนและการปฏิบัติงานระหว่างภาคเรียน
- ๒) นิเทศ กำกับ ติดตามโรงเรียนในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนตามมาตรฐานของโรงเรียนคุณภาพ โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นกัลยาณมิตร เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เสริมแรงและให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ได้นิเทศ กำกับ ติดตาม ด้วยการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโรงเรียนและระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเยี่ยมชมบริบทอาคารสถานที่ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมินผลและการจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๓) ส่งเสริมให้มีการรายงานผลการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการ การศึกษาและการปฏิบัติงานของโรงเรียนตามแผนงาน และมีการจัดทำสรุปรายงานประจำปี เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๘ ข้อมูลสารสนเทศ

๒.๒.๘.๑ โรงเรียนคุณภาพดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้

๑) โรงเรียนมีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน ๓๓๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๘ โดยจำแนกเป็น

- ๑.๑) ด้านบริหารวิชาการ จำนวน ๓๔๐ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๔๒
- ๑.๒) ด้านบริหารงบประมาณ จำนวน ๓๓๒ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๓
- ๑.๓) ด้านบริหารบุคคล จำนวน ๓๓๓ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๒
- ๑.๔) ด้านบริหารทั่วไป จำนวน ๓๓๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๘

๒) โรงเรียนสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจหรือใช้ประโยชน์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียน จำนวน ๒๕๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๘ โดยส่วนใหญ่ดำเนินการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการประสานการดำเนินงานของทั้ง ๔ กลุ่มงาน ในการส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มประสิทธิภาพ ลดระยะเวลา ลดความซ้ำซ้อน และลดภาระงานที่ไม่จำเป็นแก่บุคลากรภายในโรงเรียน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถใช้อัฒนสร่วมกันได้ ดังนี้

๒.๑) ด้านบริหารวิชาการ ดำเนินการโดย (๑) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (๒) ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดเป้าหมายแนวทางการจัดทำหลักสูตรแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (๓) ใช้ในการรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียน (SAR) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และประเมินคุณภาพภายนอก (๔) ใช้ข้อมูลจากระบบ School MIS เพื่อดูผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชา ผลการทดสอบ O-NET NT RT ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนรายบุคคล ๐ ร มส และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ เพื่อวางแผนส่งเสริม พัฒนาและแก้ปัญหา นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ (๕) วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนรายบุคคลสำหรับจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (๖) ใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่เอื้อต่อผู้เรียน และวางแผนการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

๒.๒) ด้านบริหารงบประมาณ ดำเนินการโดย (๑) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับจำนวนนักเรียน ครู ห้องเรียน (๒) ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนจัดการศึกษา วางแผนจัดชั้นเรียน จัดสรรงบประมาณปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจนและนักเรียนที่ต้องการการดูแลช่วยเหลือ (๓) ใช้เป็นข้อมูลประกอบการขอตั้งงบประมาณ ด้านงานอาคารสถานที่ (๔) ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม การของบซ่อมแซมอาคารเรียนให้มีความพร้อมและความปลอดภัยในการใช้งาน (๕) ใช้เป็นข้อมูลสำหรับจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียน (๖) นำข้อมูลสารสนเทศไปวิเคราะห์เพื่อวางแผนการใช้งบประมาณในปีถัดไป

๒.๓) ด้านบริหารบุคคล ดำเนินการโดย (๑) ใช้วิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพงานด้านบริหารบุคคล วางแผนอัตรากำลังเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ครูให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน (๒) ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงาน ในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด ความสนใจ พัฒนาและส่งเสริมความสามารถพิเศษของครู เพื่อที่จะปฏิบัติงานอื่น ๆ ได้ตรงกับความรู้อ ความสามารถ เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน (๓) สารสนเทศเพื่อการพัฒนาบุคลากรรายบุคคล เช่น

ภาระหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ข้อมูลการอบรมพัฒนา ข้อมูลวันลา การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย เพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนเงินเดือน การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ การขอรับสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จากราชการ เป็นต้น

๒.๔) ด้านบริหารทั่วไป ดำเนินการโดย (๑) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านงานอาคารสถานที่ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน อาคารประกอบ จัดสภาพแวดล้อม การสร้างเสริมความปลอดภัยในโรงเรียน (๒) สารสนเทศด้านผู้เรียน เช่น การติดตามการมาเรียนของนักเรียน เพื่อลดปัญหานักเรียนออกกลางคัน ข้อมูลด้านโภชนาการของนักเรียน ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน ข้อมูลนักเรียนที่ขาดความพร้อมด้านทุนทรัพย์เพื่อการจัดสรรทุนการศึกษา (๓) ใช้ข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ได้แก่ การวางแผนจัดชั้นเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (๔) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชาชนทั่วไป ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ที่หลากหลาย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ เป็นต้น

๓) โรงเรียนมีการจัดทำช่องทางต่างๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน จำนวน ๓๔๘ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๑ ส่วนใหญ่ดำเนินการผ่านช่องทาง โดยลำดับที่ ๑ คือ เฟซบุ๊กของโรงเรียน รองลงมา คือ ลำดับที่ ๒ คือ เว็บไซต์ของโรงเรียน และลำดับที่ ๓ คือ ไลน์กลุ่มโรงเรียน ตามลำดับ

๔) โรงเรียนได้นำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันในเว็บไซต์ และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ของโรงเรียน (เช่น เฟซบุ๊กโรงเรียน ไลน์กลุ่มโรงเรียน เป็นต้น) จำนวน ๓๓๑ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๔

๕) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในเว็บไซต์ และ/หรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ของโรงเรียน (เช่น เฟซบุ๊กของโรงเรียน ไลน์กลุ่มโรงเรียน เป็นต้น) เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียน จำนวน ๓๒๑ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๘

๒.๓ การดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพดำเนินโครงการ กิจกรรมภายใต้งบประมาณที่ได้จากโครงการโรงเรียนคุณภาพ พบว่าโรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินการได้ครอบคลุมทั้ง ๘ จุดเน้น โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละจุดเน้น ดังตาราง ๗

ตาราง ๗ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่ใช้งบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาตามนโยบาย
จำแนกรายจุดเน้น

จุดเน้น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน	๓๓๓	๙๕.๔๒
๒) ระบบประกันคุณภาพ	๓๐๔	๘๗.๑๑
๓) หลักสูตรสถานศึกษา	๓๐๙	๘๘.๕๔
๔) การพัฒนาครู	๓๑๔	๘๙.๙๗
๕) การเรียนการสอน	๓๓๖	๙๖.๒๘
๖) การวัดและประเมินผล	๓๐๑	๘๖.๒๕
๗) การนิเทศ กำกับ และติดตาม	๓๐๓	๘๖.๘๒
๘) ข้อมูลสารสนเทศ	๒๙๙	๘๕.๖๗

จากตาราง ๗ พบว่า การใช้งบประมาณสำหรับโครงการพัฒนาตามนโยบาย ๘ จุดเน้นของโรงเรียนคุณภาพ จุดเน้นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ จุดเน้นที่ ๕) การเรียนการสอน จำนวน ๓๓๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๖.๒๘) จุดเน้นที่ ๑) ความปลอดภัยของผู้เรียน จำนวน ๓๓๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๙๕.๔๒) จุดเน้นที่ ๔) การพัฒนาครู จำนวน ๓๑๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๙.๙๗) จุดเน้นที่ ๓) หลักสูตรสถานศึกษา จำนวน ๓๐๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๘.๕๔) จุดเน้นที่ ๒) ระบบประกันคุณภาพ จำนวน ๓๐๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๗.๑๑) จุดเน้นที่ ๗) การนิเทศ กำกับ และติดตาม จำนวน ๓๐๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๖.๘๒) จุดเน้นที่ ๖) การวัดและประเมินผล จำนวน ๓๐๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๖.๒๕) จุดเน้นที่ ๘) ข้อมูลสารสนเทศ จำนวน ๒๙๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๕.๖๗) ตามลำดับ

โครงการพัฒนาตามนโยบาย ๘ จุดเน้นของโรงเรียนคุณภาพที่ดำเนินการ ดังนี้

ตาราง ๘ แสดงจำนวนและร้อยละของโครงการพัฒนาตามนโยบายของโรงเรียนคุณภาพ จำแนกรายประเภท

จุดเน้น	ประเภทโครงการ กิจกรรม	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑. ความปลอดภัย ของผู้เรียน	๑.๑ การส่งเสริมการใช้ระบบมาตรฐานความปลอดภัยใน สถานศึกษา (MOE Safety Center)	๑๕๗	๔๔.๙๙
	๑.๒ การดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๙๐	๒๕.๗๙
	๑.๓ การเสริมสร้างทักษะความปลอดภัยในสถานศึกษา	๗๔	๒๑.๒๐
	๑.๔ การปรับปรุงภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	๑๓๐	๓๗.๒๕
๒. ระบบประกัน คุณภาพ	๒.๑ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	๒๒๖	๖๔.๗๖
	๒.๒ การอบรมให้ความรู้บุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	๕๐	๑๔.๔๑
๓. หลักสูตร สถานศึกษา	๓.๑ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรฐานสมรรถนะ	๑๙๙	๕๗.๐๒
	๓.๒ การอบรมให้ความรู้บุคลากรด้านหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น	๕๕	๑๕.๗๖
๔. การพัฒนาครู	๔.๑ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา อาทิ ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู	๒๑๑	๖๐.๔๖
	๔.๒ การอบรมพัฒนาครูด้านภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เทคโนโลยีดิจิทัล	๒๙	๘.๓๑
	๔.๓ การอบรมพัฒนาครูด้านสื่อ และการจัดการเรียนการสอน อาทิ การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบ Active Learning หรือประวัติศาสตร์วิถีใหม่	๒๕	๗.๑๖
	๔.๔ การอบรมพัฒนาครูด้านความก้าวหน้าทางวิชาชีพ อาทิ หลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะ วPA หลักสูตรการพัฒนา ครูและบุคลากรที่จัดโดยหน่วยงานต่างๆ	๔๐	๑๑.๔๖
๕. การเรียนการสอน	๕.๑ การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน อาทิ NT O-NET ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทักษะการอ่าน การเขียน การคำนวณ การคิดวิเคราะห์	๒๙๐	๘๓.๐๙

จุดเน้น	ประเภทโครงการ กิจกรรม	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
	๕.๒ การส่งเสริมทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะศตวรรษที่ ๒๑ และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	๑๒๐	๓๔.๓๘
	๕.๓ การส่งเสริมความถนัดความเป็นเลิศทางวิชาการ ความสามารถ พิเศษและเทคโนโลยี อาทิ คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภาษา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ กีฬา To Be Number One ห้องเรียนคุณภาพ STEM ห้องเรียนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (i-Classroom)	๑๑๕	๓๒.๙๕
	๕.๔ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗๐	๒๐.๐๖
	๕.๕ การเสริมสร้างพัฒนาการนักเรียนระดับปฐมวัย บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๔๒	๑๒.๐๓
๖. การวัดและประเมินผล	๖.๑ การพัฒนางานวัดและประเมินผล อาทิ งานทะเบียน จัดทำเครื่องมือ คู่มือ สร้างนวัตกรรม	๑๐๙	๓๑.๒๓
	๖.๒ การพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผล อาทิอบรมพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาในรูปแบบใหม่อบรมเชิงปฏิบัติการการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การใช้งานโปรแกรม	๑๒๕	๓๕.๘๒
๗. การนิเทศ กำกับ และติดตาม	๗.๑ การนิเทศ กำกับ และติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา อาทิ นิเทศภายในสถานศึกษารูปแบบต่าง ๆ	๑๖๖	๔๗.๕๖
	๗.๒ การพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ด้านการนิเทศ กำกับ และติดตาม อาทิ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) การวิจัยชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน	๑๐๕	๓๐.๐๙
๘. ข้อมูลสารสนเทศ	๘.๑ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ Big Data การสร้างเว็บไซต์	๑๒๔	๓๕.๕๓
	๘.๒ การจัดหา พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา อาทิ สื่อการเรียนการสอน คลังความรู้ การเผยแพร่วารสารอิเล็กทรอนิกส์	๘๖	๒๔.๖๔
	๘.๓ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเทคโนโลยี อาทิ อบรมการสร้างและใช้งานสื่อเทคโนโลยี อบรมการใช้โปรแกรมต่าง ๆ	๒๘	๘.๐๒

๒.๔ ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ

๒.๔.๑ ในภาพรวม ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพครบทั้ง ๗ ประเด็น พบว่าโรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนดำเนินการได้ครอบคลุมทั้ง ๗ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๙

ตาราง ๙ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวม จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) โรงเรียนคุณภาพได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๒๒๕	๖๔.๔๗
๒) โรงเรียนเครือข่ายใช้ทรัพยากรร่วมกัน	๑๒๙	๓๖.๙๖
๓) โรงเรียนเครือข่ายมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกัน	๑๒๒	๓๔.๙๖
๔) โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนมาเรียนเพิ่มขึ้น	๑๒๖	๓๖.๑๐
๕) โรงเรียนคุณภาพมีครูครบชั้น ครบวิชาเอก	๑๕๑	๔๓.๒๗
๖) โรงเรียนคุณภาพมีห้องเรียนคุณภาพที่มีสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน	๑๗๒	๔๙.๒๘
๗) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่รับรู้เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ	๑๓๙	๓๙.๘๓

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานในภาพรวมที่โรงเรียนเลือกในลำดับที่ ๑ – ๓

จากตาราง ๙ พบว่า ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ๗ ประเด็น ประเด็นที่โรงเรียนให้ความสำคัญในการดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) โรงเรียนคุณภาพได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำนวน ๒๒๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๔.๔๗) ประเด็นที่ ๖) โรงเรียนคุณภาพมีห้องเรียนคุณภาพที่มีสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จำนวน ๑๗๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๙.๒๘) ประเด็นที่ ๕) โรงเรียนคุณภาพมีครูครบชั้น ครบวิชาเอก จำนวน ๑๕๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๓.๒๗) ประเด็นที่ ๗) ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่รับรู้เข้าใจและให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๓๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๙.๘๓) ประเด็นที่ ๒) โรงเรียนเครือข่าย ใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน ๑๒๙ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๖.๙๖) ประเด็นที่ ๔) โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนมาเรียนเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๒๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๖.๑๐) ประเด็นที่ ๓) โรงเรียนเครือข่ายมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกัน จำนวน ๑๒๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๔.๙๖) ตามลำดับ

ผลที่เกิดขึ้นในภาพรวม

๑. โรงเรียนคุณภาพได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนได้รับการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ปรับภูมิทัศน์ภายในโรงเรียนให้ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อผู้เรียน ครูใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และได้รับการเรียนรู้จากครูในลักษณะของโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้

(School as Learning Community : SLC) ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒. โรงเรียนคุณภาพกับโรงเรียนเครือข่ายใช้ทรัพยากรร่วมกัน พบว่า โรงเรียนคุณภาพที่เป็นโรงเรียนหลักมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ สื่อเทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรบุคคลที่มีครูครบชั้น ครบวิชาเอก เอื้อให้โรงเรียนเครือข่ายส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็กได้มาใช้ทรัพยากรร่วมกับโรงเรียนคุณภาพที่เป็นโรงเรียนหลักร่วมกันพัฒนาทักษะและความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน ส่งผลให้โรงเรียนเครือข่ายที่มาใช้ทรัพยากรร่วมกันมีคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น

๓. โรงเรียนเครือข่ายมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกัน พบว่า เมื่อโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา มาใช้ทรัพยากรร่วมกับโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษาที่มีความพร้อม ด้านอาคาร สื่อเทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย นักเรียนโรงเรียนเครือข่ายได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ได้เรียนในรายวิชาเฉพาะที่มีบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน ได้เรียนรู้วิชาการ ทักษะทางด้านภาษา ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต รู้เท่าทันสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และดำรงชีวิตในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างปลอดภัย

๔. โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา มีนักเรียนมาเรียนเพิ่มขึ้น พบว่า โรงเรียนคุณภาพได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สพฐ. นำมาพัฒนาอาคารสถานที่ เทคโนโลยี สื่อการสอน มีครูครบชั้นและได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนได้รับการยอมรับและมีนักเรียนให้ความสนใจมาเรียนเพิ่มขึ้น

๕. โรงเรียนคุณภาพมีครูครบชั้น ครบวิชาเอก พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนอัตรากำลังอย่างมีระบบ ทำให้โรงเรียนมีบุคลากรครบชั้น และครบวิชาเอก สามารถจัดแผนการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของนักเรียน เช่น แผนการเรียนภาษาจีน แผนการเรียนภาษาอังกฤษ (IEP) นักเรียนได้เรียนกับครูที่มีความรู้ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ อย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๖. โรงเรียนคุณภาพมีห้องเรียนคุณภาพที่มีสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย ให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ เช่น การใช้ iPad เป็นต้น พัฒนาคุณภาพห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนที่ทันสมัยในรูปแบบของ i - classroom ห้องเรียน Native Speaker ห้องเรียนเสมือนสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกล (IDL) และห้องเรียนส่วนใหญ่มีการติดตั้งสมาร์ททีวี เครื่องเสียง รวมทั้งมีการกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง

๗. ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานในพื้นที่รับรู้ เข้าใจ และให้การสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ พบว่า มีการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานในพื้นที่ ทั้งภาครัฐ เอกชน ศิษย์เก่า ครูเก่า ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ผู้ปกครองและชุมชน มีความเชื่อมั่นให้ความร่วมมือ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ

๒.๔.๒ ด้านผู้เรียน พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนมีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้เรียนครอบคลุมทั้ง ๗ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยเกิดผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้เรียนในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๑๐

ตาราง ๑๐ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้เรียน
จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ	๒๒๑	๖๓.๓๒
๒) มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ	๒๐๘	๕๙.๖๐
๓) มีความเชี่ยวชาญตามความถนัด	๑๑๔	๓๒.๖๖
๔) มีทักษะอาชีพ	๑๑๐	๓๑.๕๒
๕) มีความรับผิดชอบ	๑๑๖	๓๓.๒๔
๖) มีพัฒนาการเป็นไปตามวัย	๑๘๕	๕๓.๐๑
๗) มีทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	๗๘	๒๒.๓๕

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้เรียนที่โรงเรียนเลือกในลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๑๐ พบว่า ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในด้านผู้เรียน ประเด็นที่เกิดผลการดำเนินงานเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ จำนวน ๒๒๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๓.๓๒) ประเด็นที่ ๒) มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ จำนวน ๒๐๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๙.๖๐) ประเด็นที่ ๖) มีพัฒนาการเป็นไปตามวัย จำนวน ๑๘๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๓.๐๑) ประเด็นที่ ๕) มีความรับผิดชอบ จำนวน ๑๑๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๓.๒๔) ประเด็นที่ ๓) มีความเชี่ยวชาญตามความถนัด จำนวน ๑๑๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๒.๖๖) ประเด็นที่ ๔) มีทักษะอาชีพ จำนวน ๑๑๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๑.๕๒) ประเด็นที่ ๗) มีทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน ๗๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๒.๓๕) ตามลำดับ

ผลที่เกิดขึ้นในด้านผู้เรียน พบว่า

๑. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มุ่งมั่นทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสมบูรณ์ตามเวลาที่กำหนด มีความรัก เคารพ กตัญญูทุกเวทีต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่การเป็นลูกที่ดี ศิษย์ที่ดี และสมาชิกที่ดีของสังคม ตลอดจนมีความตระหนักถึงสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทยภาคภูมิใจในท้องถิ่น และมีจิตสาธารณะ

๒. มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และมีความสุขในการเรียนรู้ เนื่องจากได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ได้ปฏิบัติจริง ได้เลือกเรียนตามความถนัดความสนใจ โดยครูผู้สอนตรงตามวิชาเอก มีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาจีนในการสื่อสารเบื้องต้น

๓. มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะชีวิต รู้คุณค่าในตนเอง สามารถจัดการอารมณ์และความเครียดได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นบนความแตกต่างและหลากหลายได้อย่างมีความสุข

๔. มีทักษะพื้นฐาน พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น มีทักษะอาชีพและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน รวมทั้งสามารถมีรายได้พิเศษระหว่างเรียนจากการใช้ทักษะอาชีพ

๕. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อะไรและการสื่อสารอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

๖. มีความปลอดภัยทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจิตใจ หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคมที่ดี

๒.๔.๓ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนมีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ครอบคลุมทั้ง ๗ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยเกิดผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๑๑

ตาราง ๑๑ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน มีจิตวิญญาณแห่งวิชาชีพ	๒๐๓	๕๘.๑๗
๒) ออกแบบหรือจัดการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning สู่สมรรถนะผู้เรียน	๒๕๑	๗๑.๙๒
๓) บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	๒๐๕	๕๘.๗๔
๔) มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ	๖๘	๑๙.๔๘
๕) มีทักษะทางด้าน ICT	๑๑๔	๓๒.๖๖
๖) สร้างนวัตกรรมและวิจัยในชั้นเรียน	๙๐	๒๕.๗๙
๗) พัฒนาตนเองต่อเนื่องแบบชุมชนการเรียนรู้	๑๑๗	๓๓.๕๒

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่โรงเรียนเลือกในลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๑๑ พบว่า ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเด็นที่เกิดผลการดำเนินงานเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๒) ออกแบบหรือจัดการเรียนรู้โดยใช้ Active Learning สู่สมรรถนะผู้เรียน จำนวน ๒๕๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๑.๙๒) ประเด็นที่ ๓) บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก จำนวน ๒๐๕ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๘.๗๔) ประเด็นที่ ๑) มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน มีจิตวิญญาณแห่งวิชาชีพ จำนวน ๒๐๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๘.๑๗) ประเด็นที่ ๗) พัฒนาตนเองต่อเนื่องแบบชุมชนการเรียนรู้ จำนวน ๑๑๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๓.๕๒) ประเด็นที่ ๕) มีทักษะทางด้าน ICT จำนวน ๑๑๔ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๒.๖๖) ประเด็นที่ ๖) สร้างนวัตกรรมและวิจัยในชั้นเรียน จำนวน ๙๐ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๕.๗๙) ประเด็นที่ ๔) มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ จำนวน ๖๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๑๙.๔๘) ตามลำดับ

ผลที่เกิดขึ้นในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า

๑. มีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม เช่น โครงงาน การค้นคว้า การทดลอง การใช้เกม เพลง วิดีโอคลิป เป็นต้น

๒. มีการบริหารชั้นเรียนเชิงบวก โดยจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถดึงดูดนักเรียนให้สนใจบทเรียนได้ตลอดชั่วโมงเรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข รวมทั้งใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ปัญหาของนักเรียนในห้องเรียน ทั้งต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมและวิจัยในชั้นเรียน

๓. มีจิตวิญญาณแห่งวิชาชีพ มีความตั้งใจ รับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีความเป็นกัลยาณมิตร เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีจิตวิทยาในการสอน ดูแล เอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี ทั้งในการจัดการเรียนการสอนและการอยู่ร่วมกัน

๔. มีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สามารถนำสิ่งที่ได้รับการพัฒนา มาใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน และแม้ว่าผลการดำเนินงานในประเด็นทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะทางด้าน ICT เกิดขึ้นเป็นลำดับท้าย เมื่อเรียงจากมากไปน้อย แต่ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนให้ความสำคัญและมีความพยายามในการพัฒนาทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและทักษะทางด้าน ICT เพื่อที่จะสามารถสื่อสารและจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมทั้งมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อจัดการเรียนรู้ เอื้อต่อการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย

๒.๔.๔ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนมีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุมทั้ง ๔ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยเกิดผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๑๒

ตาราง ๑๒ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ/การเปลี่ยนแปลง/ดิจิทัล/นวัตกรรม	๒๘๗	๘๒.๒๓
๒) มีทักษะการสื่อสารเชิงบวก ภาษาสากล และรู้เท่าทันสื่อ	๑๙๑	๕๔.๗๓
๓) บริหารจัดการงาน ๔ ด้านสู่ความเป็นเลิศ	๒๗๒	๗๗.๙๔
๔) บริหารตามแนวทางธรรมาภิบาล/ควบคุมภายใน (ความเสี่ยง)	๒๓๓	๖๖.๗๖

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่โรงเรียนเลือกในลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๑๒ พบว่า ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ประเด็นที่เกิดผลการดำเนินงานเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๑) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ/การเปลี่ยนแปลง/ดิจิทัล/นวัตกรรม จำนวน ๒๘๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๘๒.๒๓) ประเด็นที่ ๓) บริหารจัดการงาน ๔ ด้านสู่ความเป็นเลิศ จำนวน ๒๗๒ โรงเรียน (ร้อยละ ๗๗.๙๔) ประเด็นที่ ๔) บริหารตามแนวทางธรรมาภิบาล/ควบคุมภายใน (ความเสี่ยง) จำนวน ๒๓๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๖.๗๖) ๒) มีทักษะการสื่อสารเชิงบวก ภาษาสากล และรู้เท่าทันสื่อ จำนวน ๑๙๑ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๔.๗๓)

ผลที่เกิดขึ้นในด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

๑. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ/การเปลี่ยนแปลง/ดิจิทัล/นวัตกรรม โดยผู้บริหารมุ่งสร้างความเชื่อมั่นว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพเชื่อถือได้ สร้างระบบปฏิบัติงานที่ดี โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจทิศทางขององค์กรให้บุคลากรรับรู้ ทำให้ทุกคนในองค์กรใส่ใจกับเป้าหมายขององค์กร ใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งในด้านวิชาการและการจัดการ สามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ซึ่งตัวผู้บริหารสามารถ

เป็นผู้นำวิชาการ พร้อมให้คำแนะนำทางวิชาการ กระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมและผลักดันให้ครูเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีนวัตกรรมและรูปแบบการบริหารเป็นที่ยอมรับและเป็นแบบอย่างที่ดี มีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มุ่งสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้สถานศึกษามีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีในทุกด้าน

๒. มีทักษะการสื่อสารเชิงบวก ภาษาสากล และรู้เท่าทันสื่อ โดยผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองด้านทักษะการสื่อสาร ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีความรอบรู้และเท่าทัน คำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและนำมาใช้ในการบริหารจัดการงาน ๔ ด้านของโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีต่อสถานศึกษาและทางราชการ

๓. มีการบริหารจัดการงาน ๔ ด้านสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนการดำเนินงาน และสามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ มีการสรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลต่อสาธารณชนอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง สามารถพัฒนานักเรียน สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับรางวัลต่างๆ จนเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน

๔. มีการบริหารตามแนวทางธรรมาภิบาล/ควบคุมภายใน (ความเสี่ยง) ผู้บริหารบริหารงานอย่างโปร่งใส โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย คุ้มค่างบประมาณ ผลผลิตและผลลัพธ์ เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างการบริหาร โดยแบ่งภาระงานออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นผ่านระบบงานควบคุมภายในจนสามารถลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิผล

๒.๔.๕ ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม โดยผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม พบว่า โรงเรียนคุณภาพขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยมีเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จำนวน ๓๒๙ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๒๗ การมีส่วนร่วมเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน มูลนิธิ บริษัทห้างร้านที่อยู่ในพื้นที่ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สถานีตำรวจ หน่วยงานทางการทหาร โรงพยาบาล สาธารณสุข สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรมทางหลวง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ธนาคาร บริษัททรู คอร์ปอเรชั่น บริษัทซีพีเอฟ เรสเทอรองท์ แอนด์ ฟู้ดเชน จำกัด บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) และหน่วยงานการศึกษา เช่น เครือข่ายโรงเรียนในพื้นที่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มหาวิทยาลัย สถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ฯลฯ ส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อการเรียนรู้ สิ่งของเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์กีฬาและอุปกรณ์การเรียน ทุนการศึกษา การปรับปรุงอาคาร สถานที่ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้กับนักเรียน

๒) ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมสนับสนุนพัฒนาโรงเรียน โดยมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาและการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในกิจกรรมระดมทรัพยากรของโรงเรียน

๒.๔.๖ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียนมีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ครบคลุมทั้ง ๗ ประเด็น ตามสภาพและบริบท โดยเกิดผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังตาราง ๑๓

ตาราง ๑๓ แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพที่มีผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกรายประเด็น

ประเด็น	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
๑) มีอาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอ	๑๘๗	๕๓.๕๘
๒) มีห้องเรียนปฏิบัติการต่างๆ ที่มีคุณภาพ	๑๒๖	๓๖.๑๐
๓) มีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เพียงพอ พร้อมใช้	๑๗๘	๕๑.๐๐
๔) มีสภาพแวดล้อม สะอาด ปลอดภัย	๒๒๓	๖๓.๙๐
๕) มีแหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอกเอื้อต่อการเรียนรู้	๑๕๓	๔๓.๘๔
๖) มีรถรับส่งนักเรียน ค่าพาหนะเพียงพอต่อเนื่อง	๙๗	๒๗.๗๙
๗) มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กด้อยโอกาส เด็กต้องการพิเศษ	๗๘	๒๒.๓๕

หมายเหตุ การนับจำนวนโรงเรียนในแต่ละประเด็น นับจากผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานที่โรงเรียนเลือกในลำดับที่ ๑ - ๓

จากตาราง ๑๓ พบว่า ผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประเด็นที่เกิดผลการดำเนินงานเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ประเด็นที่ ๔) สภาพแวดล้อม สะอาด ปลอดภัย จำนวน ๒๒๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๖๓.๙๐) ประเด็นที่ ๑) มีอาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอ จำนวน ๑๘๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๓.๕๘) ประเด็นที่ ๓) มีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตเพียงพอ พร้อมใช้ จำนวน ๑๗๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๕๑.๐๐) ประเด็นที่ ๕) มีแหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอกเอื้อต่อการเรียนรู้ จำนวน ๑๕๓ โรงเรียน (ร้อยละ ๔๓.๘๔) ประเด็นที่ ๒) มีห้องเรียนปฏิบัติการต่างๆ ที่มีคุณภาพ จำนวน ๑๒๖ โรงเรียน (ร้อยละ ๓๖.๑๐) ประเด็นที่ ๖) มีรถรับส่งนักเรียน ค่าพาหนะเพียงพอต่อเนื่อง จำนวน ๙๗ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๗.๗๙) และประเด็นที่ ๗) มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กด้อยโอกาส เด็กต้องการพิเศษ จำนวน ๗๘ โรงเรียน (ร้อยละ ๒๒.๓๕) ตามลำดับ

การพัฒนาคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนคุณภาพนั้นนอกจากได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนคุณภาพมีการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีการสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบเพิ่มเติมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อาคารเรียนที่ชำรุดได้รับการบำรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้งานและสวยงามขึ้น มีห้องเรียนปฏิบัติการต่างๆ ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนที่สะอาด สวยงาม ปลอดภัย

๒. มีสาธารณูปโภค ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตเพียงพอ พร้อมใช้งาน ส่วนโรงเรียนในพื้นที่ลักษณะพิเศษที่ไฟฟ้าหรือน้ำประปาเข้าไม่ถึงได้รับการสนับสนุนแหล่งพลังงานทดแทนเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

๓. มีแหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลา

๔. มีรถรับ - ส่งนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ และความร่วมมือของผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายได้มาเรียนที่โรงเรียนหลักที่มีความพร้อมมากกว่า

ตอนที่ ๓ วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพทั้ง ๓๔๙ โรงเรียน ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใต้ ๘ จุดเน้น เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนคุณภาพ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านผู้เรียน ๒) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓) ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ๔) ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม และ ๕) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนมีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกันตามสภาพบริบท และความต้องการ รวมทั้งเป็นการแสดงอัตลักษณ์หรือความโดดเด่นของโรงเรียน จากการติดตามผลการดำเนินงาน โรงเรียนได้เสนอวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๙๔ โรงเรียน ประกอบด้วย ด้านการบริหารงาน จำนวน ๑๒๖ โรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน ๖๘ โรงเรียน ดังนี้

๓.๑ ด้านการบริหารงาน ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการพัฒนารูปแบบ หรือกำหนดขั้นตอนในการบริหาร เพื่อให้เกิดความพร้อม ความเป็นระบบในการดำเนินงาน และเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากโรงเรียนเครือข่าย หรือหน่วยงานภายนอก การนิเทศติดตาม การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู เช่น การดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้แนวคิด “ศรีคองโมเดล” (SRIKONG MODEL) ของโรงเรียนวัดศรีคองคาราม ที่มีการสร้างกรอบการดำเนินงานไว้อย่างเป็นระบบจากการศึกษาสภาพ และความต้องการของตนเอง การจัดการเรียนร่วมด้วย HUG NA (ฮักนะ) ของโรงเรียนชุมชนบ้านลาด เป็นการสร้างความรักความอบอุ่น ความมั่นใจให้แก่เด็กนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายเข้ามาเรียนร่วม การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนตามแบบ NICOM ONE Model ของโรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ๑ เป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนวัดศรีคองคาราม สพป.สมุทรปราการ เขต ๑

ชื่อผลงาน การดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้แนวคิด “ศรีคองโมเดล” (SRIKONG MODEL)

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน ผู้บริหารและคณะครู ได้ร่วมกันออกแบบแนวคิด “ศรีคองโมเดล” (SRIKONG MODEL) ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของโรงเรียนวัดศรีคองคาราม เพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้รายงานและคณะครูได้ใช้กระบวนการบริหารแบบ SBM (School-Base-Management) เป็นกรอบในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนระบบการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน ให้สอดคล้องแผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ ทั้ง ๕ ยุทธศาสตร์ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๓ มาตรฐาน

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

“ศรีคองโมเดล” SRIKONG MODEL ประกอบไปด้วย

๑. S - Strive คือ ความมุ่งมั่นเพื่อจะไปสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยสร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันศาสนา ให้ตระหนักรับรู้ถึงเหตุผลและความจำเป็นในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารบุคลากร งบประมาณ และคุณภาพการศึกษา

๒. R - Relevancy คือ ความหลากหลายเทคโนโลยีการเรียนรู้ โรงเรียนควรสนับสนุนใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่นส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี Digital Platform ส่งเสริมการใช้ New DLTV เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงานสอนของครู เนื่องจากมีอัตรากำลังครุณ้อย ทำให้ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกหรือวิชาที่ถนัด และครูต้องปฏิบัติหน้าที่การสอนหลายระดับ หลายกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓. I - Improvement คือ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืน ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครอง ชุมชน

๔. K - Knowledge คือ การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดแนวคิดใหม่และได้รับแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. O - Opportunity คือ เปิดโอกาสให้ทุกภาคีมีส่วนร่วม โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ทุก ภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม และแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพมากขึ้น

๖. N - Network คือ เครือข่าย การสร้างเครือข่ายต่างๆ ทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ และชุมชน และเครือข่ายทางระบบอินเทอร์เน็ตในหลายช่องทาง เครือข่ายเหล่านี้เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในส่งเสริมการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้เกิดภาพความสำเร็จ เพราะฉะนั้นโรงเรียนจะต้องสร้างเครือข่าย ที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ระหว่างองค์กร ให้ได้

๗. G - Growth คือ ความเจริญก้าวหน้า จากการพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้แนวคิด “ศรีคัง โมเดล” SRIKONG MODEL จะส่งผลให้โรงเรียนวัดศรีคังคาราม เป็นองค์กรเจริญเติบโตและพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง และยั่งยืน

ผลสำเร็จ

๑. โรงเรียนได้รับการรับรองการประกันคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ.

๒. โรงเรียนได้รับผลการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ ผลประเมิน ITA ได้คะแนน ๘๘.๗๗ ระดับ A

๓. โรงเรียนผ่านการประเมินโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ ๓ ดาว

โรงเรียนชุมชนบ้านลาด สพป.มหาสารคาม เขต ๑

ชื่อผลงาน HUG NA (ฮักนะ)

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน โรงเรียนต้องการจัดการเรียนร่วมตามแนวทางการใช้ทรัพยากร ร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนคุณภาพ จึงสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นทั้งในตัวนักเรียน และผู้ปกครองต่อ ศักยภาพของโรงเรียนหลัก

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

๑. ครูให้ความรักความอบอุ่น ความมั่นใจแก่นักเรียนที่มาเรียนรวมและทำความเข้าใจให้กับ นักเรียนโรงเรียนหลัก

๒. จัดคู่ BUDDY ในห้องเรียนระหว่างนักเรียนของโรงเรียนหลักกับโรงเรียนเครือข่ายให้ช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกัน

๓. จัดกิจกรรมละลายพฤติกรรมก่อนเรียนเพื่อให้เกิดความมั่นใจและคุ้นชิน

๔. ครูประจำชั้นให้ความรักความเอาใจใส่สอบถามความเป็นอยู่การมาโรงเรียนทุกวัน เช่น ทานข้าวหรือยังก่อนมาโรงเรียน ตื่นกี่โมง อาศัยอยู่กับใคร ขาดเหลือหรือมีปัญหาอะไรให้แจ้งกับครู
๕. จัดรถรับ - ส่งให้ความสะดวกและปลอดภัย
๖. จัดทำสื่อโรงเรียนคุณภาพให้ใส่เหมือนกันทุกคนในวันอังคารเพื่อแสดงความเป็นหนึ่งเดียว
๗. รับนักเรียนขึ้น - ลงรถด้วยความเมตตา

ผลสำเร็จ จากการสังเกตและสอบถามนักเรียน ผู้ปกครองของโรงเรียนเครือข่าย พบว่านักเรียนมีความสุขในการมาโรงเรียน กระตือรือร้นที่จะมาโรงเรียน มีความสุขกับกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดให้ รวมทั้งมีพัฒนาการ การเรียนที่ดีขึ้น

โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ๑ สพ.ยะลา เขต ๒

ชื่อผลงาน กิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแบบ NICOM ONE Model

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่มีการบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งเป็นข้อมูลปริมาณมาก ทั้งระเบียบสะสม ข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน สารสนเทศ การประเมินต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นภาระหนักของครูที่ปรึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ๑ จึงได้ประยุกต์ใช้หลักการทำงาน โดยนำนวัตกรรมตามรูปแบบ “NICOM ONE Model” ที่มีกระบวนการตามวงจรคุณภาพ PDCA ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๑ P : Plan (การวางแผน) เป็นส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ การวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงาน และเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างร้อยรัดทั้ง ๕ ขั้นตอน ซึ่งในการดำเนินงานได้กำหนดบุคลากรและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน จากภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วม (๗ ร่วม) ได้แก่ โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน บ้าน ศิษย์เก่า วัด และ องค์กรภายนอก เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๓ ทีม ได้แก่ ทีมนำทีมประสาน ทีมทำ

๑.๒ เมื่อพบปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ไขและพัฒนา

๑.๓ วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และสถานการณ์ (SWOT Analysis)

๑.๔ จัดทำแผน/ปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ ๒ D : Do (ปฏิบัติ) โรงเรียนได้ดำเนินการโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สร้างความตระหนัก

๒.๒ ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนได้ดำเนินงานโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ๒) การคัดกรองนักเรียน ๓) การส่งเสริมนักเรียน ๔) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ๕) การส่งต่อ

๒.๓ จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่าย (๗ ร่วม)

๒.๔ จัดทำแผน/โครงการ/กิจกรรม

ขั้นตอนที่ ๓ C : Check (ตรวจสอบ) หมายถึง การตรวจสอบดูว่าเมื่อปฏิบัติงานตามแผน หรือ การแก้ปัญหาตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่มตั้งใจ หรือไม่ ดำเนินการ ดังนี้

- ๓.๑ นิเทศ กำกับ ติดตาม
- ๓.๒ ดำเนินการประเมิน
- ๓.๓ รายงานผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๔ A : Action (การปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม) เป็นการกระทำภายหลังที่ กระบวนการ ๓ ขั้นตอนตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ดำเนินการ ดังนี้

- ๔.๑ สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน ต่อ สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้องทราบ
- ๔.๒ ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือจาก ภาคีเครือข่าย (๗ ร่วม)
- ๔.๓ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
- ๔.๔ เผยแพร่สู่สาธารณะ

ผลสำเร็จ

๑. ไม่มีนักเรียนออกกลางคัน
๒. การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองในระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนกระบวนการ โรงเรียนครู กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง (๗ ร่วม) รู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล
๓. ผลที่เกิดกับนักเรียน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๔. ผลที่เกิดกับครู ครูมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน สามารถวางแผนในการป้องกัน การพัฒนา และส่งเสริมให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพของนักเรียน
๕. ผลที่เกิดกับโรงเรียน เป็นที่ยอมรับจากสังคม
๖. ผลที่เกิดกับชุมชน ชุมชนมีความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
๗. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ๑ ได้รับการคัดเลือก สถานศึกษาขนาดกลางเพื่อรับ รางวัลเกียรติบัตรระดับดีเด่น งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี ๒๕๖๕ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต ๒

๓.๒ ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนคุณภาพนำเสนอรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่หลากหลาย ซึ่งสามารถจำแนกเป็น

๓.๒.๑ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้ เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียน การสอนในรายวิชาหลักเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะที่จำเป็น หรือการแก้ปัญหา การเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การสร้างบทเรียนในรายวิชาวิทยาการคำนวณ (Coding) เรื่อง “พิษณุโลกแสน อร่อย” ของโรงเรียนชุมชน ๑๒ ท่าตาลประชาสุขุณ ที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้ฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหาและได้เรียนรู้ท้องถิ่นของตนเอง กิจกรรม “สุดยอดทางพร้าว” ของโรงเรียนบางสะพานน้อย วิทยาคม เป็นการนำมะพร้าว พืชเศรษฐกิจของอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาบูรณาการ สอนเชื่อมโยงกับทุกวิชาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีบางโรงเรียนที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นตัวช่วย ในการจัดการเรียนการสอน หรือกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เป็นต้น

๓.๒.๒ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน รวมไปถึงมีการบูรณาการร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เช่น กิจกรรม “DIY เปลี่ยนขยะเป็นของใช้ในโรงเรียน” ของโรงเรียนวัดบ้านปะเคียบ ที่ให้นักเรียนนำขยะในโรงเรียนมารีไซเคิลเป็นของใช้ต่าง ๆ ทำให้ปริมาณขยะลดลง และนักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมนำพาสู่ “วินัยดี มีจิตอาสา รักษาสุจริต” ของโรงเรียนอนุบาลค้อวัง ที่มีการสร้างฐานเรียนรู้ และบูรณาการเรื่องวินัยเข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

๓.๒.๓ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับอาชีพ หรือการจัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะอาชีพ เช่น “มวยไทยดงมะไฟ” และฐานการเรียนรู้พายไม้ในศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนดงมะไฟ วิทยาคม กิจกรรม “การผลิตน้ำมันไพโรเทคไทองค์กรอาสา” ของโรงเรียนศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ ๒๐๘ ที่ให้ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาสรรพคุณพืชสมุนไพรในท้องถิ่น และศึกษาหาวิธีแปรรูป กิจกรรม “หลักสูตรเชื่อมโยงอาชีพ” ของโรงเรียนบ้านวังเพลิง ที่มีการประสานความร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคโคกสำโรง โดยศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จัดทำหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเชื่อมโยงความรู้กับวิชาชีพ

ตัวอย่างวิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนชุมชน ๑๒ ท่าตาลประชาศษย์ สพบ.พิษณุโลก เขต ๒

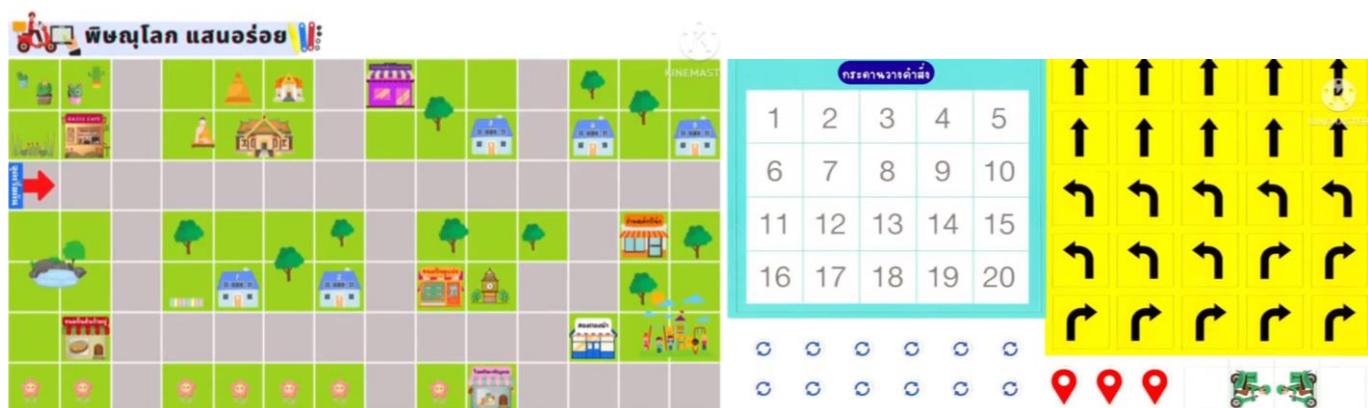
ชื่อผลงาน พิษณุโลกแสนอร่อย (วิชาวิทยาการคำนวณ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓)

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน เป็นการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนโดยการนำเอาอาหารอร่อยหรือของกินที่มีชื่อเสียงของจังหวัดพิษณุโลกมาสร้างเป็นบทเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง ฝึกการคิด วิเคราะห์ แก้ไขปัญหาด้วยตนเองตามหลักของรายวิชาวิทยาการคำนวณ และได้สนุกกับการเล่นเกมพร้อมกับได้รับความรู้ทางวิชาการไปพร้อมกันและได้รู้จักท้องถิ่นของตนเองผ่านการจัดกิจกรรมในรูปแบบ Game Based Learning ในรายวิชาวิทยาการคำนวณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และครูผู้สอนใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการจัดการเรียนรู้

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาการคำนวณ โดยการเขียนโปรแกรมแบบไม่ใช้คอมพิวเตอร์ (Unplugged Coding) เรื่อง พิษณุโลกแสนอร่อย โดยดำเนินการนำอาหารอร่อยและเป็นรู้จักของจังหวัดพิษณุโลกมากำหนดเป็น “แผนที่” ในใบงาน Coding และสร้างโจทย์ให้นักเรียนตามหาอาหารที่กำหนด โดยใช้ “บัตรคำสั่ง” เรียงลำดับไปสู่เป้าหมายในแผนที่ นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐานของ Coding เช่น อัลกอริทึม (Algorithm) การจัดลำดับ (Sequencing) การทำงานเป็นรอบ (Looping / Iteration) การแยกส่วนประกอบของปัญหา (Decomposition) และได้รู้จักจังหวัดพิษณุโลกมากขึ้น

ผลสำเร็จ นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ และสามารถออกแบบอัลกอริทึมเพื่อการแก้ปัญหาตามแนวคิดเชิงคำนวณได้ และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาโดยการประยุกต์แนวคิดเชิงคำนวณในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้สอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

แผนที่พิชณโลกแสนอร่อย

กระดากวางคำสั่ง และบัตรคำสั่ง

โรงเรียนบางสะพานน้อย สพม.ประจวบคีรีขันธ์

ชื่อผลงาน สูดยอดทางพร้าว

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นพื้นที่มีการปลูกมะพร้าวและมีการแปรรูปมะพร้าวจากชาวบ้านหรือวิสาหกิจชุมชนจำนวนมาก โรงเรียนบางสะพานน้อย จึงใช้โอกาสนี้นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยการบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดเป็นกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแปรรูปมะพร้าวในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองและสามารถต่อยอดสู่อาชีพในอนาคตได้

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

๑. จัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา โดยนำทุกส่วนของมะพร้าวมากำหนดเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหาวิชาเรียนหรือเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละวิชา

๒. จัดกิจกรรมเสริมให้นักเรียน โดยร่วมกับวิสาหกิจชุมชนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแปรรูปมะพร้าว ประกอบด้วย

- ๑) สูดยอดทางพร้าว ๑ “ไม้กวาดแม่เม็ด” การทำไม้กวาดทางมะพร้าว
- ๒) สูดยอดทางพร้าว ๒ “สูดยอดน้ำตาลมะพร้าว” การทำน้ำตาลมะพร้าว
- ๓) สูดยอดทางพร้าว ๓ “น้ำมันมะพร้าว” การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

ผลสำเร็จ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะของมะพร้าว สายพันธุ์มะพร้าว การใช้ประโยชน์ทุกส่วนของมะพร้าว และได้รับการฝึกทักษะอาชีพเกี่ยวกับการแปรรูปมะพร้าวที่สามารถต่อยอดสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

โรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม สพม. เลย หนองบัวลำภู

ชื่อผลงาน “มวยไทยดงมะไฟ” และฐานการเรียนรู้ป้ายไม้ในศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ที่มาหรือแนวคิดของผลงาน ตามบริบทของโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม นักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคมส่วนใหญ่ เป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้และมีฐานะยากจน โรงเรียนดงมะไฟวิทยาคม จึงได้นำมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะอาชีพที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน และการหารายได้ระหว่างเรียนจากศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หรือมีพื้นฐานสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

รูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติ

๑. จัดทำหลักสูตรมวยไทยดงมะไฟ โดยโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคมได้ร่วมกันประชุมวางแผนดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้ากับความสนใจของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน โดยนำวิชามวยไทยพื้นฐาน และวิชามวยไทยขั้นสูงมาเปิดทำการสอนในรายวิชาพื้นฐานของวิชาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และจัดเป็นกิจกรรมชุมนุมสำหรับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ที่สนใจ

๒. จัดฐานการเรียนรู้ป้ายไม้ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกแกะสลักทำป้ายไม้ ภายใต้กิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จากการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะอาชีพและรายได้ระหว่างเรียน

ผลสำเร็จ

๑. นักเรียนมีคุณธรรม ความรู้ความสามารถด้านกีฬามวยไทย เพื่อเป็นศิลปะป้องกันตัวและช่วยเสริมสร้างให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรง

๒. นักเรียนมีความรอบรู้และทักษะอาชีพผ่านการลงมือปฏิบัติ มีทักษะการคิดวิเคราะห์และสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพหารายได้ระหว่างเรียนและในอนาคต

๓. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถจัดการศึกษาที่เอื้อต่อความสนใจและความถนัดของนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ โดยโรงเรียนดงมะไฟวิทยาคมได้เข้าร่วมแสดงผลงานวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ดังนี้

๓.๑ ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (ฐานการเรียนรู้ป้ายไม้) ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

๓.๒ ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (ฐานการเรียนรู้ป้ายไม้) ในการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนภูซางใหญ่วิทยาคม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

๓.๓ ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (ฐานการเรียนรู้ป้ายไม้) ในการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

๓.๔ ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง (ฐานการเรียนรู้ป้ายไม้) ในกิจกรรม Open House “ศพอ.ทรงคุณค่า เรียนรู้ รักษา ต่อยอด อัตลักษณ์ชุมชน” ณ ชุมชนคุณธรรมบ้านภูทอง วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

๓.๕ การแสดงนาฏมวยไทยในพิธีเปิดงาน Open House “ศพอ. ทรงคุณค่า เรียนรู้ รักษา ต่อยอด อัตลักษณ์ชุมชน” ณ ชุมชนคุณธรรมบ้านภูทอง วัดสุวรรณาราม อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

ตอนที่ ๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

๔.๑ ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไขในเบื้องต้นของโรงเรียน

จากการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของโรงเรียนหลัก จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน มีการสะท้อนปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงาน ดังนี้

ตาราง ๑๔ แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหา อุปสรรคในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพ

ด้าน	ปัญหา อุปสรรคที่พบ	
	จำนวน (โรงเรียน)	ร้อยละ
ด้านผู้เรียน	๑๔๔	๔๑.๒๖
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑๗๗	๕๐.๗๒
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	๔๗	๑๓.๔๗
ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	๖๗	๑๙.๒๐
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๗๖	๕๐.๔๓

จากตาราง ๑๔ พบว่า จากการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพพบปัญหา อุปสรรค เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๗๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๒ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน ๑๗๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๓ ด้านผู้เรียน จำนวน ๑๔๔ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๖ ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จำนวน ๖๗ โรงเรียน ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๔๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๗ ตามลำดับ โดยจำแนกรายละเอียดของปัญหา และอุปสรรคที่พบในแต่ละด้าน ดังนี้

ตาราง ๑๕ แสดงปัญหา อุปสรรคและวิธีการแก้ปัญหาในเบื้องต้นของโรงเรียน

ปัญหา อุปสรรค	ตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน
ด้านผู้เรียน	
๑. นักเรียนมีสภาพถดถอยทางการเรียนรู้และบางส่วนครอบครัวมีภาวะทางเศรษฐกิจยากจนจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) (๓๕ โรงเรียน)	โรงเรียนจัดกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง กลุ่มอ่อน โดยกลุ่มเก่งและกลุ่มกลางให้การส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ เช่น กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา การงานอาชีพ เป็นต้น สำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อน จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนสามารถ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เพื่อให้การเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ สามารถต่อยอดต่อไปได้
๒. นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน เขียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (๒๓ โรงเรียน)	จัดกิจกรรมสอนเสริมด้านการอ่าน การเขียน
๓. นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้นเนื่องจากปีการศึกษาที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ต้องเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (๑๕ โรงเรียน)	การประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปกครองร่วมกันแก้ไขหรือจัดกิจกรรมอบรมนักเรียนทุกสัปดาห์
ด้านผู้เรียน	
๔. พื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนหลักกับโรงเรียนเครือข่ายต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ครูต้องใช้เวลาปรับพื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งผลให้การสอนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (๙ โรงเรียน)	การสอนเสริม และจัดค่ายวิชาการต่าง ๆ
๕. ความขัดแย้งของนักเรียนโรงเรียนหลักกับโรงเรียนเครือข่ายที่มาเรียนรวม เกิดการแบ่งแยก กลั่นแกล้งกัน (๔ โรงเรียน)	การจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม และกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น
๖. นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีจำนวนมากเกินไปจนบางครั้งครูผู้สอนไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง (๔ โรงเรียน)	แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วจัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอน
๗. ความแตกต่างทางสังคม เศรษฐกิจ ความยากจน ความพร้อมด้านครอบครัว การหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (๓๒ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๘. นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีจำนวนมากเกินไป (๑ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	
๑. ครูไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชาเอก (๑๐๙ โรงเรียน)	๑. ให้ครูที่มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนการสอนทดแทน

ปัญหา อุปสรรค	ตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน
	๒. ให้นักเรียนเรียนรู้ผ่าน DLTV และสื่อต่างๆ ที่ครูจัดหามาให้ แต่ประสิทธิภาพในการจัดการสอนก็ลดลง ๓. จัดกิจกรรมระดมทรัพยากรเพื่อจ้างบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่แทน
๒. ครูมีประสบการณ์น้อย ขาดความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเทคนิคการสอนรูปแบบใหม่ๆ (๑๘ โรงเรียน)	ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม PLC และการพัฒนาอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ
๓. ขาดเจ้าหน้าที่ธุรการและนักการภารโรง (๑๕ โรงเรียน)	จัดให้ครูทำหน้าที่แทน
๔. ครูมีภาระงานมาก ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่เต็มตามศักยภาพ (๑๔ โรงเรียน)	ใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๕. ครูภาษาต่างประเทศยังไม่เพียงพอ (๑๓ โรงเรียน)	จ้างครูภาษาต่างประเทศ โดยใช้งบประมาณของโรงเรียนเอง
๖. ครูขาดทักษะด้าน ICT ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน (๘ โรงเรียน)	จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาทักษะด้าน ICT โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ICT Talent ของโรงเรียนคุณภาพ เป็นผู้วางแผนอบรมพัฒนาครูผู้สอนอย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา	
๗. ครูขาดความสามารถด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ (๔ โรงเรียน)	จัดอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยครูชาวต่างชาติ
๘. ครูในโรงเรียนเครือข่าย บางโรงเรียนไม่เพียงพอ เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่ควบคุมนักเรียนมาเรียนร่วมกับโรงเรียนหลัก (๒ โรงเรียน)	จัดครูหรือบุคลากรของโรงเรียนใกล้เคียงมาดูแลนักเรียนในชั้นเรียนที่ไม่ได้มาเรียนรวมที่โรงเรียนหลัก
๙. กระบวนการสอนของครูต่างชาติไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (๑ โรงเรียน)	จัดอบรมแนวทางการสอนของครูต่างชาติก่อนดำเนินการสอน เพื่อให้กระบวนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ สพฐ.กำหนด
๑๐. ความไม่ชัดเจนในการจัดจ้างครูต่างชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทำให้ฝ่ายวิชาการไม่สามารถที่จะวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีได้ (๑๑ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๑๑. ครูมีการโยกย้ายบ่อย ทำให้ต้องจัดครูสอนทดแทนกัน นักเรียนต้องขาดโอกาสที่จะได้เรียนกับครูประจำวิชาเอก (๙ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๑๒. บางโรงเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาขาดแคลนครูได้ เนื่องจากไม่มีงบประมาณของโรงเรียนในการจ้างครูมาทดแทน (๕ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ

ปัญหา อุปสรรค	ตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน
ด้านผู้บริหารสถานศึกษา	
๑. ขาดผู้อำนวยการโรงเรียน (๑๕ โรงเรียน)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแก้ไขโดยจัดสรรผู้บริหารของโรงเรียนใกล้เคียงมาเป็นรักษาการในตำแหน่งเพื่อทำหน้าที่บริหารงานแทน
๒. ผู้บริหารมีภาระงานมากต้องเข้าประชุมบ่อย ทำให้การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนในเชิงลึกไม่ต่อเนื่อง (๑๐ โรงเรียน)	มอบหมายหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้นิเทศติดตาม
๓. ขาดรองผู้อำนวยการโรงเรียน (๖ โรงเรียน)	โรงเรียนแต่งตั้งครูมาทำหน้าที่แทน ซึ่งบางครั้งส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
๔. ขาดทักษะในการใช้ และสื่อสารภาษาอังกฤษ (๕ โรงเรียน)	จัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้บริหาร และครูได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ
๕. ขาดทักษะด้าน ICT (๑ โรงเรียน)	พัฒนาตนเอง
๖. ขาดประสบการณ์ในการพัฒนางาน (๑ โรงเรียน)	ขอความช่วยเหลือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๗. ผู้บริหารของโรงเรียนเครือข่ายยังไม่เปิดใจในการเข้าร่วมกับโรงเรียนหลัก (๑ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้
ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม	
๑. ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่ายบางโรงเรียน เข้าใจว่าโรงเรียนตัวเองจะโดนยุบ จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือในด้านการจัดการศึกษาเท่าที่ควร (๓๒ โรงเรียน)	๑. จัดกิจกรรมค่ายภาษาต่างประเทศในช่วงปิดเทอมที่โรงเรียนหลักเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง และให้เห็นถึงศักยภาพการสอนภาษาต่างประเทศโดยตรงจากครูชาวต่างชาติ ๒. จัดประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ครูและบุคลากรโรงเรียนหลัก และโรงเรียนเครือข่าย ผู้ปกครองโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย เป็นต้น
๒. หน่วยงานเอกชนที่มีทุนสูงไม่ให้การสนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนมากจะคัดเลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ (๔ โรงเรียน)	ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเป็นหลัก
๓. การจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในบางครั้งมีผลกระทบกับเวลาเรียนตามหลักสูตรของนักเรียน (๒ โรงเรียน)	จัดเวลาสอนชดเชยให้กับนักเรียน
๔. เครือข่ายผู้ปกครองยังขาดความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วม (๑ โรงเรียน)	ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น

ปัญหา อุปสรรค	ตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน
๕. ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางมาใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งในด้านระยะเวลาในการเดินทางและงบประมาณค่าพาหนะ จึงทำให้ใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียน คุณภาพและโรงเรียนเครือข่ายทำได้ยาก (๓ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้
๖. โรงเรียนเครือข่ายไม่มีความมั่นใจในโรงเรียน คุณภาพ เนื่องจากยังไม่มีความพร้อมในเรื่อง อาคารเรียนและโครงสร้างพื้นฐาน (๒ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้
๗. การจัดการเรียนรวมยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากขาดแคลนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการ (๑๐ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
๑. ขาดห้องปฏิบัติการ อาคารประกอบ และสื่อ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์ ทีวี) (๘๗ โรงเรียน)	จัดการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่และจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและบูรณาการ หรือของบสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบจ. อบต. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศิษย์เก่า ชุมชน
๒. ห้องเรียนไม่เพียงพอหรือชำรุด (๗๗ โรงเรียน)	จัดการเรียนแบบไม่ประจำชั้นในระดับ ป.๔ ขึ้นไป กำหนดช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวันของแต่ละระดับชั้นและปรับตารางเรียนให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการรับประทานอาหารกลางวัน
๓. โรงเรียนในพื้นที่ลักษณะพิเศษ เช่น เชียงเขคา เกาะแก่ง มีระบบน้ำประปา ระบบไฟฟ้า เครือข่าย อินเทอร์เน็ต ไม่เพียงพอ หรือไม่ได้มาตรฐาน (๒๔ โรงเรียน)	โรงเรียนแก้ไขโดยขอสนับสนุนพลังงานทดแทน จากหน่วยงานภายนอก
๔. รถรับ - ส่งนักเรียนไม่เพียงพอ (๑๑ โรงเรียน)	๑. ใช้รถของครูเป็นพาหนะรับ - ส่งนักเรียนที่อยู่นอกเขตบริการ ๒. ให้ผู้ปกครองเป็นคนรับ - ส่งนักเรียน ๓. โรงเรียนจัดหารถรับ - ส่งให้นักเรียน โดยสำรองค่าใช้จ่ายเอง ๔. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุนรถรับ - ส่งนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาในเบื้องต้น
๕. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ในการควบคุมดูแลการก่อสร้างภายในโรงเรียน (๒ โรงเรียน)	ขอความอนุเคราะห์บุคลากรจากกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็ยังไม่ครอบคลุม เนื่องจาก หน่วยงานมักจะต้องมีการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง วิศวกร บุคลากรทางการศึกษาจึงต้องใช้เวลาเพื่อทำ

ปัญหา อุปสรรค	ตัวอย่างวิธีแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของโรงเรียน
	ความเข้าใจกับงานวิศวกรรม
๖. ขาดแคลนบ้านพักครู (๖ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๗. โรงเรียนบางแห่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารประกอบ ระบบไฟฟ้าและสื่อเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์ ทีวี อินเทอร์เน็ต) ที่มีไม่เพียงพอ (๕ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๘. โรงเรียนบางแห่งขอรับการจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน แต่ไม่ได้รับจัดสรร (๒ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๙. ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กด้อยโอกาสหรือเด็กพิเศษ (๓ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๑๐. โรงเรียนบางแห่งขาดงบประมาณสนับสนุนด้านยานพาหนะรถรับ - ส่งและค่าเชื้อเพลิงซึ่งไม่มีแนวทางแก้ไข (๒ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
๑๑. โรงเรียนอยู่ในพื้นที่ลุ่มต่ำเสี่ยงจะประสบปัญหาน้ำท่วมทุกปี (๒ โรงเรียน)	ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ

๔.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

จากการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของโรงเรียนหลัก จำนวน ๓๔๙ โรงเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

๔.๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดรายละเอียดหรือแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนคุณภาพให้ชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำไปปฏิบัติได้ตามบริบทพื้นที่และสถานการณ์

๔.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน ดังนี้

- ๑) อาคารสถานที่และห้องเรียนให้เพียงพอต่อผู้เรียน
- ๒) ครุภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สำหรับจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- ๓) ยานพาหนะและค่าน้ำมันเชื้อเพลิงให้เพียงพอในการบริการรับ-ส่งนักเรียนหรือใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
- ๔) การส่งเสริมและพัฒนาครูในด้านต่างๆ
- ๕) ค่าตอบแทนครูผู้ดูแลนักเรียนพักนอน ค่ากันดารหรือเสี่ยงภัยให้กับครูโรงเรียนพื้นที่เกาะ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและจูงใจให้ครูอยู่ปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ขอย้าย

๔.๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรอัตราค่าจ้างครู ดังนี้

- ๑) ครูผู้สอนและบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนให้เพียงพอและครบวิชาเอก
- ๒) การจ้างครูชาวต่างชาติควรมีความต่อเนื่อง
- ๓) การจ้างบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนและบุคลากรทางการศึกษาอื่น เช่น ครูธุรการ โรงเรียน นักการภารโรง

๔.๒.๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชุมชนในพื้นที่ของโรงเรียนเครือข่าย เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความเข้าใจที่ตรงกันในประเด็นการเรียนรวมหรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับโรงเรียนหลัก

ส่วนที่ ๔

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการติดตามผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบสภาพปัจจุบัน และอุปสรรค ปัญหา ดังนี้

๑. ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่ามีอุปสรรค ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน ๑๗๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗๒ โดยปัญหาที่พบบ่อย คือ ครูไม่ครบชั้นไม่ครบวิชาเอก ซึ่งได้รับการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น โดยการ ๑. จัดให้ครูที่มีความรู้ความสามารถจัดการเรียนการสอนทดแทน ๒. จัดให้นักเรียนเรียนรู้ผ่าน DLTV และสื่อต่าง ๆ ที่ครูจัดหาให้ ซึ่งไม่สามารถจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ๓. จัดกิจกรรมระดมทรัพยากรเพื่อจ้างบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่แทน ดังนั้น การรวมครูของโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย หรือจะเป็นการใช้ทรัพยากรครูร่วมกันได้จริง จะทำให้ครูมีจำนวนที่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการช่วยลดปัญหา หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน

สำหรับปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ คือ ความไม่ชัดเจนในการจัดจ้างครูต่างชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ทำให้ฝ่ายวิชาการไม่สามารถที่จะวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีได้ และครูมีการโยกย้ายบ่อย ทำให้ต้องจัดครูสอนทดแทนกัน นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้เรียนกับครูประจำเอกวิชา หากมีการจัดสรรงบประมาณการจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติหรือครูผู้สอนชาวไทยเพื่อจัดการสอนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการอบรมพัฒนาครูให้มีทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เพียงพอและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสอนภาษาต่างประเทศแก่นักเรียน

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน ๑๗๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๓ โดยปัญหาที่พบบ่อย คือ ขาดห้องปฏิบัติการ อาคารประกอบ และสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (คอมพิวเตอร์ ทีวี) ซึ่งได้รับการแก้ไขปัญหามาในเบื้องต้นด้วยการจัดการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่และจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง และบูรณาการหรือขอของบสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น อบจ. อบต. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศิษย์เก่า ชุมชน ทั้งนี้ หากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถสนับสนุนให้โรงเรียนคุณภาพได้ครอบคลุมตามความต้องการ หรือส่งเสริมให้หน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชนให้การสนับสนุนโรงเรียน หรือหากโรงเรียนเครือข่ายมาเรียนรวมที่โรงเรียนหลักเพิ่มขึ้นจะสามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการ อาคารประกอบ ระบบไฟฟ้า และสื่อเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์ ทีวี อินเทอร์เน็ต) ร่วมกัน ทำให้อุปกรณ์มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓. ด้านผู้เรียน จำนวน ๑๔๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒๖ โดยปัญหาที่พบบ่อย คือ ๑. นักเรียนมีสภาพถดถอยทางการเรียนรู้และบางส่วนครอบครัวมีภาวะทางเศรษฐกิจยากจนจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ๒. นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน เขียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งได้รับการแก้ไขปัญหามาในเบื้องต้น โดยโรงเรียนจัดกลุ่มนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง กลุ่มอ่อน โดยกลุ่มเก่งและกลุ่มกลางได้ให้การส่งเสริม สนับสนุน โดยการจัดกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาเต็มศักยภาพ เช่น กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษงานอาชีพ เป็นต้น สำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อน โรงเรียนจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียน โดยการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนสามารถ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นเพื่อให้การเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ สามารถต่อยอดต่อไปได้ และจัดกิจกรรมสอนเสริมด้านการอ่าน การเขียน จึงควรมีการบูรณาการร่วมกัน

ทั้งการทำงานและงบประมาณของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลาง ในการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกด้าน

สำหรับปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ คือ ความแตกต่างทางสังคม เศรษฐกิจ ความยากจน ความพร้อมด้านครอบครัว การหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม จำนวน ๖๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๐ โดยปัญหาที่พบมาก คือ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย บางโรงเรียนเข้าใจว่าโรงเรียนในพื้นที่ของตนเองจะถูกยุบเลิก จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา เท่าที่ควร

๕. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๔๖ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๗ โดยปัญหาที่พบมาก คือ สถานศึกษาบางแห่งยังขาดผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้บริหารมีภาระงานมาก ต้องเข้าประชุมบ่อย ทำให้การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนในเชิงลึกไม่ต่อเนื่อง ขาดความสม่ำเสมอ ซึ่งได้รับการแก้ไขปัญหา ในเบื้องต้นจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมอบหมายให้ผู้บริหารของโรงเรียนใกล้เคียงมาเป็นรักษาการ ในตำแหน่ง เพื่อทำหน้าที่บริหารงานแทน และมอบหมายหัวหน้าฝ่ายเป็นผู้นิเทศติดตามหรือเร่งดำเนินการ แต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน

๖. ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณภาพ จากผลการติดตามฯ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ มีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ โดยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จำนวน ๓๓๔ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๐ ซึ่งไม่สอดคล้องกับปฏิทินการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนคุณภาพที่กำหนดให้โรงเรียนคุณภาพทุกโรงเรียน (๓๔๙ โรงเรียน) จะต้องมีแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ โดยกำหนดให้ดำเนินการภายในเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนคุณภาพบางโรงเรียน (๑) ขาดการสร้างการรับรู้ เกี่ยวกับเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานตามแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน (๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ (๓) ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการรายงานผล โดยให้ครูธุรการหรือนักศึกษาฝึกงานเป็นผู้กรอกข้อมูล ทำให้ข้อมูลผลการดำเนินงานไม่ครบถ้วน ขาดความชัดเจนหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

จากสภาพปัจจุบัน และอุปสรรค ปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าแม้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ และมีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานในการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการโรงเรียนคุณภาพตามนโยบายทั้ง ๘ จุดเน้น แต่ยังพบปัญหาที่ควรแก้ไข เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมากที่สุด สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักหรือหน่วยที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

๖.๑ สร้างความตระหนัก การรับรู้ ความเข้าใจ ตั้งแต่ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียนของโรงเรียนคุณภาพ (หลัก-เครือข่าย) จากนั้นจึงให้โรงเรียนประชาสัมพันธ์ให้กับผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน โดยลงรายละเอียดให้เห็นประโยชน์จากการที่นักเรียนจะได้รับจากการดำเนินการโครงการโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๖.๒ ควรสร้างการรับรู้ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนทราบถึงแนวทางการดำเนินการในโครงการโรงเรียนคุณภาพให้มีความชัดเจน ทั้งในส่วนของกิจกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวางแผนดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณ ไลน์ไลน์ของการดำเนินกิจกรรมตามแผน

รวมทั้งแนวทางปฏิบัติภายใต้กิจกรรมต่างๆ โดยแบ่งเป็นของโรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา โรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา และโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone)

๖.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนคุณภาพร่วมคิด ร่วมวางแผน โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ภายใต้บริบทของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและทิศทางการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา

๖.๔ สร้างความตระหนักให้กับโรงเรียนคุณภาพให้เห็นถึงความสำคัญของการรายงานผลการดำเนินงาน เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวจะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยเหลือ สนับสนุน หรือการปรับปรุง พัฒนา โครงการโรงเรียนคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ และเกิดคุณภาพต่อไป

๖.๕ ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมตามความต้องการของโรงเรียน หรือส่งเสริมให้หน่วยงานอื่นหรือภาคเอกชนให้การสนับสนุนโรงเรียน โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของกลุ่มโรงเรียนที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มโรงเรียนที่สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) เพื่อให้มีทรัพยากรเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนได้มากขึ้น

๖.๖ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดจ้างครูผู้สอนชาวต่างชาติหรือครูผู้สอนชาวไทย เพื่อจัดการสอนภาษาต่างประเทศ และควรปรับระเบียบการจัดจ้าง เพื่อเอื้อต่อการบริหารจัดการของโรงเรียน รวมทั้งควรมีแผนจัดจ้างครูที่ต่อเนื่อง หรือควรอบรมพัฒนาครูให้มีทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เพียงพอในการสอนภาษาต่างประเทศ และควรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนรับรู้และเข้าใจการนำแนวทางการดำเนินงานของนโยบายลงสู่การปฏิบัติ รวมทั้งนิเทศ ติดตาม การจัดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศให้เกิดผลลัพธ์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน

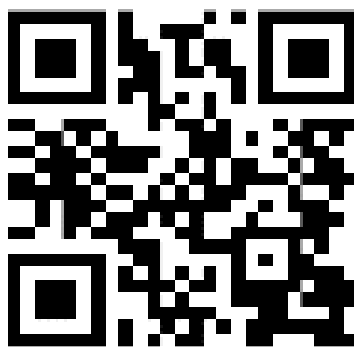
๖.๗ ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนแนวทางการรวมครูของโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่าย หรือการใช้ทรัพยากรครูของโรงเรียนหลัก และโรงเรียนเครือข่ายร่วมกัน เพื่อลดปัญหาครูไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

๖.๘ ควรมีการบูรณาการการทำงานของสำนัก หน่วย ศูนย์ในส่วนกลาง เพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมในทุกประเด็น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. แบบติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ช่องทางการกรอกข้อมูล

ภาคผนวก ข

วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมของโรงเรียนคุณภาพ

จากการนำเสนอของโรงเรียนคุณภาพ จำนวน ๑๙๔ โรงเรียน

๑. ด้านการบริหารงาน

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๑	บ้านเกาะศรีบอยา	สพป.กระบี่	การจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (SLC)
๒	บ้านวังสิงห์	สพป.กาญจนบุรี เขต ๓	๔WS นวัตกรรมการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน
๓	บ้านหนองเจริญ	สพป.กาญจนบุรี เขต ๓	นวัตกรรมการจัดการการศึกษา เจริญโมเดล (JAREON Model)
๔	แสงบาดาลบ้านบากวิทยา	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๓	แสงบาดาลโมเดล
๕	บ้านคลองห้วยยั้ง	สพป.กำแพงเพชร เขต ๑	การส่งเสริมการใช้นวัตกรรม Professional Learning Community : PLC
๖	โกสัมพินวิทยา	สพม.กำแพงเพชร	นวัตกรรมการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ (ระดับมัธยมศึกษา) โดยใช้ KWS Model
๗	บ้านโคกสำราญ	สพป.ขอนแก่น เขต ๒	การบริหารแบบมีส่วนร่วม KSTOM MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนคุณภาพ
๘	ชุมชนหนองสองห้องคุรุราษฎร์รังสรรค์	สพป.ขอนแก่น เขต ๓	โครงการนิเทศแบบยั่งยืนเพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่ slc
๙	ชุมชนโนนสมบูรณ์	สพป.ขอนแก่น เขต ๔	Somboon Model โมเดลโรงเรียนคุณภาพ
๑๐	โคกสีพิทยาสรรพ์	สพม.ขอนแก่น	KOKSI PLUS SIAO SMART MODEL
๑๑	วัดหนองคัน (ใจ พิตยาคาร)	สพป.จันทบุรี เขต ๑	2PDLCA Model
๑๒	วัดหนองขี้ม	สพป.จันทบุรี เขต ๒	NONGCHIM Model
๑๓	นายายอามพิทยาคม	สพม.จันทบุรี ตราด	WISDOM Model ขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพ
๑๔	วัดคีรีวิหาร (สมเด็จพระวันรัตอุปถัมภ์)	สพม.จันทบุรี ตราด	รูปแบบการนิเทศภายใน KIREE MODEL
๑๕	วัดเขาวนาพุทธาราม	สพป.ชลบุรี เขต ๒	KWN Model บริหารจัดการสถานศึกษา
๑๖	บ้านท่าหินโงม	สพป.ชัยภูมิ เขต ๑	T-CARE Model สร้างเครือข่ายความร่วมมือ
๑๗	ชัยใหญ่พิทยาคม	สพป.ชัยภูมิ เขต ๓	โครงการ School is Home
๑๘	จัดूरัศวิทยาการ	สพม.ชัยภูมิ	การบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนจัดूरัศวิทยาการ ด้วยกระบวนการ PDCA
๑๙	บ้านไชยราช	สพป.ชุมพร เขต ๑	การบริหารงานด้วย CHAIRACH MODEL
๒๐	ชุมชนสวี	สพป.ชุมพร เขต ๒	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์โดยใช้ PLC
๒๑	บ้านแม่คำ (ประชานุเคราะห์)	สพป.เชียงราย เขต ๓	การเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการบริหาร

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
			จัดการสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาผ่าน MAEKHAM MODEL ภายใต้ระบบคุณภาพ PDCA
๒๒	อนุบาลเวียงแก่น	สพป.เชียงราย เขต ๔	นวัตกรรมการขับเคลื่อน โรงเรียนคุณภาพด้วย AWK MODEL + POSDCPH
๒๓	แม่จันวิทยาคม	สพม.เชียงราย	นวัตกรรมบริหารจัดการด้วยคุณภาพสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน W Code
๒๔	บ้านเวียงฝาง	สพป.เชียงใหม่ เขต ๓	Fang Model
๒๕	ห้วยยอด (กollingวิทยาคาร)	สพป.ตรัง เขต ๒	นวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาระบบการนิเทศภายในของสถานศึกษา ๕G Model
๒๖	คลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	สพม.ตรัง กระบี่	KTRS-Set Model
๒๗	รัชฎา	สพม.ตรัง กระบี่	รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน P – CARE Model โรงเรียนรัชฎา
๒๘	วัดบางปิดล่าง (ราษฎร์สงเคราะห์)	สพป.ตราด	นวัตกรรมการสร้างภาคีเครือข่ายและการมีส่วนร่วม (Network Building and Participatory) พัฒนาโรงเรียนวัดบางปิดล่าง (ราษฎร์สงเคราะห์)
๒๙	ชุมชนบ้านป่ามะม่วง	สพป.ตาก เขต ๑	การขับเคลื่อนกระบวนการ SLC ด้วย PSAP MODEL
๓๐	วัดเลาเต่า	สพป.นครปฐม เขต ๑	LTAO MODEL
๓๑	อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย นครปฐม	สพม.นครปฐม	การบริหารจัดการสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ๙ ขั้นตอน
๓๒	นาถ่อนวิทยานุกูล	สพป.นครพนม เขต ๑	๑ โมเดล ๕ มิติพัฒนา
๓๓	บ้านนาคอย	สพป.นครพนม เขต ๒	การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยรูปแบบ NAKHOI Model
๓๔	บ้านละกอ	สพป.นครราชสีมา เขต ๒	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านโครงการส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม SLC (School as Learning Community)
๓๕	หนองนกเขียนสามัคคี	สพป.นครราชสีมา เขต ๓	HAPPINESS Model
๓๖	บ้านซับเต่า	สพป.นครราชสีมา เขต ๓	การส่งเสริมโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕
๓๗	บ้านหนองบัวน้อย	สพป.นครราชสีมา เขต ๔	การขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วม
๓๘	บ้านหนองตอ	สพป.นครราชสีมา เขต ๔	การนิเทศภายในโรงเรียนด้วย MATPC TERM TEMS + MISS B.N.T สู่ความสำเร็จ
๓๙	ชุมชนหนองหัวฟาน	สพป.นครราชสีมา เขต ๕	FANTONG model

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๔๐	ทุ่งใหญ่วิทยาคม	สพม.นครศรีธรรมราช	วิธีการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) การบริหารจัดการศึกษาด้วย TW FAMILY Model : ดูแลดูแลครอบครัว ในรั้วทุ่งใหญ่วิทยาคม
๔๑	ชุมชนวัดเกษไชโยเหนือ (นิรภัยประชาชนกุล)	สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	เกษไชโยโมเดล
๔๒	ห้วยน้ำหอมวิทยาการ	สพม.นครสวรรค์	การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
๔๓	ชุมชนวัดราชฎาราม	สพป.นนทบุรี เขต ๒	นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดี ส่งเสริมสุจริต พัฒนาหลักคิดด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔๔	โพธิ์นิมิตวิทยาการ	สพม.นนทบุรี	นวัตกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษารูปแบบ open class
๔๕	บ้านลาแล	สพป.นราธิวาส เขต ๒	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๔๖	บุกิตประชาอุปถัมภ์	สพม.นราธิวาส	การพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนบุกิตประชาอุปถัมภ์สู่สถานศึกษารางวัลพระราชทาน
๔๗	ราชปิโยรส ยูพราชาอนุสรณ์	สพป.น่าน เขต ๒	การส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ school as Learning community เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่
๔๘	ท่าวังผาพิทยาคม	สพม.น่าน	โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่
๔๙	อนุบาลศรีวิไล	สพป.บึงกาฬ	การนิเทศภายในสถานศึกษา ด้วย SRIWILAI MODEL
๕๐	นิคมสร้างตนเอง ๑	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๒	การนิเทศภายในเพื่อยกระดับสู่โรงเรียนคุณภาพ
๕๑	สตึก	สพม.บุรีรัมย์	สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PLC
๕๒	ชุมชนบึงบา	สพป.ปทุมธานี เขต ๒	รูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพโดย MERGE Model
๕๓	เทพศิรินทร์คลองสิบสามปทุมธานี	สพม.ปทุมธานี	BEST MODEL
๕๔	ไทยรัฐวิทยา ๙๓ (บ้านลาดตะเคียน)	สพป.ปราจีนบุรี เขต ๒	TR-SPIDER Model
๕๕	อนุบาลปง (บ้านนาปรัง)	สพป.พะเยา เขต ๒	การบริหารโรงเรียนคุณภาพสู่โรงเรียนแห่งความสุขและความสำเร็จ (RAL Model)
๕๖	ราชานุเคราะห์	สพป.พะเยา เขต ๒	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อต่อต้านการ

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
			ทุจจริต (SD ² MODEL)
๕๗	จุนวิทยาคม	สพม.พะเยา	การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพภายในของโรงเรียนจุนวิทยาคมด้วย CWK+ Model
๕๘	วัดสุวรรณาวาส	สพป.พังงา	TMS Model การบริหารการศึกษาปฐมวัย
๕๙	ทุ่งโพธิ์วิทยา	สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง	การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ ๒PDCA Model
๖๐	วีรสตรีอนุสรณ์	สพม.พังงา ภูเก็ต ระนอง	การบริหารจัดการโรงเรียนคุณธรรมสู่โรงเรียนแห่งความสุขด้วย ๓PHETS
๖๑	เนินหัวโล้นหนองยางพิทยาคม	สพป.พิจิตร เขต ๑	การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ NOENHUALO MODEL
๖๒	บ้านปลักแรด	สพป.พิษณุโลก เขต ๑	โครงการโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (SLC) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่
๖๓	บ้านป่าสัก (ทศพลอนุสรณ์)	สพป.พิษณุโลก เขต ๓	รูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียน ใช้แนวทางโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้SLC
๖๔	พรหมพิรามวิทยา	สพม.พิษณุโลก อุตรดิตถ์	ระบบทีมผู้นำเพื่อการพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : LT and D for QS Model (Leader Team and Development For Quality School
๖๕	บ้านบางแก้ว (สำนักงานสลากกินแบ่งสงเคราะห์ ๔๔)	สพป.เพชรบุรี เขต ๑	การบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยใช้ BANGKAEW MODEL
๖๖	บ้านลั่นช้าง	สพป.เพชรบุรี เขต ๑	BANLINCHANG Model
๖๗	บ้านท่าพล	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๑	ยุทธวิธีการบริหารจัดการแบบ ๓ ป เพื่อส่งเสริมทักษะกีฬา งานอาชีพ และดนตรี สำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าพล (ท่าพลวิทยาคาร)
๖๘	บ้านดงขวาง	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๒	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ DONGKWANG MODEL
๖๙	บึงสามพันวิทยาคม	สพม.เพชรบูรณ์	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน “การดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย LOTUS Student CARE System”
๗๐	สูงเม่นชนูปถัมภ์	สพม.แพร่	กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้รูปแบบ SLC
๗๑	บ้านป่าคอก	สพป.ภูเก็ต	โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
๗๒	บ้านเกาะนาคา	สพป.ภูเก็ต	NAKA MODEL
๗๓	ชุมชนบ้านลาด	สพป.มหาสารคาม เขต ๑	HUG NA (ฮักนะ)
๗๔	นราธิป-พร้อยสุพินบ้านโคกตะแบง	สพป.มุกดาหาร	รูปแบบการบริหารโรงเรียนนราธิป-พร้อยสุพินบ้านโคกตะแบง โดยใช้ “STQ MODEL”

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๗๕	หนองสูงสามัคคีวิทยา	สพม.มุกดาหาร	กระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ BAIMON Model
๗๖	บ้านห้วยปูลิง	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต ๑	ห้วยปูลิงโมเดล
๗๗	ชุมชนบ้านเชียงเพ็ง	สพป.ยโสธร เขต ๒	ชุมชนบ้านเชียงเพ็ง Model
๗๘	นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ ๑	สพป.ยะลา เขต ๒	กิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามแบบ NICOM ONE Model
๗๙	เมืองสรวงวิทยา	สพม.ร้อยเอ็ด	MSW model
๘๐	บ้านสามแยกน้ำเป็น	สพป.ระยอง เขต ๒	บริหารงานด้วย power model
๘๑	วัดโพธิ์บัลลังก์	สพป.ราชบุรี เขต ๒	รูปแบบการบริหาร PBL MODEL โรงเรียนวัดโพธิ์บัลลังก์
๘๒	ปากท่อพิทยาคม	สพม.ราชบุรี	PAKTHO Modal ปลอดภัย ๐ ร มส
๘๓	ชุมชนบ้านเหล่าลื้อ (พิมพ์ครูราษฎร์บำรุง)	สพป.ร้อยเอ็ด เขต ๑	PIM Model: รูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณภาพด้วยนวัตกรรมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่
๘๔	พัฒนานิคม	สพม.ลพบุรี	ระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (PANNIER MODEL)
๘๕	เมืองยาววิทยา	สพป.ลำปาง เขต ๑	บริหารด้วย ROSE MYW MODEL
๘๖	บ่อสี่เหลี่ยมวิทยา	สพป.ลำปาง เขต ๑	การบริหารจัดการรูปแบบ SILIAM Model โดยยึดโรงเรียนเป็นฐานและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศกำกับติดตาม โดยใช้รูปแบบ เอ พี ไอ ซี อี (APICE Model)
๘๗	อนุบาลเกาะคา (น้ำตาลอนุเคราะห์)	สพป.ลำปาง เขต ๒	รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนอนุบาลเกาะคา (น้ำตาลอนุเคราะห์) Top STAR Model
๘๘	อนุบาลเมืองปาน (บ้านทุ่งกว่าว)	สพป.ลำปาง เขต ๓	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ (School as Learning Community) หรือ SLC
๘๙	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเขากลางคันคร	สพม.ลำปาง ลำพูน	การบริหาร ด้วย TUP-KLN MODEL สู่ความเป็นโรงเรียนคุณภาพระดับมัธยมศึกษา
๙๐	บ้านแป้นพิทยาคม	สพม.ลำปาง ลำพูน	ชื่อนวัตกรรม BP. Quality School Model
๙๑	ตำบลบ้านแป้น	สพป.ลำพูน เขต ๑	“ห้องเรียนน่าอยู่ เรียนรู้วิถีใหม่ ได้วิถีคุณภาพ”
๙๒	วังทรายขาววิทยา	สพม.เลย หนองบัวลำภู	SaiKhao Model
๙๓	สุวรรณคูหาพิทยาสรรค์	สพม.เลย หนองบัวลำภู	การนิเทศภายใน ตามรูปแบบ ADOR Model

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๙๔	บ้านคำเนียม (คำเนียมวิทยาการ)	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๑	คำเนียมโมเดล
๙๕	นิคม ๓ (กรมประชาสงเคราะห์)	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๓	นิคม ๓ โมเดล
๙๖	ยโสธรพิทยาสรรค์	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร	TEAM
๙๗	ไกรภักดีวิทยาคม	สพม.ศรีสะเกษ ยโสธร	การบริหารเชิงระบบ โดยใช้ KPWS SMART Model สู่การปฏิบัติ
๙๘	สกลนครพัฒนศึกษา	สพม.สกลนคร	การนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ ๓D-SMILE MODEL
๙๙	บ้านน้ำกระจาย	สพป.สงขลา เขต ๑	การส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพด้วยนวัตกรรม SLC (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมืองรุ่นใหม่
๑๐๐	วัดศรีคงคาราม	สพป.สมุทรปราการ เขต ๑	การดำเนินการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้แนวคิด“ศรีคงโมเดล”(SRIKONG MODEL)
๑๐๑	วัดศรีวารีน้อย	สพป.สมุทรปราการ เขต ๒	การบริหารงานด้วย WATSRI Model
๑๐๒	บ้านคลองซื่อ	สพป.สมุทรสาคร	โครงการครูแลกเปลี่ยน เรียนรวม
๑๐๓	วัดหลักสี่พัฒนาราษฎร์อุปถัมภ์	สพม.สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	สร้างการมีส่วนร่วมด้วย LAKSI MODEL
๑๐๔	อนุบาลศรีวัฒนาวิทยา	สพป.สระแก้ว เขต ๒	การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ ด้วยนวัตกรรม SRIWATTANA MODEL ตามกระบวนการและขั้นตอน PDCA
๑๐๕	อนุบาลหนองแขงศิลาวุฒาจารย์	สพป.สระบุรี เขต ๑	“การบริหารจัดการเรียนรู้ โรงเรียนคุณภาพระดับประถมศึกษา ด้วยกระบวนการ PDCA/SBM โดยใช้ Nongsaeng Model”
๑๐๖	อนุบาลวังม่วง	สพป.สระบุรี เขต ๒	ห้องเรียนคุณภาพ
๑๐๗	อนุบาลเมืองสิงห์บุรี	สพป.สิงห์บุรี	การส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ (school as Learning Community ; SLC)
๑๐๘	บ้านตลิ่งชัน	สพป.สุโขทัย เขต ๑	นวัตกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านตลิ่งชัน TLC MODEL
๑๐๙	บ้านสระกระโจม	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๒	นวัตกรรมรูปแบบการบริหารโดยใช้ MODERN MODEL และนำมาใช้ประกอบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ ที่กำหนดไว้
๑๑๐	บ่อกรูวิทยา	สพม.สุพรรณบุรี	การบริหารโรงเรียนด้วย BK SMARTER Model
๑๑๑	บ้านเกาะเต่า	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๑	การบริหารเชิงรุกรูปแบบ STARS MODEL เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา
๑๑๒	สนมศึกษาการ	สพป.สุรินทร์ เขต ๒	การบริหารจัดการคุณภาพด้วย Sanom Model

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๑๑๓	ท่าตุมประชาเสริมวิทย์	สพม.สุรินทร์	นวัตกรรม ทปว.๓๐ THUMTUM model
๑๑๔	บ้านเมืองบาง	สพป.หนองคาย เขต ๑	การบูรณาการพัฒนาศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้ตำบลเป็นฐาน "VADTAT MODEL"
๑๑๕	หนองคายวิทยาคาร	สพม.หนองคาย	การบริหารงานด้านวิชาการโดยใช้ NKWIT Model
๑๑๖	บ้านกอกค้อกโพธิ์	สพป.หนองบัวลำภู เขต ๒	ห้องน้ำสายน่าใช้
๑๑๗	บ้านวังเบน (ภูธรอุปถัมภ์)	สพป.อุดรดิตถ์ เขต ๑	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
๑๑๘	ชุมชนไกรลาสวิทยาคม	สพป.อุดรดิตถ์ เขต ๒	การพัฒนากลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนของครูโรงเรียน ชุมชนไกรลาสวิทยาคม
๑๑๙	บ้านเด่นเหล็ก	สพป.อุดรดิตถ์ เขต ๒	นวัตกรรม Denlek Team หมู่บ้านจำลองสู่ ความสุขที่ยั่งยืน
๑๒๐	ชุมชนบ้านเมืองกาจิ่ง มิตรภาพ ที่ ๕๒	สพป.อุทัยธานี เขต ๒	การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเชิงข้าราชการ ครูและบุคลากร โดยใช้รูปแบบ มิตรภาพโมเดล
๑๒๑	บ้านไร่วิทยา	สพม.อุทัยธานี ชัยนาท	BANRAI model รูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนนวัตกรรม (Innovative School)
๑๒๒	อนุบาลศรีเมืองใหม่	สพป.อุบลราชธานี เขต ๓	การบริหารโดยใช้ BANSRI model
๑๒๓	บ้านสำโรง (ครูประชาสามัคคี)	สพป.อุบลราชธานี เขต ๔	การบริหารงานโดยใช้ Samrong Model
๑๒๔	ปทุมราชวงศา	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	การสอนงานแบบพี่เลี้ยงด้วยการพัฒนาบทเรียน ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ PLC
๑๒๕	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ อุบลราชธานี	สพม.อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	บริหารงานด้วย TUPUB Model
๑๒๖	จุฬารัตน์พิทยาคาร	สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๒	ส่งเสริมโรงเรียนคุณภาพของชุมชน ด้วย นวัตกรรม SLC (School as Learning Community) เพื่อพัฒนาสมรรถนะพลเมือง รุ่นใหม่ โดยการปฏิบัติการสอนแบบ Active Learning by Co - ๕Steps

๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๑	ไทยรัฐวิทยา ๗๕ เฉลิมพระเกียรติ	สพป.กรุงเทพมหานคร	รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสื่อมวลชนศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียน
๒	อนุบาลบึงสามัคคี (บ้านทุ่งสนุ่น)	สพป.กำแพงเพชร เขต ๒	การใช้เกมคอมพิวเตอร์ในการสอน
๓	ทุ่งสะเดาประชาสรรค์	สพป.ฉะเชิงเทรา เขต ๒	ชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
๔	บ้านหนองเงิน	สพป.ชลบุรี เขต ๑	นวัตกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาเพื่อการจัดทำสื่อการสอนออนไลน์ด้วยหลักการ BNK Model
๕	บ้านห้วยมะระ	สพป.ชลบุรี เขต ๑	โรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
๖	วัดบ้านเหล่า	สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	การพัฒนาการอ่านออกเขียนได้เพื่อให้แนวทางแก่ครู นักเรียนนำไปใช้สอนตามแผนฯ และกิจกรรมเสริม
๗	ศรีจอมทอง	สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้รูปแบบ SCT
๘	บ้านแม่แฮเหนือ	สพป.เชียงใหม่ เขต ๖	CROSS SCHOOL LEARNING
๙	มัธยมกัลป์ยาศิวพัฒนา เฉลิมพระเกียรติ	สพม.เชียงใหม่	การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้โมเดลกัลยาณิวัฒนาเปี่ยมสุข
๑๐	อนุบาลองครักษ์ (ผดุงองครักษ์ประชา)	สพป.นครนายก	พัฒนาหลักสูตรใหม่ จำนวน ๔ หลักสูตร ได้แก่ ๑) หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๒) หลักสูตรการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออ ๓) หลักสูตรว่ายน้ำเพื่อชีวิต ๔) หลักสูตร IPAD เพื่อการเรียนรู้
๑๑	บ้านเขาส่องกล้อง	สพป.นครนายก	๑.การจัดการเรียนรู้วิชาสหกรณ์ด้วยกระบวนการ ๔ ขั้นเรียนร๒. โมเดล ๔ ขั้นเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและผลการทดสอบระดับชาติ รายวิชาคณิตศาสตร์
๑๒	บ้านสองแพรก มิตรภาพที่ ๙๒	สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๔	โครงการฐานวิจัย/โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๑๓	บ้านทุ่งครั่ง	สพป.นครศรีธรรมราช เขต ๔	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้บ้าน เป็นฐาน (HBL)
๑๔	วัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)	สพป.นนทบุรี เขต ๑	การพัฒนาการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ โดยใช้ รูปแบบการสอนเชิงรุก Active Learning และ นวัตกรรม CLPK LEARNING MODEL
๑๕	บ้านกุฉิงลือปะ	สพป.นราธิวาส เขต ๓	โครงการส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อสอด รับวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)
๑๖	เวียงสุวรรณวิทยาคม	สพม.นราธิวาส	รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนเวียงสุวรรณ วิทยาคม APIRE MODEL
๑๗	บ้านห้วยไฮ	สพป.น่าน เขต ๑	ใช้รูปแบบการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ Active Learning โดยรูปแบบ Thinking School
๑๘	ศรีวิไลวิทยา	สพม.บึงกาฬ	สนุก Kids สนุก Code กับ KidBright
๑๙	บ้านลุ่มม่วง	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๑	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วย QR – Code เรื่อง Occupations กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
๒๐	คลองสอง	สพป.ปทุมธานี เขต ๑	การสร้างแรงจูงใจสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้วยการจัดกิจกรรมแปลกใหม่
๒๑	บ้านห้วยไคร้	สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๒	การพัฒนากิจกรรมนักเรียนน้อยโดยใช้การ จัดการเรียนสอนเน้นคุณธรรมจริยธรรม นักเรียน
๒๒	บางสะพานน้อย วิทยาคม	สพม.ประจวบคีรีขันธ์	สุดยอดทางพร้าว
๒๓	องครักษ์	สพม.ปราจีนบุรี นครนายก	Unplugged Coding การจัดเรียงอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการคิดเชิงคำนวณและ Co-๕STEPS สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕/๑ – ๕/๗
๒๔	บางปะหัน	สพม.พระนครศรีอยุธยา	ศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์โรงเรียนบางปะหัน (Bangpahan Learning Center : BLC)
๒๕	บ้านช่องหลาด	สพป.พังงา	Krob Sea Hula Hula
๒๖	ชุมชน ๑๒ ท่าตาล ประชาสุขุมภ์	สพป.พิษณุโลก เขต ๒	พิษณุโลกแสนอร่อย (วิชาวิทยาการคำนวณ ระดับชั้น ป.๓)
๒๗	บ้านยางชุม	สพป.เพชรบุรี เขต ๒	PHAFUN For Kids Little Science

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๒๘	บ้านหนองไก่อ่เถื่อน	สพป.เพชรบุรี เขต ๒	การใช้สื่อวีดิทัศน์ช่วยสอน
๒๙	บ้านคำบาง๑	สพม.มุกดาหาร	นวัตกรรม Lesson Study และการสอนแบบ Open Approach
๓๐	บ้านพร่อน	สพป.ยะลา เขต ๑	HAPPY LEARNING WITH PARON MODEL
๓๑	นิคมสร้างตนเอง จ.ระยอง ๘ เขต ๑	สพป.ระยอง	เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ ด้วยเทคโนโลยี
๓๒	บ้านนิคมสร้างตนเองธารโต	สพป.ยะลา เขต ๓	แก้ไขปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ โดยใช้บันได ๔ ขั้น
๓๓	บ้านโคกกาม	สพป.เลย เขต ๓	แบบฝึกทักษะเพื่อฟื้นฟูการเรียนรู้ที่ถดถอย
๓๔	เลยอนุกุลวิทยา	สพม.เลย หนองบัวลำภู	การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓๕	บ้านเพี้ยมาต (รัฐราษฎร์พิทยาคาร)	สพป.ศรีสะเกษ เขต ๒	การจัดการเรียนรู้แบบ Project Approach สำหรับเด็กปฐมวัย project integration learning ประถมศึกษา
๓๖	อนุบาลวังน้ำเย็น มิตรภาพที่ ๑๗๙	สพป.สระแก้ว เขต ๑	"การพัฒนาทักษะวิชาภาษาไทยโดยใช้หลักการ PDCA"
๓๗	วังสมบูรณ์วิทยาคม	สพม.สระแก้ว	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ STEAM เรื่องพลังงานสะอาด
๓๘	ตลาดหนองหวาย	สพป.สุราษฎร์ธานี เขต ๒	การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยรูปแบบ S-NV-SMART's MODEL
๓๙	บ้านโนนสวรรค์	สพป.หนองคาย เขต ๒	การจัดการเรียนการสอน การดำเนินโครงการส่งเสริมโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
๔๐	วัดโคศุภราช	สพป.อ่างทอง	นักเรียนวัดโคศุภราชโตอย่าง SMART
๔๑	อนุบาลศรีสุทโธ	สพป.อุดรธานี เขต ๓	การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ Mini English Program (MEP)
๔๒	อนุบาลบ้านเพี้ย มิตรภาพที่ ๑๓๘	สพป.อุดรธานี เขต ๔	ห้องเรียนทดลอง Mini English Program (MEP)
๔๓	ครูประชาสรรค์	สพม.อุทัยธานี ชัยนาท	การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสหวิทยาการ ๘ กลุ่มสาระเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สู่นวัตกรรม
๔๔	บ้านตากแดด	สพป.อุบลราชธานี เขต ๒	การพัฒนาการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์ด้วยนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน Lesson study

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
			และวิธีการแบบเปิด Open Approach
๔๕	พิพัฒนราษฎร์บำรุง	สพป.กาฬสินธุ์ เขต ๑	พัฒนาคุณธรรม ด้วยโครงการบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยกระบวนการ 4D
๔๖	ชุมชนโนนหันวันครู	สพป.ขอนแก่น เขต ๕	การบริหารจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรด้านทุจริต
๔๗	บ้านเป่า (สำราญไชยวิทยา)	สพป.ชัยภูมิ เขต ๒	จัดทำโครงการ Zero Waste School ขยะเพิ่มคุณค่าสู่การพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
๔๘	บ้านกาด (เขมวังส์ฯ)	สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	นวัตกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ถังขยะรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental protect trash) แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม การสร้างนวัตกรรมขึ้นใหม่ ประเภทของนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์
๔๙	หลวงพัฒนาบ้านขุนวาง	สพป.เชียงใหม่ เขต ๔	ขุนวาง ใจดี คนดี วิถีใหม่
๕๐	ญาณวิเศษ	สพป.ตาก เขต ๒	โครงการคุณธรรม เรื่อง ห้องเรียนสะอาดปราศจากขยะ by บริษัทกำจัดขยะในห้องเรียน
๕๑	วัดบ้านปะเคียบ	สพป.บุรีรัมย์ เขต ๔	DIY เปลี่ยนขยะเป็นของใช้ในโรงเรียน
๕๒	บ้านท่าข้าม	สพป.ปัตตานี เขต ๑	โรงเรียนปลอดขยะ (ZERO WASTE SCHOOL)
๕๓	ยาบีบรรณวิทย์	สพม.ปัตตานี	ศาสนาบำบัด (ยาบีบรรณวิทย์โมเดล)
๕๔	ภูเขตรวมไทยพัฒนา	สพป.พิษณุโลก เขต ๓	หลักสูตรด้านทุจริต
๕๕	บ้านบ่อไทย	สพป.เพชรบูรณ์ เขต ๓	โรงเรียนต้นแบบสภานักเรียน
๕๖	อนุบาลค้อวัง	สพป.ยโสธร เขต ๑	กิจกรรมนำพาสู่ “วินัยดี มีจิตอาสา รักษาสุจริต”
๕๗	อนุบาลเมืองราชบุรี	สพป.ราชบุรี เขต ๑	Anubanmueang 's Model “โรงเรียนคุณธรรม”
๕๘	อนุบาลสวรรคโลก (คิ่งวารีวิทยา)	สพป.สุโขทัย เขต ๒	กิจกรรมการสร้างสำนึกพลเมืองดี (project citizen)” ตามวิถีโครงการคุณธรรม
๕๙	ศรีโกสุมวิทยามิตรภาพที่ ๒๐๙	สพป.มหาสารคาม เขต ๓	โครงการอาชีพ การผลิตน้ำมันไพรเท็ดให้องค์กรราชา
๖๐	บ้านบุเกะจือฆา	สพป.ยะลา เขต ๑	โครงการเศรษฐกิจพอเพียง เพื่ออาหารกลางวัน
๖๑	บ้านปะแต	สพป.ยะลา เขต ๒	โครงการเศรษฐกิจพอเพียง
๖๒	บ้านวังเพลิง	สพป.ลพบุรี เขต ๑	หลักสูตรเชื่อมโยง
๖๓	พรหมรังสี	สพป.ลพบุรี เขต ๒	โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของเยาวชนตามศาสตร์พระราชารูปแบบโคก หนอง นา
๖๔	ดงมะไฟวิทยาคม	สพม.เลย หนองบัวลำภู	“มวยไทยดงมะไฟ” และฐานการเรียนรู้รู้ป่ายไม้ในศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
๖๕	วัดกกเต็น	สพป.สุพรรณบุรี เขต ๓	สมาทฟาร์ม

ลำดับ	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	วิธีปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรม
๖๖	อนุบาลหนองวัวซอ	สพป.อุดรธานี เขต ๑	ผลิตภัณฑ์จากศูนย์บ่มเพาะอาชีพของโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ
๖๗	บ้านร่มหลวง	สพป.เชียงใหม่ เขต ๒	ทักษะอาชีพนักเรียนสู่อาชีพในอนาคต
๖๘	วัดปรมย์ยิกาวาส (แสนสวัสดีวิทยาการ)	สพป.นนทบุรี เขต ๒	การดำเนินการโครงการทักษะอาชีพโดยใช้ PORAMAI MODEL

ภาคผนวก ค คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

๑. นางสาวรัตนา แสงบัวเพื่อน	ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. นางอังคณา สุขเสวี	รองผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะทำงาน

๑. นางสาวอังคณา เหว่ววิทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการกระจายอำนาจ
๒. นางวันดี จิตรไพวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคใต้
๓. นายวิชัย รัศมีดารา	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๔. นายไชยา อินทะเสน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยเชิงประเมินและสารสนเทศ
๕. นางสาวรุ่งทิวา งามตา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๖. นางอรอุมา หวังมีจมี	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๗. นางสาวสินีนารถ เศรษฐสุพร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๘. นางสาวลลิตา บุญเฉลิม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๙. นางสาวอัญชลี ไหมทอง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๑๐. นางสาวอุบลพรรณ มีจิตต์	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน
๑๑. นางจตุพร เรียงความ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นางสาวเพ็ญพิมล เพ็ชรดี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๓. นางสาวรัตนา รอดโพธิ์ทอง	พนักงานธุรการ ส.๔
๑๔. นางสาวอริศรา ตระกูลวารีสุข	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๑๕. นางสาวปณิธิภรณ์ พรหมประสาธน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๑๖. นางสาวนาราทิพย์ ทองโสภากา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๑๗. นางสาวสิริธร ไหวพริบ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๑๘. นางสาวฉัตรชนก จันทร์แย้ม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

บรรณาธิการกิจ

๑. นางวันดี จิตรไพวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคใต้
๒. นางสาวอริศรา ตระกูลวารีสุข	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวปณิธิภรณ์ พรหมประสาธน์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวนาราทิพย์ ทองโสภากา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๕. นางสาวสิริธร ไหวพริบ	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
๖. นางสาวฉัตรชนก จันทร์แย้ม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ